Cena $1

ECHO TYGODNIA

Niecenzurowany magazyn dla kazdego

Toronto 21.04.1983 r. Echo Weekly Nr 28

W NUMERZE m.in.

- Rocznica getta
- Sprawa Nr 1097
- "Gandhi"
- Horoskop
- Prawo
- Faramuszki
- Bezrobotny imigrant
- Zdrowie
- Montreal
- Sport

Kardynał GLEMP popiera Wałęsę

Centralną postacią w Kraju w minionym tygodniu był znów Lech Wałęsa Coraz bardziej dramatyczną historię Lecha przerwaliśmy w ostatnim numerze *Echa Tygodnia* pytaniem Czy Jaruzelski każe go aresztować?

Niepokój był uzasadniony W dniach 9-11 kwietnia Wałęsa zmylił czujność **śledzącej go nieustannie bezpieki i na** trzy dni zniknął jak szpilka w stogu siana Nie pojawił się w Warszawie na mszy w 40 rocznicę powstania w getcie mimo że zapowiedział przyjazd Wałęsowa radziła zaalarmowanym dziennikarzom by się uzbroili w cierpliwość

Wypłynął na powierzchnię we wtorek 12 kwietnia i oświadczył zagranicznym dziennikarzom że właśnie odbył weekendowe spotkanie z pięcioma przywódcami podziemia członkami tymczasowej Komisji Krajowej Solidarności Było to wystąpienie z otwartą przyłbicą które zdaniem wielu obserwatorów stanowiło najbardziej ryzykowny krok Wałęsy od czasu ogłoszenia stanu wojennego

Na reakcję WRON-y nie trzeba było długo czekać Już następnego dnia we środę 13 kwietnia wkrótce po drugiej po południu rozległo się pukanie do drzwi gdańskiego mieszkania Wałęsów na osiedlu Zaspa w robotniczych blokach na drugim piętrze Przed drzwiami stało trzech uzbrojonych mężczyzn, dwu mundurowych i jeden tajniak Początkowo Wałęsa odmówił otwarcia drzwi Obecny był ks Jankowski proboszcz i spowiednik Wałęsy z kościoła św Brygidy Uzbrojeni policjanci zażądali by Wałęsa udał się z nimi do samochodu Wałęsa odmówił oświadczając że nie pójdzie z nimi bo nie mają nakazu zatrzymania go

Odeszli lecz po 30 minutach byli już z powrotem pod drzwiami Tym razem oświadczyli że mają rozkaz przyprowadzić Wałęsę i że polecono im w razie potrzeby użyć siły'

Wypadki te odtwarzamy na podstawie oświadczenia rzecznika Wałęsy przekazanego zachodnim dziennikarzom Oświadczenie stwierdza że funkcjonariusze odmowili przedstawienia jakiegokolwiek wezwania lub dokumentu' a także "odmówili udzielenia jakichkolwiek wyjaśnień żonie Wałęsy lub innym członkom jego rodziny Wałęsę odwieziono nie oznaczonym czerwonym samochodem Milicja odmówiła poinformowania dziennikarzy, dokąd zawieziono Wałęsę

Oświadczenie o zatrzymaniu męża odczytała dziennikarzom Wałęsowa we wtorek 12 kwietnia

Józef Kardynał Glemp wygłasza homilię w kościele św Augustyna na terenie dawnego getta w Warszawie

Wieczorem Danuta Wałęsowa powiedziała dziennikarzom przez telefon, że dzwoniła do komendanta wojewódzkiego MO w Gdańsku w sprawie męża Komendant powiedział jej że Wałęsa jest przesłuchiwany i nie udzielił żadnych innych informacji Powiedział jej jednak że byłoby korzystne' dla niej gdyby przyszła na komendę i pomogła w przesłuchaniu Wałęsowa miała odpowiedzieć że przyjdzie tylko jeśli otrzyma formalne wezwanie do stawienia się w komendzie

Kiedy prowadzono Wałęsę do samochodu zwrócił się do zachodniego dziennikarza stojącego przed domem "Powiedzcie całemu światu że oni w sposób oczywisty łamią prawo"

W 5 godzin później wieczorem odstawiono Wałęsę do domu Lech powiedział czekającym reporterom "Odmówiłem odpowiedzi na ich pytania" Dodał że na przesłuchaniu powoływał się na wtorkowe oświadczenie rzecznika rządu Urbana że zebrania jako takie nie są nielegalne Stwierdził że nic więcej nie powie do czasu konferencji prasowej, którą zwołał na następny tydzień' Boli mnie głowa jestem zbyt zmęczony by więcej mówić'

Oficjalna Polska Agencja Prasowa przekazała oświadczenie władz, które stwierdza że zachodnie agencje poinformowały o spotkaniu Lecha Wałęsy' z nielegalną tak zwaną Tymczasową Komisją Koordynacyjną byłego związku zawodowego Solidarność' Oświadczenie stwierdza dalej że "dziś w Gdansku przeprowadzono z Lechem Wałęsą rozmowę" w której nie potwierdził on powyższej informacji Po wyjaśnieniach Wałęsie pozwolono udać się do domu

Warszawski korespondent *New York Times a* John Kifner jest zdania że zatrzymując na krótko Wałęsę, władze próbowały uratować twarz WRON a nie chciała puścić płazem otwartego wyzwania rzuconego jej przez Wałęsę, ale i nie chciała ryzykować aresztowania go w obliczu zbliżającej się pielgrzymki Jana Pawła II do Polski

Spotkanie Wałęsy z podziemiem było jego pierwszym znanym publicznie kontaktem z działającymi w ukryciu przywódcami Solidarności 12 kwietnia w oświadczeniu dla dziennikarzy zagranicznych Wałęsa powiedział tylko, że spotkanie to miało na celu opracowanie nowej strategii i że szczegółowo przedyskutowano obecną sytuację w kraju i uzgodniono zajmowane stanowisko Jedno ze źródeł Solidarności po-

ciąg dalszy str 6

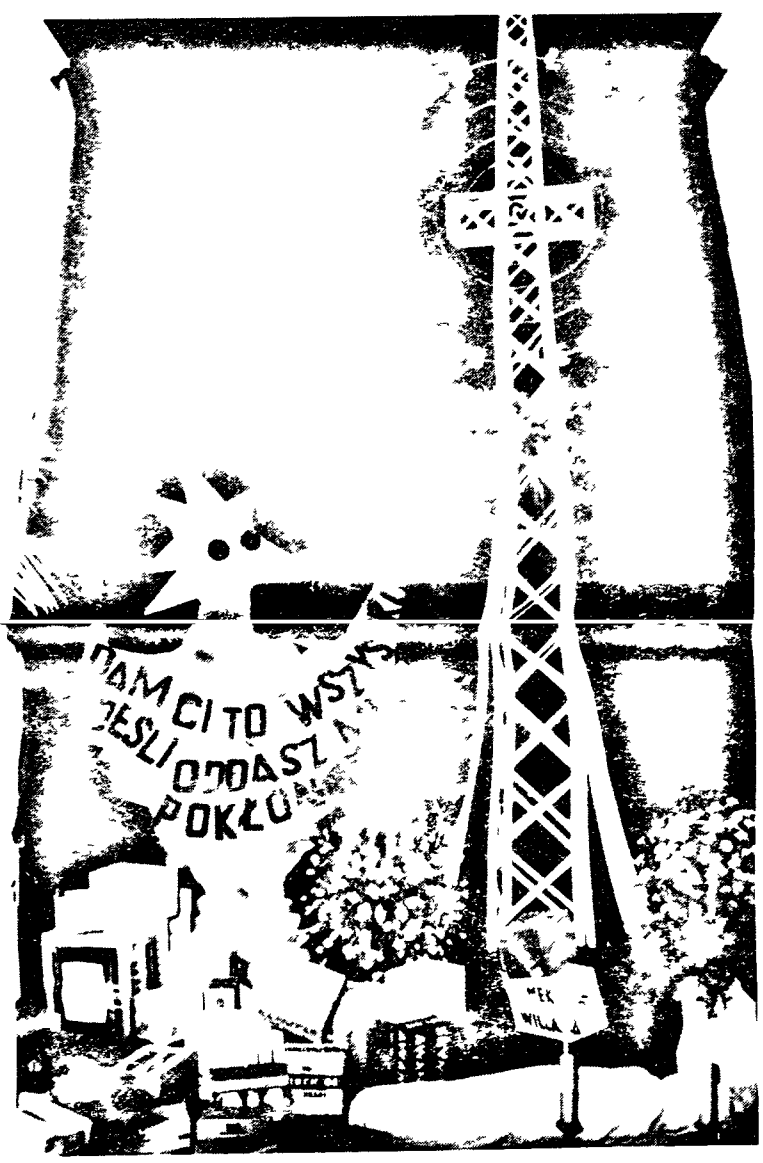

GROBY Z WRON-ą

Oto zdjęcie wykonane w Wielki Piątek tego roku przy grobach w kościele Jezuitów na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie Przed kościołem stoi krzyż, na ziemi też krzyż wielki, z jodłowych gałązek Obok stoi wielka, czerwona wrona, dwumetrowej niemal wysokości, w czarnych okularach, z napisem Dam ci to wszystko jeśli mi oddasz pokłon U stóp wrony dobra, którymi WRON-a przekupuje stronników samochody, pralki, domki, dacze i wille, wyjazdy zagraniczne, telewizory, zagraniczne trunki za dolary i inne towary z Peweksu, wyższe studia, meble i medale

Na Krzyżu napis Bogu służyć będziesz W domyśle Bogu, nie WRON-ie

Na grób przyszły tłumy, wronę przyjmowano entuzjastycznie

W Wielką Sobotę rano wrony przed kościołem Jezuitów już nie było

Zdjęcie zawdzięczamy dzielnej pani Januszewskiej (lat 72 a energia 20-latki!), która je właśnie przywiozła z podróży do Warszawy

Echo Tygodnia

wydają
JACEK ADOLF I ZBIGNIEW FARMUS
redagują.
Jacek Adolf, Grazyna Farmus, Zbigniew Farmus, Grazyna Słońska, Anne Steele, Zofia Bończa, Jerzy Rudolf, Leszek Mech i inni.
Przedstawiciel Tadeusz Shopian

NOWY ADRES ECHA TYGODNIA
Tylko dla korespondencji
393 SHAW St
TORONTO, Ontario

NOWY TELEFON REDAKCJI 531-5523
***UWAGA* dyzury przy telefonie**
poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu

Prenumerata **półroczna $ 25**
roczna $ 50

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w opublikowanych artykułach i materiałach

Cennik ogłoszeń
1 kolumna x 1 cal — 5 dolarów
2 kolumny x 1 cal — 10 dolarów
1 kolumna x 2 cale — 10 dolarów
1/2 strony — 175 dolarów
1 strona — 350 dolarów

OGŁOSZENIA O WOLNYCH MIEJSCACH PRACY ORAZ OSÓB POSZUKUJĄCYCH TAKOWEJ BEZPŁATNE

DO MATA DALEKO

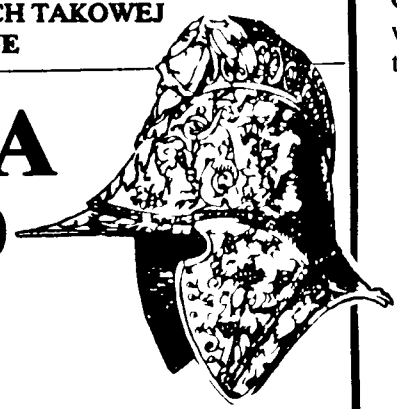

Tydzien w Kraju był dramatyczny Wałęsa zbliżył się do podziemia i na trzy dni stał się nawet jego współuczestnikiem Zmylił pogonie, ukrył się, konferował z Tymczasową Krajową Komisją Solidarnosci Poparł następnie apel podziemia o demonstracje pierwszomajowe, choc jego podpis nie znalazł się pod apelem Srodowisko konspiracyjne poinformowało prasę zachodnią, ze ponowne spotkanie z podziemiem, tym razem w celu podpisania apelu, nie udało się Wałęsa natomiast zapowiedział, ze znów się spotka z nielegalnymi, tym samym po raz wtóry rzucając wyzwanie władzy A po ogólnokrajowej łapance bezpieki, zakonczonej aresztowaniem co najmniej 26 działaczy podziemia, z wielką pewnoscią siebie powiedział, że nawet jeszcze większa porazka nie byłaby w stanie naruszyc podziemnych struktur Solidarnosci

Władza, postawiona pod pręgierzem przez Międzynarodową Organizację Pracy, kompromitowana z okazji rocznicy getta, licząca chocby na okruchy uprawomocnienia w oczach wolnego świata dzięki wizycie Papieza, niezdolna do uzgodnienia w swych szeregach dalszej strategii i coraz to odkładająca plenum KC, zareagowała na nowy qambit opozycji w sposób niezdecydowany Wałęsa, doszlusowując do podziemia, promował się w tej partii szachów na hetmana, jak figura, która dotarła do ostatniego pola na szachownicy Przyjęcie zgotowane mu przez ludnosc Gdanska było entuzjastycznym potwierdzeniem jego roli przywódcy Dziennikarze i kamery telewizyjne nie odstępują go na krok Śledzący go tajniacy awansowali do roli pomniejszych gwiazd w swiatowych dziennikach telewizyjnych

Metoda na której opierał się stan wojenny nakazywałaby w tej sytuacji srodki drastyczne, nieprzyjacielskiego hetmana należałoby skrócic o głowę Tymczasem władza poddaje go "przesłuchaniom", w których hetman po prostu odmawia odpowiedzi na pytania, o czym natychmiast dowiadują się miliony czytelników prasy na Zachodzie Władza zawraca głowę zonie Wałęsy, kierowcy i ks Jankowskiemu, który przy okazji poinformował opinię swiatową o swym wielkim ubolewaniu nad głupotą tych, co szykanują Wałęsę i jego otoczenie

Tymczasem Prymas Glemp publicznie zbliżył się do Wałęsy, na oczach swiata, przez pół godziny rozmawiając z nim w zakrystii gdanskiej bazyliki Oczywisty gest symboliczny, sygnalizujący poparcie kosciola

Władza jest w tarapatach Byc moze w chwili, kiedy to piszę, Wałęsa został juz na dobre aresztowany Ale i to nawet nie byłoby juz dowodem siły Władza jest słabsza, niz chce przyznac Wiedzą o tym inni i władza wie, ze wiedzą

Zdrowy rozsądek nakazywałby ustępstwa, do których wizyta papieska dostarcza ocalającego twarz pretekstu

Jacek Adolf

● **Silny wzrost napięcia w stosunkach chinsko-wietnamskich** Na pewnych odcinkach granicy chinsko-wietnamskiej trwa silna wymiana ognia artyleryjskiego i rakietowego Obydwie strony posługują się w walkach także czołgami i samolotami ChRL oswiadczyła, ze użyła broni jako odpowiedzi na niesprowokowane zbombardowanie przez samoloty wietnamskie jej przygranicznych obszarow Na skutek nalotu bombowego zginęło co najmniej 15 żołnierzy i chłopów chinskich Wietnamska agencja prasowa oskarzyła ChRL o ataki artyleryjskie i wdarcie się armii chinskiej na terytorium wietnamskie

● **Rozmowy USA-Angola** W Waszyngtonie doszło do spotkania pomiędzy amerykanskim sekretarzem stanu G Shultzem a wysokim przedstawicielem komunistycznego rezimu w Angoli Omawiano mozliwe rozwiązania problemu okupacji Płd-Zach-j Afryki przez Afrykę Płd-ą oraz obecnosc wojsk kubanskich w Angoli

● **Meksyk nie chce zadrazmien z komunistyczną Nikaraguą** Władze Meksyku nie pozwoliły Nikaraguanczykowi A Callejasowi na odczytanie apelu E Pastory (słynny komendant "Zero") w ktorym Pastora ogłasza rozpoczęcie "nowej walki wyzwolenczej" przeciwko obecnej dyktaturze komunistycznej A Callejas został wydalony z Meksyku

● **Powazna porazka prezydenta R Reagana** Podkomitet Izby Spraw Zagranicznych Kongresu USA nie przyznał proponowanych przez administracje R Reagana dodatkowych 50 mln dol pomocy militarnej dla Salwadoru oraz zredukował pomoc militarną dla Salwadoru na rok 1984 z poziomu 86 3 mln dol do 50 mln dol Ponadto ten sam podkomitet postanowił, ze pomoc militarna dla rebeliantów w Nikaragui moze miec miejsce wyłącznie po spełnieniu dwoch warunkow musi byc znany adresat pomocy i musi byc zgoda Kongresu na udzielenie mu pomocy Prezydent R Reagan i sekretarz stanu P Shultz skrytykowali decyzje Podkreslili, ze USA mają obowiązek pomagac ludziom walczącym o demokrację i przeciwko totalitaryzmowi

● **Sikhowie utworzyli "armię męczennikow"** W Amritsar - swiętym miescie Sikhow 33 tys Sikhow poprzysięgło walczyc na smierc i zycie o autonomię polityczną Pendzabu - połnocnego stanu Indii Lider radykalnej partii Ahali Dal, ktora inspirowała powstanie "armii męczennikow" oznajmił, ze armia wkrotce będzie liczyc 100 tys Sikhow W ciągu ostatnich miesięcy walk o autonomię w Pendzabie zginęło ponad 145 osob, a ponad 100 tys zostało aresztowanych

● **Tajlandia obawia się Wietnamu** Cywilni uchodzcy kambodzanscy, ktorzy schronili się w głębi Tajlandii by uniknąc represji z rąk komunistycznego wojska wietnamskiego są przewozeni przez armię Tajlandii z powrotem w rejon przygraniczny Przetransportowano juz 23 tys Kambodzanczyków W roku 1978 po inwazji Wietnamu na Kambodzę rządzoną przez rezim Pol Pota do Tajlandii zbiegło około 140 tys Kambodzanczykow Od tamtego czasu Tajlandia ze względow politycznych, militarnych i ekonomicznych nie zezwala uchodzcom z Kambodzy na stałe osiedlenie

● **Osobiste kłótnie i waśnie wśród pacyfistow RFN** Partia Zielonych - pacyfisci, zwolennicy całkowitego rozbrojenia i ochrony srodowiska, po wywołaniu kilku skandali parlamentarnych i politycznych w Bundestagu, weszła w fazę ostrych wasni personalnych Lider partii Petra Kelly została oskarzona przez członków partii o nadmierne szukanie osobistego rozgłosu, a jej prosba o własną sekretarkę została okreslona jako akt burzuazyjnej arogancji

● **Kreml ma pretensje do menadzerów** KC KPZR zamiescił na pierwszej stronie dziennika "Prawda" sformułowaną w bardzo ostrych słowach naganę dla menadzerów sowieckiej gospodarki nie potrafiących uwolnic jej od niskiej wydajnosci, złej organizacji i kooperacji, nieuzasadnionych przestojów produkcyjnych oraz marnotrawstwa

● **Biskupi włoscy odmawiają zajęcia stanowiska w sprawie rozmieszczenia amerykanskich rakiet na Sycylii** Biskupi włoscy uczestniczący w corocznej konferencji biskupow oswiadczyli, ze nie zajmą stanowiska w sprawie rozmieszczenia amerykanskich rakiet na Sycylii gdyz nie chcą by ktokolwiek politycznie wykorzystywał Kosciol

● **Moskiewski subotnik** Setki tysięcy moskwiczan sprzątały w sobotę Moskwę przed uroczystosciami 1 Maja Subotniki - dni pracy bez płacy zostały wprowadzone w ZSRR wkrotce po rewolucji bolszewickiej

● **15 tys Argentynczykow składa petycję w sprawie zaginionych** W Buenos Aires 15 tys osob przybyło maszerując ulicami miasta pod pałac prezydencki w celu złozenia petycji domagającej się wyjasnienia losu tysięcy zaginionych Argentynczykow od czasu podjętej przez militarną juntę akcji likwidacji lewicowej opozycji Junta generałow nie przyjęła petycji

● **Co spowodowało atak serca obywatela Zachodnich Niemiec na przejsciu granicznym z NRD?** Rząd zachodnioniemiecki zwrocił się do rządu NRD o pełne wyjasnienie smierci R Burkerta, obywatela RFN, ktory zmarł podczas przesłuchania na punkcie kontroli granicznej w NRD Autopsja zwłok wykazała, ze Burkert zmarł na atak serca, ale ze był także kilkakrotnie zraniony w głowę

● **Murzyn zostaje wybrany burmistrzem w Chicago** Demokrata H Washington wygrał wybory na burmistrza Chicago z B Eptonem, kandydatem Republikanów Wyscig do stanowiska burmistrza był pełen akcentów rasistowskich Na H Washingtona głosowało prawie 100% Murzynów, na Eptona ponad 80% białych

● **Zamach terrorystyczny na ambasadę USA w Bejrucie** Wybuch bomby zdemolował budynek ambasady amerykanskiej w Libanie Zginęło ponad 40 osób, około 120 zostało rannych

● **I w Rumunii rosnie opozycja** Powiększająca się systematycznie liczba antypanstwowych ulotek oraz podziemnych pism spowodowała wprowadzenie przepisow ograniczających uzywanie i posiadanie maszyn do pisania Według nowych przepisów, nie wolno posiadac ani uzywac maszyn do pisania osobom z kryminalną przeszłoscią oraz osobom stanowiącym "zagrozenie dla porządku publicznego bądz bezpieczenstwa panstwowego" Obywatel chcący posiadac maszynę do pisania musi uzyskac od milicji pozwolenie na jej kupno bądz posiadanie oraz dostarczyc na milicję tekst-wzor napisany na swojej maszynie

Rózne nienajładniejsze chwyty

Prasa kanadyjska sporo pisała ostatnio o nieładnych zachowaniach, które towarzyszą walce wyborczej wsród Torysów I tak

- w ciągu ostatnich tygodni znacznie wzrosła ilosc członków torysowskich klubów, które są zdolne do wysłania po trzech delegatów na konwencję Zarząd partii odrzucił 2 kluby z Alberty i Nowej Fundlandi, których nazwiska członków zostały skopiowane z petycji.

- studenccy zwolennicy Mulroneya z Halifaxu zarządali usunięcia z torysowskiego klubu studenckiego 145 nowych członków, o których wiedzieli, iż zamierzają poprzec Clarka

- Frank Hanley organizator kampanii Mulroneya zachęcał 47 pensjonariuszy domu dla włóczęgów by wzieli udział w głosowaniu Wyraził przy tym chęc poczęstowania ich piwem

- w Longeuil organizatorzy kampanii Clarka niedopuscili członków komisji skrótacyjnej Mulroneya do sprawdzenia głosów Clark wygrał tam stosunkiem głosów 131 do 122 przy 10 głosach niesprawdzonych

- w okręgu Argenteuil-Papineau jedna z osób znajdująca się na proclarkowskiej liscie miała stwierdzic, że 38 znalazło się na niej wbrew ich wiedzy

- autobus pełen zwolenników Mulroneya został zatrzymany, a *jego pasażerów nie wpuszczono* na miting w okręgu Champlain Zwolennicy Clarka zagrozili użyciem siły W rezultacie w okręgu wybranych zostało 6 proklarkowskich delegatów

- Trzech chłopców w wieku 9,11 i 13 lat otrzymało karty członkowskie PC i głosowało w York za namową ojca na proclarkowskich delegatów

Srodkiem walki stają się pomówienia i plotki I tak puszczono pogłoskę, ze jeden z kandydatów na lidera John Crosbie umiera na raka, upowszechnia się fałszywe ulotki i zaproszenia, organizuje w grupach etnicznych tzw INSTANT TORIES - członków partii na dzień wyborów

Oponenci Clarka i Mulroneya twierdzą, ze będą prowadzić swą kampanię do konca fair gdyż ich zdaniem chwyty takie szkodzą dobremu imieniu partii

Japonczycy domagają się obniżki ceny kanadyjskiego węgla

Podczas wizyty w Tokio ministra energetyki Jeana Chretiena w Japonii ma byc dyskutowana sprawa ceny węgla kanadyjskiego Pragną tego japońscy biznesmeni i finansisci Jak wiadomo 2,5 miliardowy projekt wydobycia węgla w Brytyjskiej Kolumbii jest finansowany przez kanadyjskie, zachodnioniemieckie i japonskie banki i przedsiębiorstwa Japonczycy podpisali kontrakt na 100 milionów ton węgla w ciągu 15 lat, lecz obecna jego cena jest blisko 20 dolarów wyzsza niz węgla oferowanego przez Australię i USA

Cena kontraktowa wynosi ok *$83* za tonę

Wycofanie się Japonii z kontraktu i inwestycji może oznaczac nie tylko wzrost bezrobocia w prowincji, ale także osłabic władze prowincji, które uczyniły z projektu swe elekcyjne hasło Przywódca NDP w Kolumbii Brytyjskiej Dawid Barriet powiedział, ze jest skłonny renegocjowac ceny węgla z japonskimi finansistami by tylko nie dopuscić do załamania projektu

Przeciw mitowi bankruta

Wobec narastającej fali bankructw rząd postanowił opublikowac raport ostrzegawczy, w którym nakreslił sylwetkę przeciętnego bankruta, znacznie odbiegającą od Nelsona Skalbaniu

Przeciętny bankrut jest raczej

- niskokwalifikowany i stosunkowo młody
- niezorientowany w sprawach finansowych
- nadmiernie optymistyczny w zaciąganiu pozyczek
- pozbawiony kapitału pozwalającego na przetrwanie i spłatę zadłużenia

Badania wykazały, że najczęściej przyczyną bankructw jest lekkomyslnosc w zaciąganiu kredytów i zmiana sytuacji rodzinnej

W ub roku padł rekord ilosci bankructw w Kanadzie w wysokosci 30 643 Dla porównania w 1977 było ich 12 772, a w 1967 - 1 549

Departament handlowy zamierza wprowadzic nowe przepisy zapobiegające bankructwom - zwłaszcza powstającym przy zadłużeniach przeznaczonych na cele konsumpcyjne Mają byc ustalone między innymi **warunki spłaty ze strony** bankrutujących dłuznikow oraz, że powinni być oni ściganii poprzez system opieki społecznej

Spotkanie z Markiem Łukasiewiczem

W dniu 13-go kwietnia po tradycyjnej comiesięcznej demonstracji pod konsulatem PRL odbyło się spotkanie z reporterem torontońskiego dziennika Globe and Mail Markiem Łukasiewiczem Organizatorem spotkania było biuro informacyjne NSZZ 'Solidarność'' *

P Łukasiewicz przebywał przez 3 tygodnie w Polsce Podczas dwugodzinnej rozmowy przedstawił swoje obserwacje i wrażenia z tej podróży Oto podstawowe wnioski z Jego wystąpienia

- Kryzys polityczny trwa nadal, wprowadzenie przed ponad rokiem stanu wojennego i rozwiązanie ''Solidarnosci' oraz innych związków zawodowych niczego nie zmieniło W dalszym ciągu trwa impas na linii władza społeczeństwo, ta pierwsza jest na tyle silna że rządzi nie oglądając się na żądania społeczeństwa natomiast nie jest w stanie zyskać akceptacji i zaufania zdecydowanej większości Polaków Społeczenstwo trwa w zorganizowanym oporze, lecz nie dysponuje siłą, która zmusiłaby władze do ustępstw Stan ten nosi cechy trwałości i nie sposób przewidzieć kiedy i jak ulegnie zmianie Wiele osób wiąże wielkie nadzieje w związku z wizytą Papieża, spodziewając się conajmniej powszechnej amnestii lub nawet wprowadzenia ograniczonych reform politycznych systemu (np wolnych wyborów do rad narodowych) Gwoli prawdy należy dodac że równie duza częśc społeczeństwa liczy się z odwołaniem wizyty papieskiej uważając iż w żaden sposób nie jest ona na rękę władzy Sytuacja ekonomiczna sprawia wrażenie pozornej poprawy gdyż zmniejszyły się kolejki pod sklepami i jest w nich więcej towarów niż przed rokiem Jednakże powszechnie uważa się, iż ogromne podwyżki cen (do 400%) spowodowały zmniejszenie nacisku przeciętnego konsumenta na rynek ludziom poprostu brak pieniędzy Jedyny dział gospodarki wykazujący zdecydowaną poprawę to górnictwo węgla kamiennego, wydobycie wyraźnie wzrosło lecz nie jako wynik reformy gospodarczej, a wskutek wprowadzenia militaryzacji kopalń przywrócenia czterozmianowego systemu pracy i wielkich podwyżek płac górników (kosztem innych grup zawodowych) Szumnie reklamowana reforma gospodarcza ogranicza się do zmian typu kosmetycznego nie naruszając całego systemu m in wywalczone przez ' Solidarnosc'' samorządy pracownicze są całkowicie ubezwłasnowolnione i praktycznie nie istnieją Zaopatrzenie w żywnosc jest zdecydowanie złe szczególnie w mięso, rolnicy nie sprzedają zboża, bydła i trzody panstwu woląc handlowac nimi na wolnym rynku gdzie ceny są znacznie wyższe od państwowych, a sporo transakcji dokonuje się w dolarach

Nowo powstające związki zawodowe, które wg danych rządowych liczą już

ciąg dalszy str 10

* Od Redakcji Mowa o biurze z siedzibą przy Roncesvalles z kierownikiem Alicją Matuszewską powstałym w wyniku wyborów i niezależnie od decyzji NSZZ Solidarność za Granica z siedzibą w Brukseli

WALNE ZEBRANIE PCAG

24 kwietnia o godz 3 po południu
przy 225 Garden Ave , odbędzie się walne zebranie PCAG
W czasie zebrania - spotkanie zapoznawcze z kandydatem
na posła mecenasem Markiem Malickim
Uprzejmie zapraszamy

Za Zarząd
Leszek Prusinski

ODCZYT! ODCZYT! ODCZYT!

W związku z licznymi nieporozumieniami dotyczącymi przekazywania spadku spadkobiercom w Polsce, Credit Union Sw Stanisława i Sw Kazimierza, organizuje w dniu 24-go kwietnia 1983 r , o godz 2 15 po poł , odczyt prawnika, p Marka Malickiego, na temat ''Przekazywanie spadku spadkobiercom w Polsce, w swietle przepisów''

Spotkanie uprzyjemni kawa Wszystkich zainteresowanych serdecznie ZAPRASZAMY!

ODCZYT! ODCZYT! ODCZYT!

BIURO POMOCY NOWO PRZYBYŁYM
przy 192 Garden Ave ,
tel **532-1126,**
czynne poniedziałek - piątek
od 10 rano do 4 po poł ,
wtorek od 10 rano do 8 po poł
pomaga nowo przybyłym
w następujących sprawach
- ogólna informacja
- sprawy imigracyjne
- tłumaczenia, wypełnianie podań
- akcja sponsorowania
- posrednictwo w szukaniu pracy i mieszkań

Biuro prowadzi również.

MAGAZYN RZECZY UŻYWANYCH
przy 212 Cowan Ave
(róg Queen St W)
Czynny - wtorki 5-8
- czwartki 1-8
- soboty 12-3

SŁOWNIKI
polskie, angielskie, francuskie włoskie, hiszpanskie, niemieckie, rosyjskie, TANIO,
w Montrealu, mozna zamawiać dzwoniąc pod
nr 253-5198 wiecz

Biuro Pomocy Nowo przybyłym

serdecznie dziękuje wszystkim za okazaną pomoc dla nowo przybyłych Jednocześnie uprzejmie prosimy osoby pragnące przekazac zbędne meble, sprzęt kuchenny, materiały do szycia oraz zaofiarować pracę lub mieszkania do wynajęcia o skontaktowanie się z naszym biurem
Tel 532-1126
w godz od 10 do 4 po poł

Kongres Polonii Kanadyjskiej
Okręg Toronto

OŚRODKI POMOCY IMIGRANTOM

MIĘDZYORGANIZACYJNE BIURO IMIGRACYJNE
192 Garden Ave.
Tel. 532-1126

KOMITET POMOCY POLSKIM UCHODŹCOM
357 Runnymede Rd.
Tel 766-6191

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM
206 Beverley St.
Tel 979-9634

BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ
128 Fern Ave.
Tel 533-9471

OŚRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM

przy KPK okręg TORONTO
206 Beverley St tel 979-9634

***Założony w 1974 r oferuje szeroki asortyment informacji i* pomocy Polonii zamieszkałej w Toronto i okolicy, a szczególnie nowym Imigrantom (do 36 miesięcy pobytu w Kanadzie) i osobom z Pozwoleniem Ministra**
Na naszą pomoc składają się
- **ogólna informacja o Kanadzie**
- **skierowanie do właściwych instytucji (kanadyjskich i polskich)**
- **wypełnianie formularzy, pisanie listów i podań**
- **posrednictwo w załatwianiu spraw z róznych dziedzin zycia,**
  poszukiwania mieszkan i pracy
- **ustne i pisemne tłumaczenia**
- **uwierzytelnianie podpisów**
  legalizowanie kopii

Biuro otwarte od poniedziałku do piątku
w godzinach 10 rano - 4 po południu
Usługi bezpłatne
Prosimy o telefoniczne uzgodnienie terminu wizyty

INFORMUJEMY
ŻE ZOSTAŁY URUCHOMIONE NOWE PUNKTY
SPRZEDAŻY *ECHA TYGODNIA*
W DON MILLS

DON MILLS VARIETY
Fleming Park Shopping Centre
(Róg Don Mills i Getewey Blvd)
Otwarty 7 dni w tygodniu

MISSISSAUGA
Sheridan Mall DA'LATS
Niedaleko Erin Mills Pkw przy QEW

ETOBICOKE
MINI MART
Otwarty 7 dni w tygodniu
PLAZA
Dr Steven i Barry Road

W SCARBOROUGH

HOFFMANN'S Meats & Delicatessen
2357 Eglinton Ave E (przy Kennedy Rd)
TEL 757 - 5752
mozna nabyć tu polskie wyroby

NA OCZACH ŚWIATA

Polska była w chwili wybuchu II Wojny Swiatowej największym skupiskiem Żydów w Europie W dniu 1 wrzesnia 1939 roku liczba Żydów w Polsce obywateli polskich wynosiła 3 474 000 Stanowiło to około 10% ogółu ludnosci panstwa polskiego Według hitlerowskich kryteriów rasistowskich liczba ta była odpowiednio większa ponieważ obejmowała ona również chrzescijan pochodzenia żydowskiego do drugiego pokolenia

Żydzi polscy skupieni byli przeważnie w miastach i miasteczkach Około 77% Żydów mieszkało w miastach a tylko 23% na wsiach

Nadszedł tragiczny rok 1939 Według hitlerowskich planów podboju Europy i Swiata Żydzi i Polacy zaliczeni zostali do kategorii podludzi którzy w pierwszej kolejności mieli ulec całkowitemu biologicznemu wyniszczeniu A wraz z tym cały ich wielowiekowy dorobek materialny i duchowy Wielka koncentracja ludności żydowskiej w miastach ułatwiała Niemcom realizację ich polityki dyskryminacyjnej a następnie eksterminacyjnej

Realizację tych zadan powierzył Reinhard Heydrich Szef Głównego Urzędu Bezpieczenstwa Rzeszy (R S H A) Adolfowi Eichmannowi

Żydów zmuszono do osiedlenia się w gettach

Pierwsze getto w Generalnej Gubernii powstało w Piotrkowie już w pazdzierniku 1939 roku ale w największych skupiskach ludności żydowskiej w Łodzi Warszawie i Krakowie getta utworzono i zamknięto etapami zwożąc do nich Żydów z całej Polski i Europy W Łodzi drugim pod względem liczebności skupisku Żydów w Polsce getto utworzono w pierwszych miesiącach 1940 roku Na obszarze około 4 kilometrów kwadratowych stłoczono tam około 160 000 ludzi, co znaczało przeciętnie 6 osób na jedną izbę Łódzkie getto podobnie jak wszystkie inne getta żydowskie było wielkim obozem pracy przymusowej Niemal wszystkich Żydów łącznie z dziećmi od 10 lat zatrudniono w zakładach przemysłowych z których setki firm niemieckich czerpały ogromne zyski

W dniu 20 stycznia 1942 roku w Berlinie w Głównym Urzędzie Bezpieczeństwa Rzeszy odbyła się narada poswięcona omówieniu planu całkowitej zagłady Żydów w Europie W konferencji tej wziął udział między innymi Adolf Eichmann oraz Szef Policji Bezpieczenstwa i SD Obergruppenfuhrer SS Heydrich inicjator i główny szef decyzji o utworzeniu gett na terenach okupowanych przez Niemcy Na konferencji podjęto decyzję o tzw "ostatecznym rozwiązaniu kwestii żydowskiej' przez wymordowanie wszystkich Żydów w krajach okupowanych przez Niemcy jak też i w tych które dostałyby się w zasięg władzy III Rzeszy

W przebiegu realizacji ostatecznego rozwiązania europejskiej kwestii żydowskiej wzięto pod uwagę 11 milionów Żydów zamieszkałych w Europie i przedstawiono spis Żydów żyjących w poszczególnych krajach Europy (Protokół z narady jako ważny dokument przeciwko zbrodniarzom hitlerowskim przedstawiono na procesie w Norymberdze pod numerem NG 2596)

Na konferencji w tej sprawie przedstawiciel rządu Generalnej Gubernii Buhler zapobiegał specjalnie o rozpoczęcie akcji zagłady od terenów GG co niewątpliwie nie pozostało bez wpływu na podjęte decyzje

Wiosną i latem 1942 roku przystąpili Niemcy do planowej akcji zupełnej likwidacji gett w wielu miastach i osiedlach GG, jak również na terenie tzw Ostlandu (woj wilenskie nowogrodzkie, poleskie i wołynskie) wywozić Żydów pod pozorem przesiedlenia do obozów zagłady w Oświęcimiu Bełżcu, Sobiborze i Treblince lub mordując ich na miejscu

Największe getto było w Warszawie Liczyło ono około 500 000 ludzi

Dnia 22 VII 1942 r specjalna ekipa SS i policji niemieckiej przystąpiła do likwidacji getta warszawskiego Do dnia 3 pazdziernika a więc w ciągu dwóch i pół miesiąca wywieziono do komór gazowych Treblinki lub wymordowano 310 322 mieszkanców getta Olbrzymia większość sterroryzowanych głodem i lękiem ludzi nie widziała możliwosci stawienia czynnego oporu uzbrojonym oddziałom niemieckim W getcie warszawskim zaczęto jednak tworzyć ruch oporu Dnia 28 VII 1942 a więc wkrótce po rozpoczęciu wielkiej akcji eksterminacyjnej utworzono konspiracyjne oddziały Żydowskiego Związku Wojskowego (ŻZW) oraz powołano Żydowski Komitet Narodowy (ŻKN) scalający niemal wszystkie demokratyczne i postępowe podziemne organizacje żydowskie syjonistyczne i socjalistyczne

W deklaracji przekazanej w początkach listopada 1942 r przedstawicielowi polskiej organizacji AK ŻKN stwierdzał że podporządkowuje swoją działalnosc władzom cywilnym i wojskowym polskim to jest Delegaturze Rządu i AK 2 grudnia 1942 roku utworzono Żydowską Organizację Bojową (ŻOB) Konspiracyjne organizacje wojskowe w getcie warszawskim postawiły sobie za zadanie wyszkolenie kadr bojowych zdobycie srodków technicznych do prowadzenia walki zbrojnej (broni, amunicji materiałów wybuchowych) a przede wszystkim oddziaływanie na masy ludności żydowskiej w celu zachęcenia jej do czynnej postawy obronnej wobec wroga

Urzeczywistnienie tych zamierzeń, jak i powodzenie wszelkich akcji żydowskiego podziemia było wówczas zależne w dużej mierze od skutecznego współdziałania z polskimi organizacjami konspiracyjnymi a szczególnie zaś w tymi które reprezentowały wtedy realną siłę organizacyjną i możliwość pomocy finansowej to jest z Armią Krajową Po nawiązaniu kontaktu AK udzieliło żydowskim organizacjom podziemnym pomocy Przy Organizacji AK utworzono specjalny Referat Żydowski który ułatwiał łącznosc organizacji żydowskiego podziemia z działaczami i organizacjami za granicą w Stanach Zjedoczonych Anglii Palestynie i Szwajcarii wykorzystując zarówno drogi kurierskie jak i radiostacje nadawcze polskich organizacji podziemnych Pomoc dla getta nie była rzeczą łatwą

W dniu 15 X 1941 r generalny gubernator Hans Frank wydał specjalne zarządzenie według którego każdy Żyd opuszczający getto bez upoważnienia zostanie ukarany śmiercią jak również każdy Polak udzielający mu pomocy lub schronienia Pomimo tego zagrożenia rośnie ruch oporu w getcie Dnia 16 lutego 1943 r Himmler skierował do Wyższego Dowództwa SS i Policji Generalnej Gubernii SS Obergruppenfuhrerra generała Krugera tajne zarządzenie zupełnego zniszczenia getta warszawskiego przy równoczesnym zabezpieczeniu znajdujących się w nim wartości materialnych

Niemcy nie orientowali się jednak w stopniu gotowości bojowej jakie osiągnęły Żydowskie Organizacje Bojowe przy pomocy polskiego podziemia Nie wiedzieli również jak wielkie zmiany psychiczne zaszły w ciągu paru miesięcy w srodowisku Żydów warszawskich Żydzi nie stawiający oporu wobec brutalnosci niemieckich oprawców do tej pory idący na śmierc obojętnie i z rezygnacją postanowili tym razem drogo sprzedac swoje zycie W odpowiedzi na rozkaz Himmlera o deportacji reszty Żydów z getta warszawskiego do obozów smierci 19 kwietnia 1943 r w niedzielę palmową wybuchło powstanie

Żydowskie oddziały powstańcze podjęły walkę z wrogiem pod dowództwem komendanta Żydowskiej Organizacji Bojowej Mordechaja Anielewicza pseudonim ' Malachi"

19 kwietnia o godzinie 6 rano 16 oficerów i 850 żołnierzy niemieckich pod dowództwem von Sammerana wkroczyło do getta Niemcy spotkali się z silnym oporem grup bojowych ŻOB ponosząc duże straty

Von Sammern zostaje pozbawiony dowództwa Mianowano na jego miejsce generała SS Jurgena Stroopa

Pod jego rozkazami walczyć będą przeciwko powstancom niemieckie oddziały dokonując rzezi mieszkanców getta do 16 maja 1943 r

Walki w getcie toczyły się w 3 sektorach powstancy bronili każdej pozycji wśród pozarów i domów w ruinach burzonych przez niemiecką artylerię żydowskich powstanców wspierały oddziały AK 27 kwietnia 1943 r osiemnastoosobowy oddział AK pod dowództwem kapitana 'Bystrego stoczył w samym getcie ciężką walkę z Niemcami w której zginęło po stronie polskiej trzech żołnierzy a prawie wszyscy odniesli rany

24 kwietnia dowództwo ŻOB zmuszone było wycofac swe oddziały do "getta podziemnego" (system umocnionych schronów i bunkrów, skąd prowadziło dalej walkę Przy zdobywaniu poszczególnych bunkrów hitlerowcy użyli gazów duszących 8 maja padł po zaciętej walce bunkier kierownictwa powstania Żydowskiego Komitetu Narodowego i Żydowskiej Organizacji Bojowej przy ulicy Miłej 18

Sztab powstańców nie oddał się żywy w ręce wroga Mordechaj Anielewicz Arie Wilher i ich najbliscy towarzysze walki odebrali sobie zycie

Kilkudziesięciu uczestników walk w getcie zdołało przy pomocy Polaków członków organizacji wojskowych - wydostac się na stronę aryjską ' podziemnymi kanałami

Wśrod ocalonych znalezli się między innymi członkowie sztabu ŻOB Hersz Berlinski Marek Edelman Michał Rojzenfeld i Cywia Lubetkin która napisze pózniej wstrząsającą relację o powstaniu w getcie

W tym czasie też komórka legalizacyjna Tajnych Wojskowych Zakładów Wydawniczych (TWZW) wykonująca specjalne prace dla potrzeb Biura Informacji i Propagandy przy Komendzie Głównej AK, sporządziła około 40 kompletów dokumentów dla ŻOB Dokumenty te były przeznaczone dla Żydów uratowanych z getta 16 maja 1943 roku generał Jurgen Stroop zawiadomił depeszą generała Krugera w Krakowie Była dzielnica zydowska Warszawy przestała istniec Wielka akcja została zakonczona o godzinie 20 15 przez wysadzenie warszawskiej synagogi"

W sprawozdaniu J Stroopa o zniszczeniu dzielnicy żydowskiej w Warszawie przeznaczonym dla Wyższego Dowódcy SS i Policji Generalnej Gubernii oraz dla Himmlera kilka razy wymieniane są fakty zbrojnego współdziałania Polaków z Żydami oraz meldunki o ujęciu i straceniu kilkuset Polaków współpracujących z Żydami

Od pierwszych chwil walki w getcie warszawskim radiostacje Komendy Głównej AK i Delegatur Rządu alarmowały swiat podając wiadomosci o tragicznym przebiegu wydarzen Oto jedna z depesz nadana przez radiostację AK do Londynu z prosbą o pomoc dla walczącego getta

"W imieniu już pomordowanych Żydów oraz obecnie palonych i masakrowanych, w imieniu walczących nas wszystkich skazanych na śmierć wołamy wobec całego świata o natychmiastową pomoc, której udzielić nam moze tylko teraz potęga aliantów Niech się już teraz, a nie w przyszłości dokona potężny odwet na krwiożerczym wrogu"

Niestety apele te i w ślad za nimi kilka następnych pozostały bezowocne

Swiat zachowywał zupełną bierność wobec zbrodni faszyzmu niemieckiego

5 maja 1943 roku generał Władysław Sikorski apelował i prosił o pomoc dla walczącego getta Powiedział on przez radio ***"Dokonuje się największa zbrodnia w historii ludzkości***

Wiemy, ze pomagacie umęczonym Żydom jak mozecie, Dziękuję Wam Rodacy w imieniu własnym i rządu polskiego na emigracji Proszę Was o udzielenie im wszelkiej pomocy, a jednocześnie o tępienie tego strasznego okrucieństwa"

Gdy beznadziejna walka w getcie dobiegała konca w Londynie popełnił protestacyjne samobójstwo w dniu 13 maja 1943 roku Szmul Zygielbojm działacz Bundu były radny miasta Warszawy członek Polskiej Rady Narodowej w Londynie

W 1943 roku w książce "Na oczach swiata" wydanej przez tajną drukarnię AK Maria Kann ogłosiła po raz pierwszy fragmenty kilku autentycznych relacji ludzi ocalałych z getta a także list komendanta Żydowskiej Organizacji Bojowej M Anielewicza do jego zastępcy za murami getta oraz tekst odezwy ŻOB do Polaków

W swojej pracy napisała ***'Na oczach świata mordowano naród' Swiat patrzył na to bezczynnie"***

Żydzi zrozumieli ze smierc nie jest najwazniejsza Dużo wazniejsza jest sprawa jak się umiera i za co Dlatego tez kiedy przyszła godzina drugiej i ostatniej likwidacji getta bojownicy zydowscy zdecydowali w imieniu całego społeczenstwa zydowskiego ze umrą z bronią w ręku Nie mieli oni złudzen co do zakonczenia desperackiej walki Musieli zginąc ale nie smiercią nędzną nikomu niepotrzebną tylko smiercią w obronie godnosci ludzkiej i własnego honoru

Po zakonczeniu powstania hitlerowcy zburzyli teren getta W ruinach wypalonych domow dokonywano od maja 1943 roku egzekucji na Polakach i Żydach Teren getta stał się miejscem kazni obydwu narodów

* * *

Jest rok 1949

W celi polskiego więzienia oczekują na smierc likwidator warszawskiego getta, jeden z najokrutniejszych zbrodniarzy wojennych Jurgen Stroop i polski patriota członek Komendy Głównej Armii Krajowej Kazimierz Moczarski Przebywają razem przez kilka miesięcy Wspólny pobyt i rozmowy z Jurgenem Stroopem wykorzystał pózniej K Moczarski pisząc książkę ' ***Rozmowy z katem***

Książka była bestsellerem *Młodemu pokoleniu Polaków dała wiele pytań na* temat najnowszej historii Polski

* * *

Epilog

Miliony ludzi padły w II Wojnie Swiatowej ofiarą nienawiści "Kto ratuje jedno życie ratuje cały świat" wyryto na medalu, którym izraelski Instytut Pamięci Bohaterów i Męczenników Jad Waszem odznacza, szczególnie zasłuzonych uczestników akcji pomocy Żydom w okresie II Wojny Swiatowej

Wsrod odznaczonych tym medalem nie brak Polaków

W Jerozolimie na Wzgórzu Pamięci (Har Hazikaron) obok krypty z prochami męczenników z hitlerowskich obozów zagłady, zasadzono w maju 1962 r pierwsze drzewka w Alei Sprawiedliwych między Narodami Swiata Przy każdym z nich znajduje się tabliczka z nazwiskiem człowieka, który w latach zagłady wyciągnął rękę do ginących i z nazwą kraju z którego pochodzi Na kilkudziesięciu tabliczkach widnieje słowo "Polska"

Zofia ROGALSKA

Pomnik w getcie

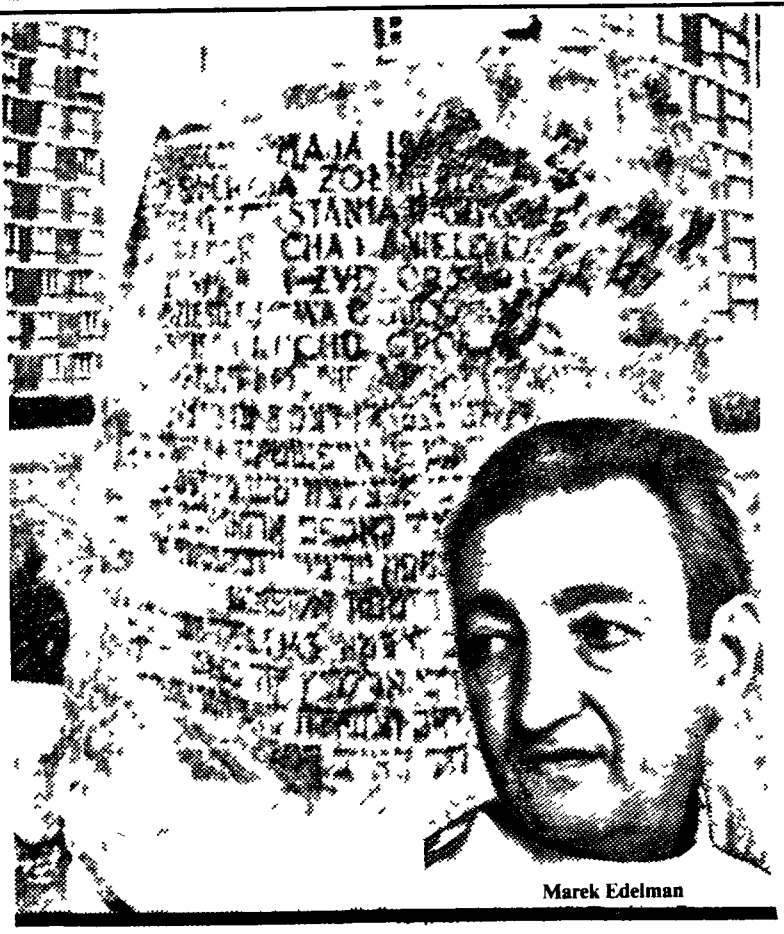

Marek Edelman

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

ORGANIZUJE

WIECZOREK DYSKUSYJNY

POSWIĘCONY ZAGADNIENIOM MŁODZIEŻY

"WARTOŚĆ WYCHOWAWCZA HARCERSTWA"

REFERAT WYGŁOSI

PROF DR W SZYRYNSKI MD PH D FRCP FACP

HARCMISTRZ WYBITNY ZNAWCA ZAGADNIEŃ MŁODZIEŻY I RODZINY

WIECZOREK ODBĘDZIE SIĘ

22 KWIETNIA 1983

W PIĄTEK O GODZINIE 7 30 PM

W DOMU S P K

206 BEVERLEY ST TORONTO

amsterdam bremen bruxelles london new york paris roma stockholm toronto zurich

BIULETYN INFORMACYJNY

biuro koordynacyjne n.s.z.z. "solidarność" za granicą

WOKÓŁ PROGRAMU «SOLIDARNOŚCI»

« Zacznijmy od stwierdzenia oczywistego Relacja TKK - społeczeństwo nie jest oparta na sprawnej dyscyplinie organizacyjnej Z dyscypliną Związku było kiepsko jeszcze przed Grudniem a w obecnych warunkach żądać jej można tylko od wąskiej grupy kadrowych działaczy Tak więc TKK nie mogłaby po prostu wydać członkom Związku - a poprzez nich całemu społeczeństwu - dyrektyw i oczekiwać że będą one powszechnie realizowane Inną możliwością jest oparcie się o poczucie emocjonalnej więzi społeczeństwa i TKK TKK stanowi ciągle dla większości symbol ogólnospołecznych nadziei rozbudzonych przez Sierpień 80 Jednak każdego kto w oparciu o związek emocjonalny chciałby budować działania polityczne spotkać musi porażka bowiem strona obronna emocjonalnej wartości symbolu nie wywołuje automatycznie działań o charakterze społecznym / / Ci którzy mają całe mieszkanie obwieszone symbolami "Solidarności , a na TKK nie dadzą złego słowa powiedzieć niekoniecznie znajdują się na pierwszej linii frontu społecznej walki

Jeżeli na dyscyplinę nie ma co liczyć a wsparcie wynikające z emocjonalnej więzi nie wystarcza, to trzeba dążyć do tego, aby przekonać społeczeństwo o konieczności działania Do tego zaś by przekonać nie wystarczy powiedzieć iż pragnie się realizacji ogólnospołecznych idei takich jak demokracja czy samorządność Trzeba jeszcze jasno sformułować cele polityczne do których się dąży, oraz zanalizować dotychczasowe doświadczenia walki o ich realizację Tego właśnie w oświadczeniu w dużym stopniu zabrakło

Po raz pierwszy TKK mówi wprost o konieczności doprowadzenia do załamania się totalitarnej dyktatury Sformułowanie takie jeszcze przed pół roku temu miałoby ogromną moc mobilizującą Dziś jednak po załamaniu się wielkich społecznych zrywów z lata i jesieniu ubiegłego roku, jest ono w dużym stopniu politycznie puste Dla części społeczeństwa stanowić ono będzie tylko dowód braku społecznego realizmu TKK / / Jeżeli więc proponuje się działanie mające na celu załamanie się dyktatury należy udowodnić że możliwość taka istnieje / /

Z drugiej zaś strony, obalenie dyktatury czyli jeżeli dobrze rozumiem intencje autorów Oświadczenia powrót do sytuacji sprzed 13 grudnia wzbogaconej o gwarancje politycznego bezpieczeństwa obu stron, jest dla wielu grup społecznych celem niewystarczającym Doświadczenia minionego roku nie tylko zradykalizowały i spolaryzowały nastroje lecz także zaktywizowały polityczną refleksję kwestia niepodległości i suwerenności Polski przestała być politycznym tabu W końcu przecież i sytuacja sprzed 13 grudnia nie była szczególnie pociągająca polityczny pat mógłby również trwać latami gdyby nie nastąpił wojskowy zamach stanu Nie wystarczy powiedzieć że TKK będzie wspierać tworzenie odrębnych programów społeczno-politycznych wizji Polski jutra Trzeba taką wizję mieć by wiedzieć, do czego dąży Wizja Samorządnej Rzeczypospolitej I Krajowego Zjazdu Delegatów opierała się wszak o przeświadczenie że realny socjalizm da się pokojowo reformować Dziś wiemy, że założenie to było błędne Wreszcie stwierdzenie, że wizja ta "nie jest sprzeczna z ideą socjalizmu" budzi zdumienie Z idea realnego socjalizmu" a la Jaruzelski i Andropow jest bowiem sprzeczna najzupełniej, zaś wprowadzenie innego socjalizmu w Polsce naruszyłoby zasadniczą równowagę sił w Europie", przed czym Oświadczenie przestrzega

Oświadczenie ani słowa nie wspomina o doświadczeniach roku walki Jeżeli proponuje się stosowanie strajków ekonomicznych oraz przygotowywanie nieuchronnego strajku generalnego", to należałoby poprzedzić to rzetelną i szczegółową analizą niepowodzeń w stosowaniu tej broni Argument, że "utrzymywanie przez władzę takiego stopnia gotowości, by strajk załamać, nie może trwać zbyt długo bo wiąże się z wielkimi kosztami politycznymi i społecznymi" jest conajmniej wątpliwy Władza była i jest zdecydowana koszty te ponosić Zasadniczą cenę już zapłaciła, mordując robotników w Wujku Niby dlaczego miałaby teraz nagle zrezygnować z tak skutecznej polityki? Powyższe nie oznacza, rzecz jasna że już nigdy nie będziemy mogli strajku wygrać zdajemy sobie jednak sprawę z tego że od użycia przemocy może władzę powstrzymać jedynie albo drastyczne osłabienie jej rzeczywistego oparcia - czyli Moskwy - lub równie drastyczny wzrost naszej siły który by umożliwił opór o wiele skuteczniejszy niż w Grudniu Od udanego strajku władza runie, a śmierć robotników jakoś przetrzyma Oni to wiedzą, my to wiemy Po co się łudzić?

I wreszcie sprawa podstawowa Czytamy w Oświadczeniu że realizacja programu wymaga stworzenia sytuacji w której władza zmuszona będzie do szukania kompromisu ze społeczeństwem" No ale po co ma szukać, skoro wie, że pragniemy ją obalić? Jeżeli zaś chodzi nam nie o władzę komunistyczną w ogóle lecz tylko o jej obecną formę to należy to wprost powiedzieć jeżeli zaś nie - powiedzmy to także Słuszny postulat "sformułowania i uzgodnienia społecznego programu minimum - ze społu postulatów strajkowych powinien być w Oświadczeniu zrealizowany, przynajmniej w formie zarysu a nie tylko zasygnalizowany A swoją drogą - czy wstępne warunki negocjacji z rządem, określone w pierwszym oświadczeniu TKK z kwietnia ubiegłego roku, już nie obowiązują?

Dwie z czterech głównych płaszczyzn działania postulowanych przez TKK front odmowy i walka o niezależną świadomość społeczną, funkcjonują już od dawna Wiadomo, że społeczeństwo realizuje je spontanicznie już od pierwszych dni wojny i że TKK popiera te działania Dzisiaj od TKK oczekiwać należy nie tyle wyliczenia, raz jeszcze, ich form i odmian, lecz zbiorczej oceny ich skuteczności, wykazania sukcesów i porażek, jakie odnieśliśmy w ich realizacji Szkoda, że ocena taka w Oświadczeniu się nie znalazła Kwestia strajku generalnego omówiona została powyżej Czwarta płaszczyzna - walka ekonomiczna - jest tym odcinkiem, który w dotychczasowej działalności podziemnego Związku był najbardziej zaniedbany Jest tym bardziej rzeczą cenną, że analiza sytuacji i propozycja działań w tym zakresie są najbardziej wyczerpująco opracowaną częścią Oświadczenia W tej sprawie najwięcej do powiedzenia mają sami robotnicy Analiza proponowanych tu przez TKK form walki powinna stać się głównym obiektem zainteresowania podziemnej prasy zakładowej Także zasygnalizowane w tym punkcie poparcie TKK dla organizujących się w obronie praw robotników powinno zostać rozwinięte w konkretne formy współpracy / /

Tak więc po lekturze Oświadczenia, czytelnik pozostaje z uczuciami mieszanymi Nie jest do końca jasne, jakie konkretnie cele polityczne przyświecają jego autorom, ani też jak oceniają oni dotychczasowe doświadczenia walki z reżimem / / Stwierdzenie powyższe nie powinno przesłaniać nam jednak faktu że mamy do czynienia z dokumentem o pierwszorzędnym znaczeniu politycznym Sformułowanie podstawowego celu, jakim jest doprowadzenie do załamania totalitarnej dyktatury, potwierdzenie wierności programowi Samorządnej Rzeczypospolitej, określenie podstawowych płaszczyzn działania sprawiają, że Oświadczenie to staje się zasadniczym punktem odniesienia wszelkiej refleksji nad programem skutecznej walki z reżimem

Dawid Warszawski

/"KOS" nr 25, 14 02 83/

KULTURA W PODZIEMIU

Jak za hitlerowskiej okupacji przed 40 laty, życie kulturalne w Polsce zeszło w podziemie, pisze ostatnio w swej korespondencji reporter torontońskiego dziennika *The Globe and Mail* Mark Lukasiewicz

Kwitną w podziemiu teatr, muzyka i literatura Wieczorami w prywatnych mieszkaniach, świetlicach fabrycznych, lokalach kościelnych dyskretnie gromadzą się widzowie Wchodzą z przerwami małymi grupkami, lub pojedynczo, by nie wzbudzić uwagi tajniaków

Zazwyczaj na wieczór artystyczny składa się poezja, piosenki i widowisko sceniczne z udziałem nie więcej, niż trzech do czterech aktorów W jednej ze scen trzech aktorów powtarzało tekst deklaracji lojalności za kimś kto surowym głosem recytował go za kulisami Światło latarki przesuwało się kolejno po twarzach aktorów, którzy odwracali głowy ze wstydem Efekt był piorunujący

Dekoracje są zredukowane do minimum, wystarczy kilka podstawowych rekwizytów Scenę w "obozie internowanych" odegrano w ciemności Tylko zapalony papieros, przechodzący z ręki do ręki, oświetlał chwilami którąś twarz Efekty dźwiękowe i muzykę dawała jedna gitara, naśladując już to galopujące konie, już to werble, czy kapiącą z nieszczelnego kranu wodę

Okna są zasłonięte - konspiracja! - braw się nie bije, aktorów nagradza się chwilą skupionej ciszy

Widzowie siedzą gdzie się da, większość na podłodze Cenione są mieszkania w starym, przedwojennym budownictwie, o dużych pokojach i grubych, tłumiących dźwięk ścianach

Zaufani widzowie dowiadują się o przedstawieniu niemal w ostatniej chwili, zawiadamiani przez gospodarza mieszkania Aktorzy dostosowują spektakle do typu widzów przeważającego każdego wieczoru Są widownie głównie inteligenckie, robotnicze, szkolne, studenckie

Po spektaklu jeden z aktorów odczytuje nazwiska autorów tekstu Na koniec - zbiórka pieniędzy i publiczność powoli opuszcza konspiracyjny lokal, dwójkami lub trójkami

Działają całe podziemne zespoły teatralne i muzyczne Odtwarza się utwory najwybitniejszych poetów, pisarzy i kompozytorów Pojawiły się też setki nowych, nieznanych dotychczas twórców Niektórzy piszą anonimowo lub pod pseudonimem Oczywiście, bardzo popularne są spektakle satyryczne

Na czarnym rynku jest wielkie zapotrzebowanie na taśmy z nagraniami z konspiracyjnych przedstawień Niektórzy kompozytorzy i artyści w całości utrzymują się ze sprzedaży takich nielegalnych nagrań

W podziemiu kulturalnym w Polsce nie brak też malarzy Czasem pod ołtarzami w kościołach lub koło kwiatowych krzyży pod kościołami pojawiają się anonimowe płótna i szkice - zwierciadła obecnej polskiej rzeczywistości

Podziemne wydawnictwa drukują całe bogactwo plakatów, kalendarzy, widokówek, a nawet zbiory karykatur politycznych i dowcipów, antologie poezji i opowiadań napisanych w czasie stanu wojennego

---

W Sztokholmie 10 kwietnia na seminarium o stosunkach Wschód-Zachód Mirosław Chojecki, kierownik oficyny wydawniczej Nowa i b członek KOR-u, stwierdził, że Solidarność jest nadal czynna w Kraju i przedstawił szeroki zakres jej działania w podziemiu Stwierdził, że około 20 procent wszystkich robotników w kraju nadal płaci składki członkowskie do kas związkowych Solidarności W niektórych zakładach składki płaci 90% załogi

Rolnicy zatrudniają związkowców pozbawionych pracy przez władze Działa sieć lekarzy pomagających chorym

Nadal istnieje prasa podziemna rozpowszechniająca prawdziwe wiadomości i wywierająca nacisk na kierowników przedsiębiorstw, zmuszając ich do poprawy warunków pracy Podziemna Solidarność popiera niezależną oświatę działającą poza kontrolą władzy

Ciąg dalszy ze str 1

13 kwietnia: Lech i Danuta Wałęsowie w swym gdańskim mieszkaniu. Wałęsa solidaryzuje się z apelem podziemia

informowało Johna Kifnera że Wałęsa uważał że jest ważne by w chwili obecnej podkreślił swe związki z podziemiem by powiedział że on i podziemie to to samo

Przypuszcza się, że spotkanie Wałęsy z TKK miało na celu opracowanie skoordynowanej strategii którą wspólnie przyjmą zarówno działacze Solidarności zwolnieni z ' internowania" i egzystujący jawnie jak i ci którzy postanowili kontynuować walkę w podziemiu

Podziemie wezwało do demonstracji na 1 i 3 maja lecz zobowiązało się nie demonstrować w czasie wizyty Papieża

Po zatrzymaniu Wałęsy rzecznik rządu Urban powiedział na konferencji prasowej że Wałęsa nie został aresztowany i wobec tego należy przyjąć że został zabrany na przesłuchanie

Oświadczenie Wałęsy o spotkaniu z TKK odczytała dziennikarzom we wtorek Danuta Wałęsowa przez telefon Powiedziała że Lech jest w domu lecz nie chce podejść do telefonu i że będzie się z nim można widzieć w przyszłym tygodniu

Po tym oświadczeniu Wałęsy Urban powiedział dziennikarzom że nie wiedział o spotkaniu Wałęsy z podziemiem i dodał "Solidarność nie istnieje a pan Wałęsa jest osobą prywatną' Powiedział też że nie sądzi by spotkanie samo w sobie musiało być nielegalne

Wałęsa ostatnio brał udział jako obserwator w procesach działaczy Solidarności Był m in na procesie w Elblągu, gdzie oskarża się o zamieszki szesciu b internowanych" którzy zostali bestialsko pobici w obozie

Wałęsa oświadczył ostatnio że popiera cele przywódców podziemia Solidarności lecz odsunął się od ich taktyki Powiedział "Cel jest ten sam lecz można do niego dążyć wieloma drogami Oni mają swój program, ja mam swój

Zbliżenie Wałęsy do podziemia

Lecz ostatnie dni przyniosły zbliżenie Wałęsy do podziemia W czwartek 14 kwietnia zachodni reporterzy otrzymali dokument wzywający do protestów zapowiedzianych już 31 marca i wskazujący że **z protestami tymi Wałęsa się zgadza** Apel poprzedzony jest stwierdzeniem że w minioną sobotę niedzielę i poniedziałek Wałęsa spotkał się z przywódcami podziemia i że "uzgodniono wspólne stanowisko" Apel jest jednak podpisany tylko przez pięciu przywódców TKK Stwierdza, że protesty mają na celu uczynić z protestu "dzień niepewności i strachu" (Podajemy za korespondentem New York Times a który użył określenia "day of uncertainty and fear)

Tekst stwierdza że TKK apeluje do wykazania jedności społeczeństwa i do stawienia oporu poprzez masowy udział w prawdziwie robotniczych obchodach

Tego samego dnia w swym mieszkaniu w Gdańsku Wałęsa rozmawiał z dziennikarzami o apelu podziemia Powiedział "Ci co podpisali popierają go, ale musicie to zrozumieć, że nie dystansuję się od tego apelu i musicie też zrozumieć dlaczego to teraz mówię"

Członek podziemia wyjaśnił korespondentowi *New York Times a* że te słowa Wałęsy zapewne odnoszą się do jego nieudanej próby wspólnego podpisania apelu razem z ukrywającymi się przywódcami TKK Człowiek ten powiedział J Kifnerowi o nieudanej próbie spotkania się Wałęsy z TKK w celu podpisania apelu kiedy nie udało mu się zgubić dwu śledzących go samochodów

Apel wzywa do pokojowych demonstracji pierwszomajowych i do bojkotu oficjalnych uroczystości Stwierdza Ogłaszamy ten apel by zademonstrować jedność społeczeństwa obchody oficjalne są kpiną z prawa robotników do decydowania o swym losie

Apel podziemia z którym solidaryzuje się Wałęsa stwierdza że oficjalne obchody należy zostawić "oportunistom karierowiczom i aparatowi terroru "Apel wzywa grupy Solidarności w regionach do organizowania i popularyzowania wieców i pochodów

Tekst podpisało pięciu członków TKK Zbigniew Bujak Władysław Hardek Bogdan Lis Józef Pinior i Eugeniusz Szumiejko Jak się dowiedzieli zachodni dziennikarze w spotkaniu z Wałęsą wzięli udział wszyscy członkowie TKK z wyjątkiem Bujaka, który ze względu na bezpieczeństwo przysłał swego przedstawiciela

W listopadzie ub r po zwolnieniu Wałęsy z "internowania' TKK działająca w podziemiu, oświadczyła że nadal uważa go za przywódcę Solidarności

14 kwietnia miał miejsce jeszcze jeden epizod dotyczący Wałęsy Danuta Wałęsowa została poddana 2 1/2 godzinnemu przesłuchaniu Opowiedziała potem że odmawiała odpowiedzi, np na pytania o komunikat dla prasy zagranicznej lub o to co robił Wałęsa w poprzedni weekend odpowiadała "nie wiem" Przesłuchujący ją funkcjonariusze byli grzeczni lecz przed przesłuchaniem poddano ją osobistej rewizji

Następnego dnia przed południem na przesłuchanie został zabrany kierowca Wałęsy Mieczysław Wachowski

Tego dnia, w piątek 15 kwietnia mimo nie ustającej presji ze strony władz Wałęsa znów rzucił wyzwanie WRON ie Przed komendą milicji w Gdańsku, gdzie przesłuchiwano M Wachowskiego na temat kontaktów Wałęsy z podziemiem Lech oświadczył dziennikarzom że **znów chce się potajemnie spotkać z podziemiem**" ' Zrobiłem to przedtem i mogę to zrobić znowu tak samo jak ostatnim razem'

W ub miesiącu jeden z działaczy Solidarności został aresztowany za spotkanie się z przedstawicielami podziemia

Lech Wałęsa nadal cieszy się ogromnym mirem w Polsce i nadal jest uważany za symbol Solidarności Władze prowadzą starannie wyrezyserowaną i nasilającą się w ostatnich dniach kampanię publicznego dyskredytowania Wałęsy Próbuje się go ośmieszać w prasie radiu i telewizji Stosuje się też i inne metody Po Warszawie zaczęły ostatnio krążyć taśmy magnetofonowe z nagraniem rzekomej rozmowy Wałęsy z bratem w czasie, kiedy Lech był 'internowany" w leśniczówce w Bieszczadach Taśmę otrzymał też Episkopat

Słychać na niej głos Wałęsy w cynicznych i wulgarnych słowach narzekający na biskupów którzy zbyt mało zrobili by mu pomóc Rzekomy głos Wałęsy z goryczą stwierdza że Kościół przeciwny jest przyznaniu mu pokojowej nagrody Nobla wysuwając zamiast niego kandydaturę Papieża Głos mówi że Papież prowadzi własną politykę nękania bloku sowieckiego kosztem Wałęsy

W dalszej części nagrania głos Wałęsy domaga się by brat zajął się majątkiem wynoszącym prawie dwa miliony dolarów otrzymanych w postaci nagród i prezentów i zdeponowanych na jego koncie w banku w Watykanie na 15 procent

Głos Wałęsy stwierdza że ma prawo wykorzystać część tych pieniędzy by dzieciom swym zapewnić bezpieczną sytuację finansową i pomóc swemu synowi w zbudowaniu politycznej przyszłości w walce z ustrojem komunistycznym Pod koniec rzekomy głos Wałęsy niedwuznacznie daje świadectwo swej manii wielkości stwierdzając że pochodzi z rodziny rzymskich arystokratów

Jak podkreślił ostatnio Stephen Aris z londyńskiego *Sunday Times a* Kościół dotychczas popierał Wałęsę Aris pisze że dygnitarze kościelni prywatnie przyznają, że trzeba utrzymywać rolę Wałęsy jako trybuna ludu ' i chronić go przed represjami Jednocześnie hierarchia kościelna utrzymywała wobec Wałęsy dyskretny dystans dając do zrozumienia, że bywa "nieobliczalny'

TYDZIEŃ W POLSCE

Decydujący rok 1983

Prymas Polski kardynał Józef Glemp zaapelował o pojednanie pomiędzy Polakami o roznych poglądach Przemawiając 17 04 w czasie mszy pod gołym niebem przed kościołem Sw Anny w Warszawie (10 tys uczest) Prymas Polski oświadczył, że rok bieżący będzie decydujący dla przyszłości kraju Kardynał Jozef Glemp stwierdził wg fragmentarycznych doniesień, że pojednanie może być osiągnięte jedynie w wyniku długotrwałego dialogu, któremu będzie towarzyszył duch dobrej woli

Ksiądz Prymas wezwał też Polaków aby bardziej zjednoczyli się z Chrystusem, gdyż ma on moc otwierania nie tylko bram więzień lecz także ludzkich serc

Msza odbyła się z okazji przebycia do kościoła Sw Anny kopii cudownego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej

Wg doniesień korespondentów po mszy kardynał Glemp udał się do Gdańska, aby wziąć udział w uroczystości wyświęcenia nowego biskupa pomocniczego ks dr Tadeusza Gocłowskiego

Kardynał popiera Wałęsę

W Gdańsku, w zakrystii bazyliki Mariackiej prymas spotkał się z Wałęsą i ks Jankowskim Polskie źródła nieoficjalne oraz zachodni reporterzy informują, że rozmowa dotyczyła obecnej sytuacji w Polsce oraz przesłuchań Wałęsy i jego otoczenia przez władzę Przyjęto go owacyjną manifestacją, tłum cisnął się do niego ze wszystkich stron

Obserwatorzy uznali przyjęcie Wałęsy w bazylice za wyraz poparcia udzielanego mu w chwili obecnej przez prymasa

Na nabożeństwie w Warszawie Wałęsa pojawił się w towarzystwie prymasa

Przyjęto go owacyjną manifestacją, tłum cisnął się do niego ze wszystkich stron

Wałęsa, uśmiechnięty, unosił dłoń w znaku zwycięstwa - V Skandowano Wałęsa' NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Radio Solidarność żyje!

W piątek 15 kwietnia odezwała się ponownie podziemna rozgłośnia radia Solidarność

Audycja była dość dobrze słyszalna w początkowej fazie w wielu dzielnicach Warszawy, ale później zagłuszona została hałaśliwą muzyką

W audycji skrytykowano stanowisko władz PRL wobec Międzynarodowej Organizacji Pracy i Komisji Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych

Radio Solidarność przypomniało, że 15 kwietnia upływał termin udzielenia przez władze PRL odpowiedzi na apel Międzynarodowej Organizacji Pracy domagającej się umożliwienia przedstawicielom tej organizacji zbadania na miejscu sytuacji ruchu związkowego w Polsce

Radio Solidarność, skrytykowało także władze PRL za ich postawę wobec Komisji Praw Człowieka ONZ w Genewie Przedstawiciel tej komisji, dyplomata argentyński Hugo Gopi, nie uzyskał wizy wjazdowej do Polski, gdzie zamierzał zbadać w jakim stopniu przestrzegane są prawa człowieka w PRL

Radio Solidarność wystąpiło z apelem do opinii światowej o pomoc dla wszystkich krzywdzonych ludzi w Polsce, a zwłaszcza dla działaczy Solidarności stawianych przez władze PRL przed sądem

Spiker radia Solidarność powiedział, że ruch związkowy żyje i że Solidarność nie może być ani podzielona ani zniszczona

TYDZIEŃ W POLSCE

Rozpędzeni przez MO pod pomnikiem getta

W Warszawie odbyła się nieoficjalna uroczystość, z udziałem zwolenników Solidarności, złożenia wieńców pod pomnikiem Bohaterów Getta w związku z 40 rocznicą heroicznego zrywu Żydów przeciwko hitlerowcom Milicja rozproszyła tłum składający się z około 1000 osób
Podczas uroczystości pod pomnikiem, Roman Zimand odczytał list od jedynego żyjącego dowódcy powstańców w Getcie, dra Marka Edelmana
Władze PRL zabroniły Edelmanowi opuszczenia Łodzi w czasie oficjalnych uroczystosci w Warszawie Uprzednio dr Edelman apelował o bojkot oficjalnych uroczystosci organizowanych przez władze PRL
W swoim liscie dowódca powstańców w Getcie stwierdził, że bardzo pragnął byc obecny podczas uroczystosci w Warszawie 17 kwietnia i uważał to za swój obowiązek Niestety Władze Bezpieczenstwa uniemożliwiły *mu udanie się do Warszawy* (pilnowany przez dwu SB-ków)
Po odczytaniu listu dra Edelmana, pod pomnikiem wygłosił przemówienie członek Prezydium Komisji Krajowej, były rzecznik Solidarnosci Janusz Onyszkiewicz
Powiedział on między innymi, że wierzy, iż bojownikom w Getcie przyswiecały te same ideały co Solidarności
Onyszkiewicz podkreślił, że uczestnicy uroczystości zorganizowanej bez patronatu władz PRL zebrali się pod pomnikiem Bohaterów Getta w niedzielę, ponieważ z różnych powodów nie ma dla nich miejsca w oficjalnych uroczystosciach
"Powstańcy w Getcie, powiedział członek Prezydium Komisji Krajowej, walczyli o te ideały, które stworzyły podstawę całego ruchu zrodzonego w Sierpniu 1980 r , fundament pod Solidarność, które są drogie nam wszystkim Gdyby bohaterowie Getta dożyli dnia dzisiejszego to jestem głęboko przekonany, że przyłączyli by się do nas, w naszej walce o wolnosc, prawdę i godność człowieka

Onyszkiewicz aresztowany

Niech spoczywają w pokoju" zakonczył mówca Po przemówieniu, Onyszkiewicz został zabrany z pod pomnika przez dwóch funkcjonariuszy SB
Agencje prasowe podają, że MO zatrzymało co najmniej trzy osoby Liczne jednostki milicji patrolowały rejon dawnego Getta
Uzbrojona milicja wyposażona w armatki wodne, nie dopuściła tłumów ludzi do tablicy pamiątkowej umieszczonej przy stacji kolejowej, skąd Żydzi z Getta byli wywożeni do Treblinki

Nękanie Wałęsy

Władze nasiliły kampanię nękania Wałęsy i jego otoczenia Kierowca Wałęsy, Mieczysław Wachowski, zatrzymany 15 kwietnia, był przesłuchiwany na milicji w Gdansku przez 25 godzin zanim go wypuszczono Rzecznik Wałęsy Adam Kinaszewski otrzymał wezwanie do stawienia się na milicji, w celu przesłuchania w poniedziałek 18 kwietnia Kierowca, Mieczysław Wachowski oswiadczył dziennikarzom, że na milicji nic nie powiedział o spotkaniu Wałęsy z przywódcami podziemia - członkami TKK
W poniedziałek 18 kwietnia Wałęsa wybrał się samochodem z Gdanska do Warszawy na nieoficjalne obchody 40-lecia powstania w warszawskim getcie W samochodzie znajdowali się też ks Henryk Jankowski, kierowca i jeszcze jedna osoba Za nimi w pewnej odległosci jechała ekipa amerykanskiej telewizji Po drodze oba samochody zostały zatrzymane przez milicję Kierowcom polecono jechac do Olsztyna, wozy były eskortowane przez milicję W Olsztynie amerykanska ekipa TV została zwolniona
W Warszawie rzecznik ministerstwa sprawiedliwości odmówił udzielenia zachodnim dziennikarzom informacji na ten temat
W Olsztynie po pięciogodzinnym przesłuchaniu zwolniony został ks Jankowski i dwie pozostałe osoby z otoczenia Wałęsy Samego Wałęsę nadal zatrzymano Zwolnieni wrócili samochodem do Gdańska
Wałęsę zwolniono dopiero po dziewięciogodzinnym przesłuchaniu Po powrocie do Gdańska Wałęsa powiedział w rozmowie przez telefon "Zatrzymanie było związane z mym planem udania się do Warszawy by złożyc hołd prochom ofiar warszawskiego getta" Zapytano go też czy nie sądzi, by zatrzymanie go było związane także z tym, że na wtorek 19 kwietnia rano zapowiedział konferencję prasową w swym mieszkaniu Wałęsa odpowiedział przecząco

Ubolewam nad ich głupotą

Zarówno Wałęsa jak i ks Jankowski powiedzieli, że i tym razem odmówili odpowiedzi na pytania przesłuchujących

Ks Jankowski w rozmowie z korespondentem agencji Reutera dodał "Nie mam nic do powiedzenia poza wyrazami głębokiego ubolewania nad ich głupotą Uważam to za ordynarny akt szykanowania"

Wielka akcja SB

W sobotę 16 kwietnia warszawska telewizja podała o aresztowaniu co najmniej 26 osób popierających Solidarnosc i skonfiskowaniu nadajników radiowych i pras drukarskich, w Warszawie i ośmiu innych miastach, w wielkiej akcji bezpieczenstwa, skierowanej przeciw podziemiu Podano, że jeden z aresztowanych przygotowywał protesty na dzien 1 maja
Wśród aresztowanych znalazł się ważny działacz Solidarności **Zbigniew Bełz** z Gorzowa, który przed wprowadzeniem stanu wojennego był członkiem 107-osobowej Krajowej Komisji Solidarności Od grudnia w 1981, jak podano, Bełz działał w podziemiu Kiedy go ujęto miał w posiadaniu zachodni sprzęt radiowy Telewizja podała, ze pomagał organizowac demonstracje pierwszomajowe w swoim regionie W sumie w Gorzowie miano aresztowac 12 osób
W Płocku miało miec miejsce aresztowanie 10 członków Konfederacji Polski Niepodległej - KPN Nie podano ich nazwisk Jak podała warszawska telewizja, władze udowodniły, że osoby te prowadziły "działalnośc antypanstwową" i rozpowszechniały "nielegalne publikacje zawierające fałszywe informacje o sytuacji w kraju"
Poinformowano też o aresztowaniu w Warszawie 4 osób w związku ze skonfiskowaniem w srodę 13 kwietnia nadajnika Radia Solidarnosc Władze twierdzą, że moc nadajnika była dostatecznie duża, by nadawać programy na cały kraj Podano nazwiska aresztowanych **Janina Jaszczuk, Mirosław Jaszczuk, Czesław Dygant i Jerzy Jastrzębowski**, który był członkiem Krajowej Komisji Solidarności W sprawozdaniu telewizyjnym stwierdzono, że był "koordynatorem tak zwanego Radia Solidarnosc" Ostatni program Radia Solidarnosc został nadany w Warszawie w piątek 15 kwietnia
Podano o zlikwidowaniu nielegalnych drukarn w Krakowie, Wrocławiu, Katowicach, Lublinie, Rzeszowie i Olsztynie

Aresztowania w Warszawie

W Warszawie, jak podano, władze bezpieczenstwa zatrzymały członków grupy określającej się jako Studencki i Robotniczy Komitet Współpracy z Solidarnoscią (nazwę tłumaczymy z biuletynu prasowego w języku angielskim) Skonfiskowano trzy maszyny drukarskie tego komitetu, nie podano liczby aresztowanych ani ich nazwisk
Z informacji wynika, że ogólnokrajowa akcja bezpieki przeciw podziemiu trwała trzy dni - w środę, czwartek i piątek, 13, 14 i 15 kwietnia

Podziemne struktury nie naruszone

16 kwietnia w Gdańsku, w rozmowie z reporterem agencji AP Wałęsa powiedział, ze "nawet jeszcze większa porazka nie byłaby w stanie naruszyć podziemnych struktur Solidarności" Rozmowa odbyła się podczas spaceru na plaży z żoną i dziecmi Wałęsy Za rodziną Wałęsów i zachodnim dziennikarzem po plaży [illegible]suwała się grupa tajniaków [illegible]dno z dzieci Wałęsy fotografowało tajniaka - który fotografował Wałęsę rozmawiającego z dziennikarzem

Kto w to uwierzy?

12 kwietnia reżimowa prasa opublikowała oficjalne sprawozdanie o tragicznej śmierci trzech uczestników demonstracji w Lubinie, w zagłębiu miedziowym, we wrześniu 1982 Władze utrzymują, że dochodzenia ustaliły niewinność ZOMO Według oficjalnie przedstawionej wersji, milicji nie udało się rozproszyc ok dwutysięcznego tłumu przy pomocy gazu, rakiet oślepiających i ślepej amunicji Wobec tego zaczęto strzelac ostrą amunicją ponad głowami ludzi Trzy osoby zginęły od rykoszetów - rażone pociskami, które odbiły się od scian
Sprawozdania w prasie podziemnej przedstawiają zupełnie inną wersję ***po prostu zaczęto na ślepo strzelać do tłumu***

Rejs wolności na Batorym

W obecnym rejsie Batory stracił już przeszło 30 pasazerów których pochłonęło kapitalistyczne piekło Trzeba wyznac, że nie zostali oni uprowadzeni przez służby wywiadowcze niektórych mocarstw imperialistycznych, lecz dobrowolnie zgłosili się o azyl w krajach leżących na trasie rejsu - Wielkiej Brytanii, Włoszech i Francji Ostatnio we Francji zostali dwaj pasażerowie Batorego - p Małek i p Bortolik Powiedzieli dziennikarzom, że nie chcą wracać do PRL, bo nadal panują tam prześladowania, mimo zawieszenia stanu wojennego Obecny rejs na Batorym kosztował od 140 do 300 tys zł Statek zabrał ok 600 pasażerów

Pobyt i praca w W.Brytanii

W Wielkiej Brytanii od czasu zawieszenia stanu wojennego ok 900 obywateli PRL otrzymało zezwolenie na pobyt czasowy i na pracę, z możliwością przedłużenia W przyszłości Wielka Brytania będzie udzielała azylu politycznego tylko tym, którzy udowodnią, że w razie powrotu do PRL grozi im prześladowanie

Nowe pismo podziemne Kultura Niezależna w numerze pierwszym oświadczyło, że władza, pozbawiona poparcia społeczeństwa, usiłuje kupować sobie zwolenników

List

TKK Solidarność przesłała list na ręce papieża Jana Pawła II, w którym wyraziła przekonanie, że Jego pielgrzymka do Ojczyzny wzmocni nadzieję, wiarę i miłosc Polaków oraz ideowe podstawy ruchu Solidarnośc Tekst listu został opublikowany w Brukseli przez Biuro Koordynacyjne Solidarnosci Za Granicą List w pełnym brzmieniu podajemy na 1 stronie "Echa"

Zarządcy PRL nie mogą dojść do porozumienia

Biuro Polityczne PZPR zapowiedziało 12 kwietnia, ze w połowie maja odbędzie się plenum Komitetu Centralnego poswięcone ocenie sytuacji w partii Według zachodnich dyplomatów stacjonowanych w Warszawie, plenum KC było już kilkakrotnie odkładane, bo **ludzie na szczycie piramidy władzy w PRL nie mogli dojść między sobą do porozumienia co do przyszłej strategii**

Według oficjalnych danych, po powstaniu Solidarności w sierpniu 1980 partia straciła 779 tys członków Większość z nich oddała legitymacje Obecnie partia ma liczyc 2,4 miliona członków Ludnośc Polski liczy 36,5 miliona

Urban kłamie. Jak zwykle.

Przed dwoma tygodniami opublikowaliśmy w *Echu Tygodnia* wstrząsające zdjęcia przedstawiające śmierc młodego człowieka we Wrocławiu celowo przejechanego przez milicyjną ciężarówkę w czasie demonstracji w 1982 r 12 kwietnia o godz 22 Radio Warszawa nadało transmisję z konferencji prasowej dla zagranicznych dziennikarzy w Warszawie w czasie której rzecznik rządu Urban określił rozgłos wokół tych dokumentów zdjęc w prasie i telewizji swiatowej jako "oszczerczą kampanię" i stwierdził, że zdjęcia przedstawiają nieszczęśliwy wypadek, który nastąpił z winy młodego człowieka obrzucającego kamieniami milicjantów Telewizja warszawska pokazała żywego i zdrowego bohatera wypadku

Tymczasem **Biuro Informacyjne Solidarności za Granicą** ma oryginał filmu nakręconego we Wrocławiu Z filmu ponad wszelką wątpliwośc wynika że to co na nim widac, to polowanie na człowieka, a nie wypadek Ciężarówka Star celowo z premedytacją rozjeżdża ofiarę mimo że ma dośc miejsca by ją wyminąc Film czarnobiały został nakręcony przy pomocy 16-milimetrowej kamery amatorskiej prawdopodobnie przy placu Czerwonym lub placu Grunwaldzkim we Wrocławiu Biuro Informacyjne Solidarności za Granicą oswiadczyło że gotowe jest udostępnic telewizji polskiej oryginał filmu pod warunkiem, że zostanie pokazany widzom w całości bez cięć

Po raz pierwszy film został pokazany 12 grudnia ub r w telewizji szwedzkiej Wyświetlono wtedy 3 minuty Nakręcony z ręki obraz był niestabilny i fachowcy szwedzcy kilkanaście dni pracowali nad doprowadzeniem go do pełnej kultury technicznej

Pod sąd za znaczek Solidarnośći

Janusz Onyszkiewicz, były rzecznik Solidarności, poprzednio "internowany", za noszenie znaczka Solidarności został skazany przez sąd na 15 tys zł grzywny Onyszkiewicz jest wykładowcą matematyki na Uniwersytecie Warszawskim, grzywna wynosi tyle, ile dostaje za półtora miesiąca wykładów Onyszkiewicz oświadczył, ze znaczek Solidarności reprezentuje dla niego przywiązanie do tradycyjnych wartości związku

Przyjechał tylko na Gwiazdkę i do dziś musi siedzieć w PRL

Na Boze Narodzenie do Krakowa przyjechał dr Jan Prokop, krakowski polonista i romanista, obecnie stały wykładowca na uniwersytecie w Turynie we Włoszech Władze PRL zatrzymały paszport dr Prokopa i nie zezwoliły mu na powrót do Włoch Rok akademicki się kończy, studenci turynscy nie dostaną zaliczen za zajęcia z polonistyki Mają za to lekcję poglądową na temat "Prawa człowieka w Europie Wschodniej"

Więzień miesiąca

W marcu br kanadyjska Amnesty International ogłosiła więzniem miesiąca Zygmunta Berdychowskiego w Polsce W chwili aresztowania był on studentem uniwersytetu, odbywał karę trzech lat więzienia nałozoną przez sąd doraźny z początkiem 1982 r

Zygmunt Berdychowski ma lat 23, jest b członkiem PZPR Skazany został przez warszawski wojskowy sąd rejonowy za "rozpowszechnianie fałszywych informacji" w Nowym Sączu w styczniu 1981 r Amnesty International podaje, ze oskarzenie to, w jej rozumieniu, dotyczy kolportowania plakatów i ulotek krytykujących wprowadzenie stanu wojennego i domagających się uwolnienia wszystkich internowanych Skazany w trybie doraźnym, Berdychowski nie ma prawa odwoływania się od wyroku

Według otrzymanych przez AI informacji, przebywa w więzieniu w Hrubieszowie wraz ze 110 członkami Solidarności skazanymi za naruszenie przepisów stanu wojennego W więzieniu mają panować wyjątkowo ciężkie warunki.

Bili w dźwiękochłonnej celi

Otrzymano informacje, ze Berdychowski był bity przez strazników w dźwiękochłonnej celi w dniu 1 października 1982 r i ze na 14 dni zamknięto go w pojedyńczej celi w karcerze, oskarzając o słowne zniewazenie strazników Grozą mu za to dodatkowe dwa lata więzienia Amnesty International jest przekonana, ze zarzuty są fałszywe

Czytelnicy Echa Tygodnia proszeni są o wysyłanie UPRZEJMYCH listów domagających się zwolnienia Zygmunta Berdychowskiego na adres

Jego Ekselencja
Henryk Jabłoński
Przewodniczący Rady Państwa
Ul
Warszawa

Wiejska 4-6-8
Poland

oraz na adres:

Jego Ekselencja
Sylwester Zawadzki
Ministerstwo Sprawiedliwości
Aleje Ujazdowskie 11
Warszawa
Poland

Mieszkańcy Kanady proszeni są też o pisanie na następujący adres:

His Excellency
Dr Stanisław Pawlak
ambassador
443 Daly Ave
Ottawa, Ont.
K1N 6H3

UNIWERSYTET OTTAWSKI POSZUKUJE
WYKŁADOWCY JĘZYKA I LITERATURY POLSKIEJ

Polski Instytut Naukowy w Kanadzie, Oddział Ottawa, podaje do wiadomości, ze Uniwersytet Ottawski ogłosił konkurs na stanowisko (Assistant Professor) Specjalisty Studiów Slawistycznych (Polski/Rosyjski) w Departamencie Języków i Literatur Nowozytnych zwolnione ze śmiercią s p prof Tadeusza Krukowskiego Wymagany jest doktorat (Ph D), publikacje i znajomość Polskiego i Rosyjskiego Obowiązki obejmują wykłady języka, literatury i kultury zarówno na poziomie studiów podstawowych (undergraduate) i specjalistycznych (graduate) Uposazenie jest zalezne od kwalifikacji i doświadczenia Pierwszenstwo będą mieli kandydaci dwujęzyczni (francuski i angielski), obywatele i emigranci kanadyjscy

Zgłoszenia kandydatów, z Curriculum Vitae i nazwiskami trzech referentów, kierować mozna do dnia 30 kwietnia pod adresem

Dr Henry W Sullivan
Chairman
Department of Modern Languages and Literatures
University of Ottawa
Ottawa, Ont , K1N 6N5

Nasz serwis gwarantuje zadowolenie nadawcom i odbiorcom
Jedyna firma posiadająca kanadyjski serwis w Polsce

TransCanPol
PACZKI DO POLSKI

Terminy dostaw morskich do 8 tygodni
lotniczych do 3 tygodni
(w szczególnych przypadkach dostawa do 5 dni)

★ **paczki są dostarczane do domu odbiorcy bez względu na miejsce zamieszkania**

★ **Odbiorca nie ponosi zadnych opłat za doręczenie**
★ **Wysyłający otrzymuje potwierdzenie odbioru podpisane przez odbiorcę w Polsce**
★ **Wszystkie przesyłki ubezpieczone**

Wysyłamy

- **Paczki własne klientów bez ograniczen wagi i wymiarów**
- **Paczki standardowe i do wyboru z naszych magazynów w Toronto, Chicago, Warszawie**
- **Przekazy pieniężne**
- **Sprzęt gospodarstwa domowego.**

SZYBKO — TANIO — SOLIDNIE
UWAGA. POSIADAMY NA SKŁADZIE DUŻY WYBÓR TOWARÓW PO ATRAKCYJNYCH CENACH
ODBIERAMY BEZPŁATNIE PACZKI Z DOMU - METRO TORONTO

TransCanPol
Centrala 393 Roncesvalles Ave TORONTO ONT M6R 2N1 tel 535-9944
SZCZEGÓŁOWYCH INFORMACJI UDZIELAJĄ BIURA TERENOWE I DEALERZY.

ONTARIO

"AR A"
Mississauga
3635 Cawthra Rd
tel 276-3902

KENT KITCHEN
1231 Dufferin Ave
Wallaceburg Ont
tel (519) 627-1017

WELLAND TRAVEL SERVICE
79 East Main Str
WELLAND, ONT
tel (416) 732-4466

JAN REINERT
301 Beatrice
WELLAND ONT
tel 723-4568
odbiór paczek z domu

ZBIGNIEW RACZYNSKI
45 Grenoble Rd Apt 2406
Don Mills - TORONTO
tel 456-6757

BARTON CENTER
774 Barton E.
HAMILTON ONT
tel 549-8652

WELLINGTON DELI
623 Upper Wellington
HAMILTON ONT
tel 385-9730

HELEN'S DELICATESSEN
50 James Str
St CATHERINES ONT
tel 685-0452

OSHAWA MEAT PRODUCTS
1818 Dundas St E.
WHITBY ONT
tel 725-5821

EUROPEAN FOODS & RESTAURANT
399 St Clair
CHATHAM ONT
tel 351-4435

CZESŁAW JEDLINSKI
1332 - Hall St
WINDSOR ONT
tel 254-4035

CUNNINGHAM'S INTERNATIONAL DELICATESSEN
596 Plains Road East
Burlington Ont
tel (416) 637-6488

QUEBEC

VOYAGES BATORY TRAVEL
1598 boul Saint-Laurent
Montreal
tel 845-2108

MARCHE W & S MEAT MARKET REG'D
2657 Rouen St
Montreal
tel 526-0991

ALBERTA

POLONEZ TRAVEL AGENCY Ltd.
10154-103 Street
EDMONTON Alta
tel (403) 424-0521

INTERLOT TRAVEL Ltd
10856-97 Street
EDMONTON Alta
tel (403) 424-1648

B&C GROCERIES Ltd
10570 96 Street
EDMONTON Alta
tel (403) 424-1732

Betty's EUROPEAN DELICATESSEN
MARKET MALL
SHAGANAPPI Tr N W
CALGARY Alta
tel 286-1077

SPECJALNY PUNKT ODBIORU PACZEK PRZED POLSKIM KOŚCIOŁEM
KAŻDA NIEDZIELA GODZ.11-12
CALGARY Alta
tel 282-8180

JAVE & CENTRAL St
w godz 10-6
CALGARY Alta
od 31 marca

BRITISH COLUMBIA

"ALAMCO" Ltd
3994 Fraser St N
VANCOUVER B C
tel (604) 434-6444

MANITOBA

PARCEL SERVICE "TEMPO"
358 Selkirk Ave
23-1700 Burrows Ave
WINNIPEG MAN
tel (204) 632-5878

MIRACLE BAKERY
1386 Main St
WINNIPEG MAN
tel (204) 586-6140

"HONEY BEE" BAKERY
284 Selkirk Ave
WINNIPEG MAN
tel. (204) 582-4202

SPECJALNA OBSŁUGA - ODBIÓR PACZEK Z DOMU KLIENTA
WINNIPEG MAN
tel 783-4689, 786-2702

Sprawa nr 1097

Komitet Wolnosci Zrzeszeń Międzynarodowej Organizacji Pracy na sesji 1-4 marca br w Genewie przedstawił raport w **"Sprawie nr 1097"** Jest to sprawa skarg wniesionych przeciw władzom PRL przez Międzynarodową Konfederację Wolnych Związków Zawodowych i Swiatową Federację Pracy

Skargi dotyczą łamania przez rząd PRL konwencji z 1948 r w sprawie wolnosci zrzeszen i ochrony prawa do organizowania się oraz konwencji z 1949 r w sprawie prawa do organizowania się i do prowadzenia zbiorowych negocjacji

W swoim raporcie Komitet stwierdza m in , ze

- Rząd PRL nie podjął prawdziwego dialogu z organizacjami związkowymi,

- Rząd rozwiązał wszystkie istniejące związki zawodowe, wsród nich - w szczegolnosci - Solidarnosc,

- nowa ustawa o związkach zawodowych zawiera postanowienia naruszające zasady wolnosci zrzeszania się i negocjacji zbiorowych - w zakresie praw związkowych, szczebla negocjacji, przepisów o strajkach, podstawowych usług, w ktorych strajki są zabronione, kar za strajki i zawieszania działalnosci związkowej

Komitet wyraza nadzieję, że rząd PRL wprowadzi odpowiednie poprawki do ustawy związkowej

Komitet przypomina rządowi PRL o odpowiednich zasadach dotyczących przekazywania majątku związkowego i żąda informacji o tym co się z tym majątkiem stało

Wyraza tez głęboki niepokój, że w przeszło rok po ogłoszeniu stanu wojennego w więzieniach przebywa jeszcze przeszło 700 działaczy związkowych i domaga się amnestii dla wszystkich skazanych za działalnosc związkową

Z zaniepokojeniem stwierdza, że w kopalni Wujek, gdzie miały miejsce tragiczne wydarzenia, siły porządku wkroczyły do szybu kopalni okupowanej przez strajkujących górników

W sprawie zwolnien z pracy stwierdza, ze w 20% zwolnieni po odwołaniu się zostali z powrotem przyjęci i podkresla koniecznosc ochrony przed antywiązkową dyskryminacją, szczegolnie ochrony przed zwolnieniami

Deklaracje lojalnosci, które były warunkiem utrzymania się w pracy, stanowią powazne naruszenie prawa zatrudnionych do swobodnego zrzeszania się i formę antyzwiązkowej dyskryminacji, wyraznie naruszającą Artykuł 1 konwencji nr 98, ratyfikowanej przez Polskę

Międzynarodowa Konfederacja Pracy stwierdza, ze informacja dostarczona przez rząd PRL w pazdzierniku 1982 na temat internowanych i aresztowanych w 72 przypadkach jest błędna Konfederacja przedstawia spisy 601 członków Solidarnosci skazanych przez sądy wojskowe za działalnosc związkową Stwierdza przy tym, że spisy te są w dużej mierze niekompletne i że do 30 pazdziernika 1982 skazano 4500 osób za działalnosc związkową, a dalszych 3 tys oczekiwało na rozprawę sądową

Konfederacja załącza listę 32 osób zabitych przez milicję lub zmarłych na skutek ran zadanych przez milicję Podnosi sprawę złych warunków w obozach i zakładach karnych

Komitet powołuje się na zeznania swiadka o warunkach panujących w obozie wojskowym w Czerwonym Borze, gdzie umieszczono 450 działaczy Solidarnosci rzekomo w celu odbycia służby wojskowej Niektórzy z nich byli chorzy i w normalnych warunkach nigdy nie zostaliby powołani do wojska Mówi się, ze w PRL jest 9 osrodków tego typu

Międzynarodowa Konfederacja Pracy przedstawiła tez dokument o zakładzie karnym w Potulicach stwierdzający, ze niektórzy z zatrzymanych cierpią na rózne infekcje i nie są odpowiednio leczeni

Znajdują się wśród nich Wacław Kicinski, Wojciech Słodkowski, Tadeusz Waskiewicz i Andrzej Friedel Złemu potraktowaniu zostali tam poddani Antoni Grabarczyk, Jan Hermanowicz, Marek Ugiczic i Władysław Kałudzinski

Międzynarodowa Konfederacja Wolnych Związkow Zawodowych (ICFTU) w dokumencie z 23 grudnia 1982 podnosi ***sprawę oskarżenia b internowanych*** Andrzeja Gwiazdy, wiceprzewodniczącego Solidarnosci, Seweryna Jaworskiego, wiceprzewodniczącego Solidarnosci regionu Mazowsze, Mariana Jurczyka, przewodniczącego regionu szczecinskiego, Karola Modzelewskiego, wiceprzewodniczącego regionu wrocławskiego, Grzegorza Pałki, członka Krajowej Komisji Solidarnosci, Andrzeja Rozpłochowskiego, członka prezydium regionu katowickiego, Jana Rulewskiego, przewodniczącego regionu bydgoskiego

Konfederacja stwierdza, ze zostali oni oskarzeni o spiskowanie w celu obalenia siłą ustroju PRL i że 3 wrzesnia 1982 identyczne oskarzenie wniesiono przeciw niektórym doradcom i ekspertom Solidarnosci, b członkom KOR Janowi Litynskiemu, Adamowi Michnikowi, Henrykowi Wujkowi, Zbigniewowi Romaszewskiemu, Janowi Jozefowi Lipskiemu, Jackowi Kuroniowi i Mirosławowi Chojeckiemu (przebywającemu za granicą i postawionemu przed sądem in absentia)

Konfederacja stwierdza, że fakt, iz osoby te były pozbawione wolnosci w czasie, gdy wniesiono przeciw nim akt oskarzenia, dowodzi, ze nie mogły planowac obalenia ustroju, jak im to zarzucają władze ICFTU stwierdza, ze oskarżenie w sposób oczywisty jest związane z ich legalną działalnością związkową przed 13 grudnia 1981, zgodną ze statutem Solidarnosci i z ustawodawstwem PRL

ICFTU przypomina, że na mocy przepisu PRL ze stycznia 1982 nikt nie może byc skazany za działalnosc polityczną i związkową Mimo tego prawa, osoby te oskarzono z paragrafu 123 Kodeksu Kryminalnego i grozi im wyrok od 5 lat do kary smierci Stanowi to niedopuszczalną presję moralną na ruch wolnych związkow zawodowych w Polsce, który przedstawia się jako organizację terrorystyczną mimo odpowiedzialnej i pokojowej postawy, ktorą przywodcy związku zajmowali od chwili jego powstania

ICFTU bierze pod uwagę oswiadczenie o zwolnieniu internowanych między 13 grudnia 1981 a 24 grudnia 1982, lecz stwierdza, ze nadal przetrzymuje się aresztowanych lub skazanych za działalnosc związkową po wprowadzeniu stanu wojennego i ze pewna liczba ostatnio zwolnionych działaczy Solidarnosci została powołana do wojska W przeszło 60 przypadkach informacje o zatrzymanych dostarczone przez rząd w pazdzierniku 1982 okazały się błędne

ICFTU załącza częsciową listę 552 skazanych działaczy Solidarnosci, wsród nich 140 skazanych za strajk i 47 skazanych za prowadzenie działalnosci związkowej

Delegat Francji Marc Blondel w liscie z 24 stycznia 1983 stwierdza, że oskarzenie 7 przywódców Solidarności w czasie kiedy byli zatrzymani jest sprzeczne z ogłoszonymi obietnicami **i decyzjami i wskazuje, że** oskarza się działaczy związkowych o to, co robili przed wprowadzeniem stanu wojennego Oznacza, ze kazdy członek Solidarnosci moze zostac postawiony przed sądem M Blondel domaga się powołania komisji dochodzeniowej W telegramie z 14 lutego stwierdza, ze Edmund Bałuka jest nadal więziony i prowadzi głodowkę, która zagraza jego zyciu mimo, ze na spotkaniu w listopadzie 1982 rząd oswiadczył, ze Bałuka został zwolniony

W odpowiedzi na te oskarzenia rząd PRL oswiadczył m in , ze

- systematycznie wprowadza pełną normalizację zycia społecznego i politycznego

- Całkowicie wyeliminowano internowanie, co oznacza zwolnienie wszystkich internowanych

- Przywrocono prawo do zrzeszania się

- Przywrocono działalnosc samorządu robotniczego w przedsiębiorstwach panstwowych

- Przywrócono prawo do strajku i protestu organizowanego zgodnie z obowiązującymi prawami

- Rada Panstwa podjęła decyzję w sprawie prawa łaski dotyczącą "przestępstw popełnionych z motywow politycznych opartych na konflikcie społecznym"

- Rozpoczęta została długofalowa reforma struktury społeczno-gospodarczej i politycznej Rozszerzone zostały prawne gwarancje zapewniające udział społeczenstwa w kierowaniu krajem Jedną z tych gwarancji jest istnienie samorządnych związków zawodowych niezaleznych od panstwowej administracji gospodarczej

- Nie ustały próby mieszania się w wewnętrzne sprawy Polski Stosuje się sankcje gospodarcze W niektórych krajach prowadzi się politykę "dezinformacji" opinii publicznej o sytuacji w Polsce, stawia się żądania i warunki, wydaje się instrukcje Niektóre organy ILO Międzynarodowej Organizacji Pracy wykazują brak obiektywizmu **i tendencyjne podejście** do spraw polskich W organach tych wzięły górę postawy nieprzychylne wobec Polski

- Rząd nie będzie teraz wchodził w szczegóły Wyraza ubolewanie, że pogorszyły się stosunki między Polską a ILO, nie z winy rządu

ILO powinna bezwarunkowo wycofac "tak zwaną kwestię polską" z porządku dziennego swych organów

W odpowiedzi Komitet m in całkowicie odrzuca zarzut rządu PRL oskarzający organa Międzynarodowej Organizacji Pracy o brak obiektywizmu Stwierdza, ze nadal pozostają w mocy ograniczenia działalnosci związkowej zawarte w ustawie o związkach zawodowych W przedsiębiorstwie moze istnieć tylko jedna organizacja związkowa, a organizacje najnizszego szczebla nadal nie mogą tworzyc zrzeszen i federacji Prawo do strajku nadal pozostaje ograniczone, zbyt wielka jest liczba przedsiębiorstw uznanych za podstawowe, gdzie strajk jest zabroniony, udział w strajku nadal karany jest więzieniem Ustawa z 18 grudnia 1982 pozwala na zwolnienie z pracy bez ostrzezenia biorących udział w protestach i nielegalnych zgromadzeniach Działalnosc związkowa, którą mozna prowadzic w Polsce jest nadal bardzo ograniczona

Komitet podkresla, że rząd PRL nie dostarczył informacji o tym, co stało się z majątkiem rozwiązanych związków

Odpowiedz rządu PRL nie zawiera zadnych nowych informacji o smierci biorących udział w demonstracjach ani o zwolnieniach z pracy za działalność związkową, a także o zarzutach złego traktowania zatrzymanych

W konkluzji Komitet stwierdza, że nie moze zamknąc sprawy, choć rząd PRL sobie tego życzy

Komitet zwraca się do rządu PRL o wykazanie chęci utrzymania dialogu poprzez dostarczenie szczegółowych i dokładnych informacji na temat poruszonych kwestii.

Domaga się tez, by najpóźniej do dnia 15 kwietnia 1983 rząd PRL wyraził zgodę na wizytę przedstawiciela dyrektora generalnego ILO, by uzyskac pełniejszą znajomosc faktów

Jesli rząd PRL nie dostarczy żądanych informacji i nie zgodzi się na inspekcję przedstawiciela ILO, Komitet nie będzie miał wyboru i zaleci powołanie komisji dochodzeniowej, na podstawie artykułu 26 konstytucji ILO

Dokument podpisał przewodniczący Komitetu Roberto Ago dnia 25 lutego 1983

Do dokumentu załączona jest lista 601 działaczy Solidarnosci skazanych na więzienie za kontynuowanie działalnosci związkowej Na najsurowsze kary skazani zostali m in **Ewa Kubasiewicz** (Gdynia) - 10 lat, **Jerzy Kowalczyk** (Gdansk) - 9 lat, **Antoni Garbarczyk** (Gdansk) - 7 1/2 roku, **Mariusz Stroczynski** (Tychy), **Wojciech Marusinski** (Katowice), **Wojciech Sychowski** (Gdansk), **Andrzej Zwara** (Gdansk) - wszyscy na 7 lat Na 6 1/2 roku skazani zostali **Franciszek Mazur** (Mielec), **Wiktor Rubik** (Katowice) Na 6 lat skazani zostali **Cezary Bodziuk** (Gdynia), **Aleksander Ciszewski** (Gdansk), **Henryk Dobczyk** (Katowice), **Władysław Frasyniuk** (Wroclaw), **Cezary Godziuk** (Gdynia), **Stanisław Hanzlik** (Kraków), **Patrycjusz Kosmowski** (Bielsko Biała), **Leszek Król** (Ustroba), **Andrzej Słowik** (Łódz), **Zbigniew Sobolewski** (Katowice)

Opracow na podst materiałów Biura Informacyjnego NSZZ Solidarność z siedzibą w OFL

Paryski Instytut Literacki wydał pod koniec ubiegłego roku dwie książki, które wymagają omówienia, przede wszystkim ze względu na osoby autorów

Józef Kuśmierek - Stan Polski - Wyd Instytut Literacki (Tom 365-Biblioteki "Kultury") - Paryż 1982

Instytut Literacki określił Kusmierka mianem "kontrowersyjny autor" A oto co pisze Kusmierek o sobie w posłowiu do "Stanu Polski"

- "ja i moja żona jestesmy dobrze wyszkolonymi żołnierzami Gwardii Ludowej Można o tym przeczytać w każdej historii GL i AL

Jako szesnastoletni bojownicy włożyliśmy broń za pas, by walczyć o socjalizm Jedno i drugie można nam wydrzeć z życiem"

Wizytówka jasna Nie tylko dla tych, dla ktorych słowo "socjalizm" jest swięte i niegujących fakt, że nie tylko komunizm, ale i hitlerowski faszyzm wyrósł z socjalizmu Takze i dla tych, którzy przeżyli wyczyny GL i AL, zarówno w koncowych latach wojny jak i pierwszych latach powojennych "wolnej i ludowej" Polski Czy bohaterom GL i AL zaschła już bratobójcza krew na ich rękach? Który Polak pamiętający niedawną przeszłosć nie wzdryga się na sam dzwięk "Gwardia Ludowa" - ale to widocznie Kusmierkowi nie przeszkadza w wywijaniu, jeszcze dzis, swoją czerwoną wizytówką

Przyjrzyjmy się tekstowi "Stanu Polski" Autor zaczyna swoją rozprawę od analizy stosunku demoludów do Polski i stwierdza, że "kraje te zawsze obawiały się Polaków, obawiały się wciągnięcia w wir naszych antyrosyjskich kompleksow" (str 13) Jest to fałszywe stwierdzenie, a autor swiadomie miesza pojęcia narodu polskiego z narzuconymi Polsce władzami Nie ma zresztą zadnego dowodu na to, ze za czasów Bieruta, Gomułki i Gierka polityka Polski była antyrosyjska Polska Ludowa była do 1980 roku najlepszym i najpotulniejszym braciszkiem Wielkiego Brata

Takich zafałszowan jest w "Stanie Polski" bardzo dużo Kusmierek nie troszczy się o dokumentowanie swoich stwierdzen, ktore uważa w swej arogancji za jedynie słuszne Pisze dużo o błędach gospodarczych Polski Ludowej, ale nie wystarcza mu odwagi na zasadniczą analizę przyczyn popełnionych błędow politycznych i socjalnych zarówno w polityce zewnętrznej jak i wewnętrznej Widocznie przyjął za pewnik fakt niemocy politycznej ujarzmionej Polski za nienaruszalny i bezdyskusyjny

Można i tak, ale po co odstawiać patriotę zdenerwowanego niewyciąganiem "pozytywnych wniosków z negatywnych zjawisk" (str 34)

Autor "Stanu Polski" mimo pozorów niezamykania oczu na zaistniałe fakty (np "jestesmy narodem bez własnego narodowego panstwa" (str 11), "nasz przemysł jest bezkarnie rozgrabiany" (str 51), "Gomułka nie dorósł do swej roli - zestalinial" (str 60), "narod, który przeżył Himmlera, przestraszył się Moczara" (str 61), "Solidarnosc" była zorganizowanym zaufaniem narodowym" (str 71) - nie może się oprzeć, by pod koniec swego wiecowego traktatu nie krzyczec "klasa robotnicza nigdy nie była, nie jest i nie będzie bazą dla kontrrewolucji" (str 73)

Mysmy to juz gdzies słyszeli Nasza pamięc nas nie myli

Kuśmierek krytykujący jednym tchem PZPR i Kosciół, Wałęsę i Jaruzelskiego - nie zapomina o Reaganowskim straszaku tj "programie technologicznej konfrontacji z obozem pokoju" (str 73)

Kusmierkowi nikt nie zabrania pisac, ale cui bono to wydawac? Żeby przekonac polskich czytelników na Zachodzie, ze w gronie komunistycznych budowniczych Polski Ludowej panuje zaraza, ze pojawiają się na "monolicie" partyjnym skazy? Jesli tak, byłby to swego rodzaju prezent dla "przeciwników komunizmu" Ale stare przysłowie uczy "Timeo Danaos et dona ferentes" co się wykłada na "strzez się Danaów - przynoszących dary"

Tym bardziej, że Kusmierek był i jest komunistą i wciąż wysoko nosi sztandar Gwardii Ludowej

Zygmunt Czerniakowski

omówienie kolejnej książki w następnym numerze

O KONFERENCJI HISTORYCZNEJ NA UNIWERSYTECIE W SARASOTA, FLORYDA

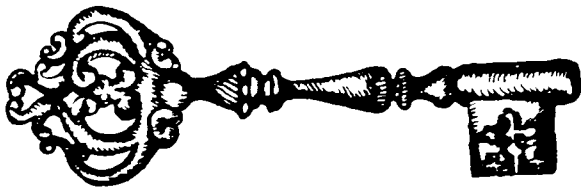

W dniach 28 i 29 marca odbyła się mała konferencja historyczna poświęcona zagadnieniom Europy Wschodniej w XIX i XX wieku staraniem Nowego Kolegium, które jest częścią składową Uniwersytetu Południowej Florydy, w mieście Sarasota Śliczne to miasto położone jest w połowie półwyspu Floryda na zachodnim jego wybrzeżu Z Buffalo do Sarasoty leci się przynajmniej cztery godziny i za bardzo ciężkie pieniądze

Organizatorem i inspiratorem konferencji był prof Laszlo Dame, profesor historii na powyższej uczelni W konferencji wzięli udział naukowcy z całej Ameryki bo aż z odległej Kalifornii przyleciała prof Maria A Lunderius z referatem na temat "Obecności sowieckich wojsk we Wschodniej Europie w latach 1945 1982 Lecz najwięcej uczestników przyjechało ze wschodnich stanów W sumie nie było więcej niż pół setki uczestników i słuchaczy wziąwszy razem Ogółem wygłoszono czterdzieści referatów trwających po pół godziny

Ponieważ organizatorem zjazdu był Węgier na konferencji dominowała tematyka węgierska Na przykład jedna z sesji składająca się z trzech referatów poświęcona była zagadnieniu żydowskiemu na Węgrzech Na innej sesji omawiano współczesną węgierską historiografię Sąsiedniej Rumunii poświęcono jedną sesję Ale były też i inne tematy Zajęto się także sprawami ekonomicznymi bloku komunistycznego! stosunkami Niemiec Zachodnich ze Wschodnimi Prof Thomas D McIntyre ze stanowego kolegium w Brockport N Y zajął się sprawą upaństwowienia sportu w Niemczech Wschodnich a prof Barbara Jancar z tego samego kolegium omówiła zagadnienie ochrony środowiska w ekonomicznym planowaniu Czechosłowacji i Jugosławii

Znalazło się także miejsce na kilka referatów o tematyce Polskiej Prof Norman A Graebner, z Uniwersytetu Wirginia niemal cały swój inauguracyjny odczyt zatytułowany 'Roosevelt a problem wschodnio-europejski ' poświęcił polskiej polityce Stanów Zjednoczonych podczas ostatniej wojny Prelegent bardzo krytycznie był ustosunkowany do Roosevelta i jego rokowaniach ze Stalinem na niekorzyść Polski

Prof Frank W Thackeray z Uniwersytetu Indiana (Southeast) nie mogąc przybyć na konferencję nadesłał ciekawy referat w którym porównywał Jaruzelskiego z gen Józefem Zajączkiem namiestnikiem Aleksandra I w Kongresowym Królestwie Polskim, 1815 1826 Podobieństwo między oboma namiestnikami rosyjskimi w Polsce jak dowodził prof Thackeray jest uderzające Jak carski namiestnik stary Zajączek służył w owych czasach interesom Rosji w Warszawie tak obecnie młody gen Jaruzelski jest powolnym narzędziem woli komunistycznych władców rosyjskich z łaski których zajmuje stanowisko gnębiciela narodu polskiego

Prof Robert Weimar z Uniwersytetu Massachusetts, wystąpił z referatem pt "Rumunia a kryzys w Polsce 1980-1983" natomiast prof Stanley Gołowacz z Torontońskiego Uniwersytetu, omawiał działalność Polskiego Stronnictwa Ludowego w latach 1931 1939 Niezmiernie żałuje że nie mogłem być obecnym na powyższych odczytach, bo na pewno były ciekawe

Mój wkład do konferencji polegał na wygłoszeniu referatu o Traktacie Ryskim Jak wiadomo Traktat Ryski został podpisany 18 marca 1921 roku, między Polską a Związkiem Sowieckim W bieżącym roku przypada 60 rocznica zatwierdzenia tego traktatu (15 marca) przez Radę Ambasadorów (W Brytanii, Francji, Japonii i Włoch), oraz przez Stany Zjednoczone (5 kwietnia)

W referacie przypomniałem słuchaczom że Traktat Ryski ustalał wschodnią granicę Polski i załatwiał wiele spornych spraw między Polską a Rosją Rokowania które uwienczone zostały podpisaniem traktatu trwały od sierpnia 1920 roku do marca roku następnego Rokowania zaczęły się w Mińsku w momencie gdy bolszewikom zdawało się, że zajmą Warszawę i będą mogli podyktowac odradzającej się Polsce warunki pokoju I rzeczywiście, warunki przedłożone polskiej delegacji w Minsku zmierzały do uczynienia z Polski jednej z sowieckich republik W tym to właśnie czasie powstały ta nieszczęsna **linia Curzona** i szczęśliwy **Cud nad Wisłą**, który zniweczył rosyjskie zamiary podboju Polski W krótkim referacie zdążyłem powiedzieć o prawach Polaków znajdujących się w Rosji do powrotu do Polski oraz o zwrocie polskiego mienia narodowego które zostało wykradzione lub ewakuowane z Polski od czasów rozbiorów Za mało było czasu na tak obszerny temat

W Sarasota zamieszkuje około pół tysiąca Polaków którzy stworzyli Polsko-Amerykanski Klub Udało mi się nawiązac kontakt z kilkoma osobami tego klubu i niektórzy przyszli na mój referat Okazuje się że w każdym zakątku Stanów można znalezć rodaków

S Dąbrowski

ŻOŁNIERSKI OBCHÓD MAJOWY W BUFFALO, N Y

Polska Fundacja Kulturalna przy współpracy Placówki Nr 1 Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej i Stowarzyszenia Lotników Polskich urządza w piątek, dnia 13-go maja o godz 7 30 wieczorem w Domu Weterana Polskiego, 617 Fillmore Ave w Buffalo, N Y wieczór poswięcony upamiętnieniu bitwy o Monte Cassino oraz wkładu Wojska Polskiego na emigracji do Drugiej Wojny Swiatowej

Na program uroczystości złożą się 1 Zagajenie prof dr Włodzimierza M Drzewienieckiego, który będzie także mistrzem ceremonii, 2 deklamacja dr Stanisława Dąbrowskiego, 3 Główne przemówienie ilustrowane przezroczami kapitana 3 D S K Tadeusza Stelmaszynskiego z Niagara Falls, Ontario, oraz program artystyczny przygotowany przez żołnierza 2 korpusu, Jana Niedużaka i wykonany przez jego zespół

Po obchodzie odbędzie się spotkanie towarzyskie z lampką wina przygotowane przez panie Polskiej Fundacji Kulturalnej Wstęp dla wszystkich jest wolny

Jeszcze jedna polska placówka

"CHOPIN Restaurant"

1720 Queen St.W przy Roncesvalles

Czysto polska kuchnia

Obiady, kolacje z 3-ch dań - Polska obsługa

Muzyka

Kierownictwo z wieloletnią praktyką kulinarną

PRACA

Potrzebne kelnerki do restauracji, z podstawową znajomością języka angielskiego Zgłoszenia osobiste, 1720 Queen St West, Chopin Restaurant, Toronto

INSURANCE

AUTO ● HOME ● BUSINESS

FOR LOWER RATES

COMPARE BEFORE YOU BUY OR RENEW

CALL **Victor W Krupowicz**

Westown Real Estate & Insurance Ltd

268 Roncesvalles 533-8573

dokończenie ze str 3

ponad 2 miliony członków są lekceważone przez zdecydowaną większość pracowników i nie są w stanie zdobyć poparcia wręcz przeciwnie ich bojkot przybiera na sile W dużych zakładach pracy ' Solidarnosc ' istnieje w podziemiu prowadząc głównie akcję propagandową czyli druk prasy oraz pomoc dla kolegów wyrzuconych z pracy W miastach będących twierdzami Solidarności (Wrocław Gdansk Warszawa) nowe związki są zmuszone często działac nieomal w podziemiu tak silny jest nacisk społeczny Odbywa się on np pod hasłem "czy już zdradziłeś Lecha? '

Mówca stwierdził iż wyraznie widoczny jest brak koncepcji dalszej walki i jej form na szczeblu władz podziemnych Solidarności każdy region wytwarza własne metody, lecz nie ma koordynacji na szczeblu krajowym W udzielonym reporterowi wywiadzie Lech Wałęsa powiedział Trzeba poszukiwac efektywniejszych sposobów nacisku np nie płacić za abonament TV i Radia, czy też nie kupować wódki w państwowych sklepach, będzie to poważna strata dla skarbu panstwa

Kultura nieomal w całości zeszła do podziemia ukazuje się wiele utworów wydawanych przez podziemne oficyny wydawnicze 'NOWA' działa bez przerw Przedstawienia teatralne odbywają się w domach prywatnych tak jak za czasów okupacji hitlerowskiej

Wielu twórców i aktorów pozbawionych jest stałej pracy lecz ten tragiczny okres w historii narodu rodzi nowe wartościowe dzieła Zorganizowany przez środowisko aktorskie bojkot telewizji okazał się być jedną z najbardziej widocznych i trwałych form oporu

Stosunki władza kosciół uległy znacznemu pogorszeniu wyraznie widoczny jest nacisk na Episkopat mający na celu ograniczenie społecznej roli kościoła Władzy specjalnie zależy na zlikwidowaniu wszystkich inicjatyw ukierunkowanych na działanie wsród młodzieży, chcą aby kosciół ograniczył się tylko do nauczania religii a nie prowadził akcji typu wychowania harcerskiego

Opinia na temat politycznych pociągnięc prymasa Glempa jest bardzo zróżnicowana o ile silnie krytykuje go srodowisko inteligenckie za zbytnią ugodowosc to wsród innych cieszy się on pełnym zaufaniem W sumie jednak kosciół robi znakomitą robotę (np każda parafia prowadzi pomoc dla prześladowanych i uwięzionych) i jego prestiż społeczny rośnie

Pan Łukasiewicz stwierdził iż zaskoczyło go stanowisko reprezentowane przez młodzież która uważa że jedyną szansą na odzyskanie przez Polskę niepodległości jest wojna "Wszystkie inne srodki i metody zostały już wypróbowane nie przynosząc żadnych rezultatów oto opinia bardzo wielu młodych ludzi

Odpowiadając na pytanie o zapowiadane procesy KOR u i przywódców Solidarnosci Jan Józef Lipski stwierdził w rozmowie z M Łukasiewiczem że ich termin jak i wyroki są elementem gry politycznej prowadzonej przez władze i odbędą się w momencie dla niej wygodnym jednakże nie nalezy się ich spodziewac przed wizytą Papieża Na pytanie z sali o reakcję w Polsce na sankcje ekonomiczne wprowadzone przez rząd amerykanski M Łukasiewicz odpowiedział ci którzy dysponują dużą ilością pieniędzy są za (ale również pragną mocnych sankcji przeciwko ZSRR) natomiast ludzie z trudem wiążący koniec z koncem są im przeciwni Nie sposób doprowadzic do tego aby sankcja wymierzona w rząd nie odbiła się na obywatelach

Na zakonczenie spotkania obejrzelismy przywiezione z Polski wydawnictwa podziemne jak książki gazety plakaty poziom graficzny wielu z nich jest doprawdy imponujący widac że robione są przez profesjonalistów

Żałowac tylko należy że rzadko mamy okazję uczestniczyc w tak ciekawych imprezach

J W

·FARAMUSZKI·

Tuż na styku okresu karnawałowego i adwentu ks Antoni Mandrela z Parafii Najswiętszej Marii Panny w Toronto wręczył mi mały biuletyn koscielny zwracając uwagę na drobną notatkę obrazującą postac idealnego pastora proboszcza Dobry proboszcz ilustruje nostatka winien miec siłę woła roboczego wytrwałosc buldoga angielskiego smiałosc lwa wzrok orła łagodnosc jagnięcia twardosc skory jak u nosorożca lojalnosc apostoła wiernosc proroka troskliwość pasterza zapał i żar ewangelisty oraz zdrowe poczucie humoru aby wszystkim parafianom dogodzić

Swięte słowa! Ale czy tego samego opisu nie można zaaplikowac pod rysuneczkiem polonijnego Redaktora siłującego się jak woł z przeciwnosciami emigracyjnej kultury Wymagającej od niego by po drobnym kopniaczku szczerzył ząbki też w poczuciu humoru

Po doswiadczeniach natomiast samego księdza proboszcza można by jeszcze dopisac że winien również posiadać umiejętnosci zapaśnika i siłę Zbyszka Cyganiewicza

*****

Generał Dwight Dawid Eisenhower naczelny dowódca Sił Aliancko-Ekspedycyjnych w Drugiej Wojnie Swiatowej (późniejszy prezydent USA z ramienia partii republikanskiej) tuż po podpisaniu przez Hitlerowców paktu bezkompromisowego poddania się Aliantom zwiedzał obozy koncentracyjne w Niemczech uwolnione przez wojska amerykanskie Nikt nie będzie wiedział dokładnie jakie wrażenie pozostawił na nim widok tysięcy zamęczonych ciał ludzkich przez hitlerowskie bestialstwo Ciał zsuwanych buldożerami do wielometrowych grobow

Ciał zastygłych w grozie I kto wie czy nie szukających ratunku w ostatecznym zwycięstwie nad smiercią

Od tej chwili minęło juz wiele lat Jeszcze więcej od Teheranu Jałty i Poczdamu Miejscowosci które nic nie wytrze z pamięci Polaków oraz smutnej jak niezbyt ciekawej historii polityki zagranicznej owczesnych prezydentow Stanów w osobach Roosevelta i nieco pózniej Trumana

Byc może wizytacja leżących na ziemi sztywnych trupów ludzkich szarpnęła sumieniem ówczesnego żołnierza gdyż w roku 1953 (dokładnie trzydziesci lat temu w dniu 20 lutego) już jako prezydent Stanów Zjednoczonych przedłożył na ręce Spikera Izby Reprezentantów (House of Representatives) p Józefa W Martina Jr projekt rezolucji o następującej tresci

(tłumaczymy na polski)

Biorąc pod uwagę że w czasach Drugiej Wojny Swiatowej przedstawiciele Stanów brali udział w tajnych konferencjach dotyczących międzynarodowych porozumień w sprawie innych narodów (dokładnie other peoples)

oraz biorąc pod uwagę że przywódcy Sowieckiej Partii Komunistycznej wbrew szczerej intencji tych wczesniejszych układów i porozumien poddali szereg narodów dominacji totalnego imperializmu

oraz biorąc pod uwagę że tego rodzaju przymusowe wtłoczenie wolnych ludzi w ramy agresywnego despotyzmu zagraża bezpieczeństwu innych wolnych narodów łącznie z naszym

oraz biorąc pod uwagę że Stany Zjednoczone nadal wierne tradycji dziedziczenia wolności nigdy nie wyrażą zgody na zniewolenie innych narodów

oraz biorąc pod uwagę że nadszedł już czas by Kongres wspólnie z Prezydentem Stanów Zjednoczonych zabrał głos w imieniu swoich obywateli i dał swiadectwo prawdzie

pobiera się rezolucję i oswiadcza że tak Prezydent jak Senat wspólnie z Izbą potępia z całą bezwzględnoscią złą interpretację i zastosowanie tej interpretacji w odniesieniu do wcześniejszych międzynarodowych układów zawartych w czasie Drugiej Wojny Swiatowej jakie zezwoliły na podporządkowanie sobie szeregu dotychczas wolnych narodów

Jednoczesnie wyrażamy głęboką nadzieję że narody ujarzmione od dane w niewolę sowieckiego despotyzmu z czasem ponownie cieszyć się będą z prawa decydowania o własnym losie (right of selfdetermination) zawartej w całosciowej strukturze ogolnoludzkiego pokoju Zgodnie z postanowieniami Karty Atlantyckiej (!!!)

Nie wiemy jedynie czy rezolucja Prezydenta Dwight Eisenhowera kiedykolwiek przeszła Wiemy natomiast że narody ujarzmione nadal cierpią nadal są gnębione nadal wołają o pomstę do nieba

Za Teheran Jałtę i Poczdam

Jednoczesnie i nieomal dokładnie co do joty 30 lat później prezydent Ronald Reagan wygłasza w dniu 30 marca br przemówienie w którym powiada człowiek wolny powinien dobrowolnie szukając otwartej debaty i srodków demokratycznych konfrontować totalitaryzm narzucony przemocą

Pardon me boys but what s new?

*****

Wiosna w Kanadzie przychodzi nieomal raptownie Jeszcze wczoraj zacinało północnym wiatrem Dzis wysuwają się w pękach z ziemi piwonje Trawniki zielenieją Gałązki strzyżonych żywopłotów wypełniają się nowym sokiem życia Nabierają cieplejszych kolorów W swym delikatnym stężeniu identyfikują się własnie z raptownym wybuchem wiosny Z okresem zmartwychwstania przyrody Nową świeżoscią zezwalają na kolejne zaprogramowanie sezonu letniego

Należałoby się cieszyć Radowac Usmiechać

Tylko jak to zrobic? Kiedy z repertuaru pewnego polonijnego radiowego komentatora strzyżącego uszy wsród wiadomości polonijnych jak tuziemskich bije smutkiem szarością potępieniem ba nawet popłochem

Gdzie nie spojrzysz powiada zbrodniarz za zbrodniarzem" Ten temu a tamten tamtemu nóż wbija w gardło powiada Młode pokolenie powiada - zwłaszcza w Polsce nie zna wojny Nie rozumie konsekwencji

A tu znów gdzie nie spojrzysz ekstrema na grandę Teatry pozamykane bojkoty takie siakie i owakie - powiada - powszechna demoralizacja i za Jałtę płacimy

W Polonii fiu fiu gorzej być nie może Brukowce i złotouste pismidła powiada - szaleją osmieszają niszczą podszczuwają (?) Nie wymienia wprawdzie które? A jest ich przecież aż pięć

Martw się więc baranku boży i permutuj wsród czterech pozostałych przynajmniej Bo jedno z nich powiada jest na poziomie Stateczne i wybalansowane Z przepisowym balastem sterami i komorą gazową Łamigłowka nie do rozwiązania

Jak się więc tu z wiosny cieszyc kiedy wokół to już ja powiadam - polonijna Sodoma i starotestamentalna Gomora? W Polsce też !?!

*****

BOHDAN EJBICH

Czytane między wierszami

Na okładce jednego z ostatnich numerów wydawanego w Łodzi satyrycznego tygodnika Karuzela taki oto rysuneczek rozmaite rządowe osobistosci PRL siedzą wokoł stołu, przy ktorym minister handlu prezentuje im wielki but Osobistosci są boso, och, pardon, w skarpetkach, a miny mają raczej zafrasowane Niewazne, ze ta satyra to faktycznie prorządowy panegiryk - ze niby i władcy dzielą kłopoty i niedostatki będące udziałem obywateli, ze i oni itp Znamienny jest sam fakt - jak problem "buty" ciągle musi ludzi draznic i dręczyc, skoro pismo satyryczne poswięca mu uwagę, a tekst zapowiedziany przez rysunek nie jest tekstem "do smiechu"

Warto czytywac czasem oficjalną prasę PRL, artykuły traktujące o sprawach codziennych, listy do redakcji dotyczące tych spraw, a nawet drobne ogłoszenia i repertuar teatrow, bo mowią one bardzo wiele o powszednim dniu naszych bliskich Warto tez chyba podzielic się wrazeniami z tej lektury, bo czyz wsrod polonijnych znajomych nie słyszy się czasem opinii, ze "pewnie tam w kraju nie jest juz teraz az tak tragicznie, nielegalne gazetki pewno przesadzają bo takie ich prawo, byle się ludzie zabrali do pracy, to sytuacja powoli się poprawi" Prasa oficjalna na pewno nie przesadza, lecz tuszuje, taka jest jej rola Moze więc jej swiadectwo unaocznic polonijnym niewiernym Tomaszom, czy jest, czy nie jest tragicznie Polakom w ich szarej codziennosci

Miało byc jednak o butach Ciekawią Panstwa ich ceny z zimy? Oto parę przykładow zamszowe botki włoskie 16 tys zł, wschodnioniemieckie botki skorzane ocieplane sztucznym futerkiem 12,5 tys zł, bułgarskie buciki sznurowane, na gumie, 7 tys zł, jugosłowianskie botki tekstylne na gumie 8 tys zł, ocieplane trzewiki dziecięce dla czterolatka 2,5 tys zł (ceny opublikował warszawski tygodnik Veto) Są to ceny ze sklepow komisowych Ostatnio pojawiły się w sklepach panstwowych buty importowane, które mozna kupić na kartki Cena pary od

2,3 tys zł do 8,5 tys zł Dla porownania zarobki lekarza w klinice uniwersyteckiej, lekarza z pewnym stazem, wynoszą 9 tys zł A dobra emerytura sięga 6 tys zł miesięcznie

Oferuje się klientom przewaznie obuwie importowane, bo krajowego nie ma, skoro przemysł pracuje na rosyjskich surowcach na potrzeby Rosji A zresztą i rachuba jest prosta wielu osob nie stac na wykupienie kartkowych butów, połki sklepowe nie są więc puste, czyli powstaje wrazenie "nie jest tak tragicznie, powoli staje się lepiej" A emeryt, który butów nie jest w stanie kupic, a nie chce zarosnąc brudem, moze odsprzedac swoj talon komus majętniejszemu (cena talonu na czarnym rynku dolnosląskim - 1 tys zł) I za uzyskane pieniądze kupic mydła albo proszek do prania Jest przecież lepiej, zniesiono więc reglamentację proszków do prania Tylko że w sklepach są dostępne te importowane, po 200-300 zł za 600-gramową paczkę Są takze drogie mydła toaletowe z importu Są - więc gospodarczy postęp! Jeszcze w koncu listopada cytowany juz tygodnik Veto rozlosowywał wśród autorów trafnych rozwiązan krzyzowek az 10 mydeł toaletowych, raz na miesiąc Teraz kogo na to stac, niech będzie czysciochem

O butach bywają relacje nawet w listach do rodziny Oto matka jednego ze znajomych piszącej te słowa, osoba dosc zaawansowana wiekiem, tak się chwaliła synowi swą energią i zapobiegliwoscią "odkupiłam od szewca - sąsiada trochę dratwy i pozyczyłam szydło i udało mi się zreperowac ojcu kapcie Były takie podarte, ze szewc powiedział, ze juz mu się tym razem nie opłaca ich reperowac Ale poczciwie pozyczył szydło i ojciec ma znowu w czym chodzic po domu"

Kapcie, jak i buty, są rzecz jasna do kupienia w prywatnych sklepikach, na bazarach Handel bazarowy kwitnie nawiasem mowiąc jak nigdy przedtem, a najlepiej i najłatwiej kupuje się za "zielone" (dolary) Surowa wojskowa władza tylko na początku swego panowania często chwaliła się sukcesami w zwalczaniu czarnego rynku i spekulacji Teraz cenzura spokojnie przepuszcza wiadomosc, ze tylko jeden z uczestnikow ankiety pisma Veto nie kupował nic po cenach paskarskich na bazarze lub z drugiej ręki Przyszedł czas propagowania lepszej przyszłosci, ktora czeka pracowitych dzięki reformie gospodarczej Ale parę drobnych przyczynkow do "wielkiej" reformy moze juz innym razem

Karolina Jankowska

CESARSKI PORÓD

Prosimy wstrzymac oddechy
Choc z daleka, bo dzieli nas
ocean, jestesmy swiadkami narodzin Narodzin wielkiego geniusza, tytana literatury, genialnego historyka Prawdziwego Polaka

Juz mennice kują dlan medale i ordery Juz w zaciszu profesorskich gabinetów słychac pior skrzypienie To tworzą się nowe dysertacje Juz profesor Sandauer zapomniał o Baranczaku, bo nowe przygotowuje pogadanki Krytyczne acz zyczliwe Tudzież druzgocące polemiki na przeciwników Drukarnie nadązyc nie mogą z dodrukowaniem nowych, nową trescią wypełnionych podręcznikow szkolnych Brygadzista Siwak Albin, po doprowadzeniu do zawału serca Rubika przez postawienie jednej sciany w jego kostce, od samego Biura Politycznego dostał polecenie aby się czytac nauczył i z dziełami o nieprzemijających wartosciach zapoznał się

Juz komitet Nagrod Leninowskich kaligrafuje laurki i wyławia co celniejsze fragmenty do oprawienia w ramki Juz rzezbiarz Konieczny projektuje w Nowej Hucie postac spizową

Kazda epoka ma swego wieszcza Kazda epoka ma swe rządy Kazdy rząd ma swego wieszcza Kazdy rząd ma takiego wieszcza na jakiego zasługuje Ludwik miał Moliera, Poniatowski Krasickiego Gierek miał Iwaszkiewicza a Adolf ma Łubudu

Dlatego niech rozkwita i wiecznie trwa wieszcz naszego generała Niech dumnie, ponad szary tłum wyrasta jego PRONcie Jan Dobraczynski Nasz narodowy wieszcz

ŁUBUDU

FILM

PACYFISTA I HISTORIA

Na marginesie filmu "Gandhi"

i propagandy rządu Indii

Film "Gandhi" znalazł się na ekranach z etykietką epokowego filmu pokoju jako pacyfistyczne wydarzenie filmowe stulecia Zgodność zresztą krytyków filmowych z odczuciami przeciętnego widza jest zdumiewająca Recenzenci prześcigają się w pochwałach, a miejsca na widowniach, gdzie wyświetla się ponad trzygodzinną biografię Mahatmy Gandhiego są wypełniane do ostatka Normalne więc że "Gandhi" film pokoju wyświetlany w świecie spragnionym pokoju otrzymał nominacje aż do 11 Oskarów i normalne, że jako wielki faworyt zagarnął 8, 4 najbardziej prestiżowe tj za najlepszy film za najlepszą rolę męską (Ben Kingsley za rolę Gandhiego) za najlepszą reżyserię (Richard Attenborough) i za najlepszy scenariusz (John Briley) Teraz opromieniony Oskarami film "Gandhi" będzie jeszcze długo królował na ekranach kin, a rzecz bez precedensu niedługo wyświetli go telewizja gdyż jak oświadczono prawa do jego projekcji na srebrnym ekranie zostały już sprzedane Nie neguję walorów artystycznych filmu, te są bezsporne i na ogół powszechnie podkreślane Gra w filmie sceny zbiorowe, konstrukcja epicznej biografii Gandhiego, zdjęcia, scenografia, kostiumy wszystko to są sprawy zrobione na najwyższym poziomie, chociaż robienie z Gandhiego świętego na siłę równoważy często tylko gra B Kingsleya Mnie zresztą widza który naoglądał się za żelazną kurtyną socrealistycznych produkcyjniaków śmieszyły i mierziły pewne sceny, które w założeniach twórców filmu powinny wydaje się wzruszać, np scena, w której Gandhi perswaduje żonie w dość gwałtowny sposób (jak na zwolennika łagodności), że powinna czyścić latrynę, gdy przypadnie na nią kolejka pomimo, że należy do kasty, która tego zabrania, albo scena spotkania pomiędzy głodującym Gandhim a religijnymi bojówkarzami przekształconymi "siłą duchową" Gandhiego w spokojne owieczki Ale mniejsza z tym Zdaje się, że zachodniego widza nieprzyzwyczajonego do oglądania scen podwyższania plonów z 1 ha na skutek partyjnej interwencji I sekretarza sowkomitetu sceny te naprawdę poruszyły

Film historyczny czy propaganda?

To co rzeczywiście budzi niepokój w związku z "Gandhim' to to że jest on filmem propagandowym i apologetycznym a uchodzi za obiektywny i historyczny Zrobiony jest zresztą w historycznej manierze i jeśli ktoś zna historię Indii bądz zada sobie po filmie trochę trudu by sprawdzić pewne fakty łatwo stwierdzi że film jest historycznie dokładny Tyle, że jego akuratnośc historyczna dotyczy faktów, które film pokazuje Fakty, które w życiorysie Gandhiego były równie ważne bądz jeszcze nawet ważniejsze w historii samych Indii tego okresu a które dla twórców były niewygodne są niestety jawnie ukryte

Piszę ' jawnie ukryte zupełnie świadomie Nie idzie tutaj w rzeczy samej o pominięcie ze względów warsztatowych faktów niepasujących do artystycznej koncepcji Taka niezgodnosc porządku historycznego z porządkiem reżyserskim są to sprawy w swiecie sztuki występujące nagminnie i mają swoją rację bytu W przypadku ' Gandhiego" mamy do czynienia niestety z fałszowaniem historii Film przedstawia nam tylko niektóre fragmenty zyciorysu Gandhiego te które uwypuklają aspekt pacyfistyczny osobowości Mahatmy jego uduchowienie przywiązanie do biernych pokojowych metod rozstrzygania problemow społecznych i indywidualnych Film jest nie tyle o Gandhim co o micie Gandhiego Gandhi jest ubrązowiony I to przede wszystkim pod upodobania i gusta zachodniej cywilizacji Dlaczego? Pierwszym i głównym wyjaśnieniem do którego się z braku miejsca ograniczę jest to, że olbrzymie koszta filmu oficjalnie zostały pokryte w 1/3 przez rząd Indii, a nieoficjalnie finanse hinduskie pokryły nieomalże 100% kosztów Z tym że rząd Indii nie wystąpił jako bezinteresowny mecenas sztuki filmowej Przeciwnie, sfinansowanie filmu powiązał z wszechstronną ingerencją w treść filmu i w sposób jego realizacji

Scenariusz filmu był wiele razy sprawdzany i zmieniany przez hinduskich biurokratów Nie jest tajemnicą, że sama premier Indira Gandhi nanosiła poprawki do scenariusza To tłumaczy np od razu dlaczego Pandit Nehru jej ojciec został w filmie przedstawiony tak pochlebnie Obraz Gandhiego obraz kryształ ma również swe korzenie w tej interwencji Film ujmując lapidarnie jego propagandowy charakter jest płatnym ogłoszeniem politycznym rządu Indii i szkoda że w czołówce filmu nie umieszczono takiego napisu

Co wtedy z Oskarami i świetną frekwencją? Mimochodem zastanówmy się jaki krzyk podniósłby się na świecie gdyby administracja Reagana sfinansowała film np o prezydencie Roosvelcie a R Reagan osobiście "doskonalił" scenariusz Przed atakiem całej postępowej ludzkości nie obroniłby go nawet "imperialistyczny chwyt", że zna się na tym bo sam był kiedyś aktorem

Czy Gandhi był aż takim pacyfistą?

Film ukrywa przede wszystkim tego Gandhiego, który sam był żołnierzem i który w pewnych sytuacjach nawoływał do walki zbrojnej Filmowy Gandhi przedstawiony jest jako super pacyfista Tymczasem gdy w 1899 roku w Płd Afryce wybuchła trwająca trzy lata wojna bursko-brytyjska, Gandhi zorganizował po stronie Burów 1100-osobowy oddział Hindusów i według relacji świadków był jednym z najlepszych żołnierzy na polu walki

W latach I wojny światowej rekrutował w Indiach żołnierzy hinduskich do British Indian Army Nie mógł mu być obcy fakt że na około 1 mln armię hinduską kilkadziesiąt tysięcy Hindusów zginęło, a innych kilkadziesiąt tysięcy zostało rannych Podczas II wojny światowej Gandhi początkowo popierał wysiłek zbrojny Brytyjczyków, potem dawał im idiotyczne rady jak pokonac Hitlera (o czym piszę dalej), by wreszcie w roku 1942, gdy sytuacja Brytyjczyków w Indiach stawała się coraz bardziej zagrożona sukcesami wojsk japonskich w Azji płd wsch Gandhi zorganizował ruch "Opuśćcie Indie" żądając całkowitego i natychmiastowego wycofania się W Brytanii z Indii Ruch 'Opuśćcie Indie ' przekształcił się od razu jak zresztą większośc poprzednich akcji pokojowych Gandhiego w gwałtowne zamieszki Gandhi został błyskawicznie aresztowany ale pomimo wzrastającej ilości ofiar po obydwu stronach nie odwołał ruchu co np zdarzyło mu się w roku 1920 gdy jego akcja biernej niekooperacji całych Indii z Brytyjczykami i bojkotu pewnych instytucji brytyjskich przekształciła się również w rozlew krwi W efekcie ruchu "Opusccie Indie ' w walkach z policją i wojskiem brytyjskim zginęło około 1000 Hindusów 1600 zostało rannych,60 tys skazanych na kary więzienia a 14 tys wpakowanych do więzien bez sądu

Znamienne jest równiez przemilczenie w filmie innej niepacyfistycznej cechy Gandhiego Otoz Gandhi nigdy nie zaapelował do żołnierzy hinduskich służących w armii brytyjskiej w Indiach a na szczeblu mięsa armatniego Hindusi stanowili większosc o przyłączenie się do ruchu biernej niekooperacji i pokojowego bojkotu Nigdy nie wezwał ich do dezercji Nie uczynił tego nawet wówczas gdy Hindusi żołnierze armii brytyjskiej z samowolnego rozkazu generała Dyera zdziesiątkowali salwami z karabinów bezbronny tłum Hindusów na placu w Amritsar w 1919 roku (około 400 zabitych, ponad 1200 rannych)

Kto wywalczył niepodległość?

Rzecz jasna "ojciec narodu' Taka jest wszechwładnie nasuwająca się konkluzja podczas oglądania filmu Oto pół nagi bohater zaopatrzony jedynie w wędrowny kostur (pomagający mu na cienkich nogach przemierzać ojczyznę) i niezachwianą wiarę w słusznośc sprawy niepodległości Indii rzuca na kolana najpotężniejsze imperium świata Oto bezbronny wychudły człowieczek nie ugina się przed potęgą uzbrojonych po zęby Brytyjczyków Jest tak szlachetny i tak wielki, że nawet w więzieniu jest czystszy moralnie od najlepszego z Brytyjczyków Nie mozna mu odmówic tego o co walczy Indie muszą otrzymać niepodległość

Tymczasem w rzeczywistosci sprawa niepodległości była bardziej skomplikowana i bardziej wielostronna Zasadnie można twierdzić, że gdyby nie było Gandhiego Indie tak i tak otrzymałyby niepodległośc sam Ghandi niczego by nie zdziałał Na niepodległość Indii złożyły się cztery czynniki

1) ruch nacjonalistyczny w samych Indiach, 2) antykolonialny i antyimperialny ruch w społeczeństwie brytyjskim oraz sam charakter brytyjskiego kolonializmu i brytyjskiego imperium, 3) sprzyjająca sytuacja na świecie - zwłaszcza w trakcie II wojny światowej oraz po jej zakończeniu, 4) proporcje ludnościowe oraz odległości pomiędzy W Brytanią a Indiami

Gandhi był najjaśniejszym punktem hinduskiego ruchu nacjonalistycznego gdyż jak nikt inny potrafił zjednoczyć niebywałe sprzeczności hinduskiego nacjonalizmu i hinduskiego społeczeństwa i jak nikt inny potrafił zaszczepić nacjonalizm w ponad 300 mln masy wprowadzając Indie w wiek polityki masowej Ale trzeba pamiętać, że sam Gandhi nie stworzył nacjonalizmu, który do Indii przywoziły warstwy inteligencji hinduskiej wraz z dyplomami brytyjskich uczelni Przekształcony przez Gandhiego w latach 20-tych Hinduski Kongres Narodowy w masowy ruch polityczny i olbrzymią partię polityczną został założony już w 1885 roku Bezsporne jest jednak że Gandhi przyśpieszył proces nacjonalistycznego dojrzewania Indii Niepodległość dzięki Gandhiemu stała się w skali całego narodu artykułem pierwszej potrzeby Ale zgódzmy się, że ten sam Gandhi zginąłby w obozie koncentracyjnym, bądz zginąłby od kuli tajnej policji gdyby np Indie znajdowały się pod rządami kolonialnymi sowieckiej Rosji W samej W Brytanii już w początkach wieku XIX pojawiły się znaczące siły oświeconego kolonializmu (mającego przekazywac wszystko co najlepsze zależnej kolonii i niesc misję cywilizacyjną) oraz początki sił antykolonialnych Rosły one w moc i to one dały Indiom olbrzymią warstwę ludzi wykształconych ludzi o nastawieniu dzięki wykształceniu nacjonalistycznym i to one w ostatecznej fazie znacząco przyspieszyły przyznanie Indiom niepodległosci (przegrana w 1945 konserwatystów z Churchillem oraz rządy Partii Pracy z Attleem)

Legalistyczny charakter kolonializmu brytyjskiego i olbrzymie poszanowanie prawa przez Brytyjczyków było również tym czynnikiem który miał olbrzymi wpływ na uzyskanie przez Indie niepodległosci Brytyjczycy nie oddali sprawy niepodległosci Indii bez walki Co więcej zaszokowali swiat masakrą w Amritsar

(czyn generała Dyera który zarządził masakrę uznali za bezpodstawny odwołując go z armii i z Indii i nie przyjmując jego tłumaczenia ze wczesniej w Amritsar tłum zamordował pięciu Europejczyków)

Brytyjczycy w ciągu kilkudziesięciu lat walki Gandhiego o wolnosc wsadzili ponad 100 tys Hindusow do więzien ale nie wybrali obozów koncentracyjnych ani eksterminacji Pamiętajmy, że w tym samym czasie Stalin eksterminował całe narody Kiedy Gandhi został skazany w 1922 roku na 6 lat sędzia brytyjski nie omieszkał dodac że czułby się lepiej gdyby nie musiał go skazac Skądinąd władze brytyjskie wypuściły go po niespełna dwóch latach odsiadki (o czym film nie informuje), gdyż Gandhi musiał odbyć operację wyrostka robaczkowego Władze nie wykorzystały tej okazji by z powodu złego stanu zdrowia umarł Podobnie scena z filmu brytyjski oficer próbujący zaaresztowac Gandhiego buntującego tłum nie wypala do niego z pistoletu gdy nie potrafi odpowiedzieć na pytanie Ghandiego ' Na podstawie jakiego paragrafu?", a odchodzi jak zmyty

Na niepodległość Indii składała się również bardzo silna po wojnie oficjalna i publiczna opinia światowa, ze kolonializm jest przeżytkiem oraz ludnościowa dysproporcja sił między Indiami a W Brytanią W rzeczy samej jak można kontrolowac 300 mln naród odmawiający kooperacji kilkoma tysiącami urzędników brytyjskich I jakie koszty musieliby ponieśc Brytyjczycy gdyby zdecydowali się posłac na taką odległośc kilka milionów kontrolerów, którzy, wkrótce mogłoby wyjsc na jaw, również nie byliby w stanie zapędzić Hindusów do współpracy?

Gandhi idee i rzeczywistość

Idee są piękne - rzeczywistość ich nie spełnia Nie inaczej jest w przypadku "ojca narodu ' Ale film o Gandhim unika jednoznacznej konfrontacji ideałów Gandhiego z rzeczywistością Nieustannie pokazuje Gandhiego według schematu Gandhi pojawia się z ideą, następuje próba wcielenia jej w życie wcielenie nie jest bezbolesne, czy nieułomne ale wiara Gandhiego jest niezachwiana, jego moc moralna wszechpotężna i koniec Już nie dowiadujemy się jak jest dalej z ideami Gandhiego Czy przegrywają w konfrontacji z życiem czy zwyciężają? Historycznie odpowiedź nie jest jednoznaczna, ale komu zależało na tym by w filmie nie spróbować jej udzielic? Wiemy, że w Płd Afryce Gandhi niczego nie zmienił Do dzisiaj 800 tys potomków Hindusów nie może być reprezentowanymi w białym parlamencie chodzic do białego kina, białej restauracji itp W przypadku Płd Afryki jego idee biernego oporu pokojowego zawiodły Gandhi opuścił ją pokonany i bezradny

A w przypadku Indii? Jego kampanie pokojowego bojkotu i biernej niekooperacji przekształcały się w zamieszki uliczne i rozlew krwi czasem z tego powodu decydował się je odwoływać Jego marzenie o tolerancji między muzułmanami a wyznawcami religii Hindu nie było w stanie zapobiec nieustannym walkom i rzeziom religijnym Nie było w stanie nawet zapobiec rozpadowi się Indii brytyjskich na dwa niepodległe panstwa Indie i Pakistan Podczas przemieszczania muzułmanów do Pakistanu i wyznawców Hindu do Indii na skutek walk religijnych zginęło co najmniej 250 tys ludzi ale niektórzy historycy szacują liczbę ofiar smiertelnych na kilka milionów

Gandhi nie oddzielał polityki od religii mistycyzmu od rządzenia Pacyfizm łagodnosć nieodwoływanie się do przemocy bierny opór to był dla niego sposób życia Filozofia ta nie została nawet kupiona praktycznie przez jego najbliższych zwolenników i współpracowników z Kongresu To dlatego ze ci ostatni widzieli w tych wartosciach jedynie metody walki politycznej Gandhi zrezygnował w 1934 roku z przywództwa i członkowstwa w Kongresie

Don Kiszot z Indii Rady dla świata

Mahatma Gandhi nie dostrzegał ze jego doswiadczenie osobiste było unikalne i ze nie mogło słuzyc za drogowskaz dla ludzkosci Charakterystyczne w tym względzie są rady ktore udzielał Europie w związku z Hitlerem i faszyzmem Żydom radził wobec planow ich masowej eksterminacji popełnic zbiorowe samobojstwo co wstrząsnie opinią publiczną na swiecie oraz modlić się za Hitlera co stanie się wielkim dziedzictwem dla ludzkości Gdy po wojnie stały się znane zbrodnie III Rzeszy Gandhi zauważył z przekąsem że Żydzi tak i tak poginęli, a mogli zginąć śmiercią samobójczą pełną godnosci Podczas ..taków wojsk hitlerowskich na W Brytanię Gandhi radził Brytyjczykom poddanie ich pięknej wyspy Hitlerowi i zaszokowanie go tym że pozostali wolni duchowo i umysłowo Odradzał również jakikolwiek ruch oporu Czechom, a w dwóch listach do prezydenta Benesza radził zorganizować marsz na Wehrmacht nieuzbrojonych Czechów ginących śmiercią samobójczą w chwale swiata

Rzecz jasna że donkiszoterię Gandhiego film całkowicie przemilcza Inaczej kto z widzów nie zapytałby gdzie bylibyśmy teraz gdyby Europa usłuchała Gandhiego?

Ile grobów pojawiłoby się na ziemi Afganistanu gdyby Afgańczycy próbowali odzyskac wolnosć w walce z najezdzcą sowieckiem stosując pokojową drogę biernego oporu?

"Tu i teraz", a nie "zawsze i wszędzie"

Jednym z głównych przesłan filmu ma byc przesłanie uniwersalizmu pokojowych metod biernego oporu pacyfizmu, odmawiania współpracy Film "Gandhi' ma być lekcją dla ludzkości, że oto dobry, łagodny człowiek może przekonac ludzi, że gniew nienawiśc i bron nie zwyciężają że zasada zemsty wciąga w swój krąg stopniowo wszystkich i nie odrzucona doprowadzi do konca ludzkości To również propaganda Życie Gandhiego zaprzeczyło temu uniwersalizmowi Gandhi jest przypadkiem konkretnym Przypadkiem który się sprawdził w pewnych historycznych warunkach i to nie całkowicie Wobec konfliktów realnych, wobec obiektywnych podstaw walki nauki Gandhiego powodowały jeszcze większe zamieszanie bądz nie miały żadnej mocy praktycznej Zawiodły nawet w niektórych przypadkach wobec samych Indii *Ironią historii jest to że* Gandhi zginął z rąk fanatyka jego własnej religii obwiniającego Gandhiego za podział Indii brytyjskich na Pakistan i Indie i za ustępstwa wobec muzułmanów Ważność pacyfizmu Gandhiego ma walor wąsko-historyczny ograniczony czasem i miejscem w którym żył i działał Przypomnijmy zresztą ze sam Gandhi niekiedy od pacyfizmu odstępował

Byłoby wręcz samobójczą głupotą gdybysmy uznali że we współczesnym świecie nie ma dla nas spraw cenniejszych niż pacyfizm, pokojowa technika biernego oporu i bezgwałtowej niekooperacji Łatwo wskazać mocarstwo, któremu zależy na fałszowaniu życiorysu Gandhiego i propagowaniu jego pacyfizmu jako zasady uniwersalnej Widac zależy na tym również rządowi i premierowi ojczyzny Gandhiego Ani rząd ani premier nie są wierni Gandhiemu dokonują bowiem brutalnej, pełnej gwałtu i fałszu inwazji na świadomośc zachodniej cywilizacji

Komunikat TASS-a o tegorocznych Oskarach

Agencja TASS donosząc o Oskarach wspomniała o trzech nagrodzonych filmach kanadyjskim, pacyfistycznym krótkometrazowym filmie dokumentalnym "Jesli kochasz tę planetę ', filmie 'Missing oraz filmie 'Gandhi TASS okreslił film Jeśli kochasz tę planetę ' jako "pełen pasji apel przeciwko broni nuklearnej w Kandzie" Zdaniem TASS a film "Gandhi" zdobył zasłużenie miano najlepszego filmu gdyż 'dotyczy idei pokoju tematu coraz bardziejk popularnego w obliczu nuklearnego zagrożenia W naszych czasach czasach rosnących szans na wybuch wojny nuklearnej szczególnego znaczenia nabiera propaganda idei pokoju TASS odnotował ze scenariusz filmu Gandhi został odrzucony przez wszystkie główne studia Hollywood ktorego producenci unikają podejmowania kontrowersyjnych zagadnien wspołczesnosci a swiatło dzienne ujrzał wyłącznie dzięki poparciu rządu i narodu Indii

Zbigniew FARMUS

OPOWIADANIE

GRANICA

Ciąg dalszy

Po chwili dobiegł do nas z oddali przytłumiony warkot silników i ryk klaksonów Szybko przytroczylismy leżaki do bagażnika przyczepy i czekalismy aż fala dotrze do nas Gdy poprzedzający nas "Polonez" ruszył do przodu żywo poszliśmy w jego ślady aby po przejechaniu kilkuset metrów zatrzymac się między polem kukurydzy a kartofliskiem Gdy przez następne dziesięc minut nie zauwazylismy zadnych oznak posuwania się do przodu wyładowalismy ponownie lezaki i krzesła i, tym razem we czworo, wystawiliśmy się na dobroczynne działanie lipcowego słonca

Około tarzeciej, gdy litery na kartkach "Zapisków Estety" ktore czytałem zaczęły drgac przedziwne zamieszanie powtórzyło się z tą samą co poprzednio nerwowoscią Skok do przodu tym razem przeniósł nas na prostą prowadzącą do samego przejscia granicznego Dopiero stamtąd, będąc na niewielkim wzniesieniu, moglismy w pełni objąc rozmiary kawalkady Będąc mniej więcej w srodku kolejki mielismy do budynków granicznych dobre dwa,dwa i pół kilometra

- Zobacz co się porobiło Ale narodu! - powiedziałem do Bartka - Biedni celnicy Jak oni sobie z tym radzą?

- Taaa Zauważyłeś, że zarówno w tę stronę jak i z przeciwka jadą tylko nasi?

- Uhm To by dopiero było jakby dali paszporty tym z drugiej strony, nie? Wdeptaliby nas w ziemie

- Zdaje się, że to nie grozi Oni podobno potrzebują paszporty dla podróży z jednej wsi do drugiej

- Niczym mnie nie zdziwisz

Po kilkunastu minutach, gdy kolejka ustabilizowała się na nowym miejscu zaczęlismy myslec poważnie o wyjezdzie na obiad Przedstojący "Polonez", którego wlaściciel był pobłażliwo-zyczliwie do nas nastawiony miał zamocowanie do przyczepy Poniewaz z przyczepą nie mogliśmy na wąskiej drodze zakręcic, koniecznoscią byłoby zostawienie jej na miejscu Gdyby jednak kolejka ruszyła podczas naszej nieobecnosci w najlepszym wypadku stracilibysmy miejsce Gdyby przedstojący zgodził się na przeciągnięcie przyczepy w takim wypadku, nasz problem byłby rozwiązany

Łysawy jegomośc zazywał własnie poobiedniej sjesty Wrodzona ruchliwosc nie pozwalała mu widocznie na bezczynnosc gdyz nawet leząc na leżaku gryzmolił cos w podręcznym notatniku, podliczał jakies cifry przy pomocy najnowszego cuda rodzimej elektroniki kalkulatora "Bolek" Jego małżonka, ktora uprzednio przygotowywała obiad na genialnie miniaturoskopijnej maszynce gazowej była damą nie pierwszej juz młodosci, za to w gigantycznym kapeluszu, ktory ocieniał tony makijazu pokrywające zgorzkniałe oblicze Poniewaz rejestracja ich samochodu wskazywała na pochodzenie z tego samego mniej więcej regionu, okreslanego w niektórych częściach Polski jako "krzyzacki", mogłem liczyć na dodatkową życzliwosc Nie omyliłem się Krajan nie dał się długo prosic Usmiechnął się i mrugnął porozumiewawczo okiem

- Na ostatnie zakupy, co? Czego zapomnieliscie prezerwatyw, kryształów? Jak nie mogliscie u nas dostać gum do żucia albo kap to tutaj mozecie się zaopatrzyc Dobry interes

- Interes? zapytałem zaciekawiony

Wiedziałem, ze do Turcji brało się kryształy i po części z namowy kolegów, zabrałem jeden pysznie rżnięty wazon, głównie po to aby móc sprezentować mej lubej mały klejnocik na urodziny Nie byłem z natury hazardzistą, ale możliwośc wdania się w handel wymienny z ludnoscią tubylczą miała dla mnie pewien staroswiecki, nostalgiczny posmak epoki odkrywców, toteż intrygowała mnie niezmiernie Łysawy spojrzał na mnie z niedowierzaniem

- To nie wiecie? Przecież bez tego tam, po drugiej stronie niczego nie można załatwic Na kamping ani do hotelu się nie dostaniecie, sztućce srebrne będą "akurat wyprzedane", ba celnik może was nie wpuścić jesli się nie okupicie

- Mówi pan poważnie?

- Smiertelnie Nie pierwszy raz tam jadę Jak wezmiecie większą ilość i coś wam zostanie to możecie sprzedac rubla od prezerwatywy lub paczki gum Kapy macie?

- Co to jest kapa?

- Narzuta na łóżko albo kanapę Oni mają fioła na tym punkcie

- I myśli pan, że dostaniemy to w J ?

- Jasne Tu cały lokalny przemysł jest od lat nastawiony na produkcję dla sąsiadów Stąd mozna tu dostac rzeczy, których nie ma w innych miastach gdyż dla siebie nikt by takiego barachła nie kupił Dziewczyny mogłyby na przykład wziąsc bez ryzyka kazda po jednej peruce

- Peruki też?

- A co? Tam to jest w tej chwili synonim szyku i nowoczesnosci Postarajcie się obrócic w dwie godziny to unikniecie szukania nas i przyczepy Oni są systematyczni Co dwie godziny puszczają pięcset samochodów

- Nasi czy tamci?

- Nasi mają zupełny luz bo wiedzą, że tamci i tak nas dokładnie przeglądną więc robią tylko odprawę paszportową, a kontrola celna jest symboliczna

- Jeszcze raz pięknie dziękuję Postaramy się wrocic jak najprędzej Do zobaczenia

- Udanych zakupów

Z pomocą Bartka doczepiłem przyczepę do "Poloneza" i zawróciłem samochod W drodze do J zauwazyłem w kolejce co najmniej kilkanascie pustych miejsc totez spodziewałem się tłoku w restauracjach Ku naszemu zdziwieniu i uciesze zajazd do którego wstąpilismy oferował szybką obsługę i smaczne domowe potrawy po przystępnych cenach Okazało się, ze władze miasta wzięły pod uwagę intensywny ruch turystyczny i wydały licencje na prowadzenie restauracji osobom prywatnym, najczęsciej rodzinom, które prowadziły zakłady z pożytkiem dla wszystkich

Łysawy miał rację Zakupy nie nastręczyły nam najmniejszych trudnosci Niemal wszystko udało nam się zakupic w nowoczesnym domu towarowym zajmującym jeden bok obszernego rynku Dziewczęta przymierzały peruki Wyglądały w nich prześmiesznie Na koniec wybrały jedną rudą i jedną siwą á la przewodnicząca Towarzystwa Przyjazni Polsko-Wietnamskiej Gdy kupowalismy narzuty sprzedawczyni domyslnie sprezentowała nam kilka chust, które przywiodły mi na mysl bezzębną Cygankę, która wystawała od lat na tym samym placyku w B

- My nie dla siebie kupujemy, pani rozumie Mysli pani, że to będzie dobre? - spytałem

- Tak, na pewno Wszyscy to kupują

Dziewczęta chciały zostać trochę dłuzej aby rozglądnąc się za butami dla siebie więc my, chcąc nie chcąc, zanieśliśmy pakunki z zakupami do samochodu W pobliskim kiosku "Ruchu" postanowilismy zakupic ostatnie artykuły polecone przez Łysawego Akurat dowieziono lokalną prasę więc przed kioskiem uformowała się kilkuosobowa kolejka Sprzedawczyni była młodziutką dziewczyną, która prawdopodobnie zastępowała kogos gdyz nie bardzo orientowała się w rozkładzie kiosku i biurokracji związanej z wydawaniem pokwitowan Gdy Bartek poprosił rzeczowym głosem o pięcdziesiąt prezerwatyw dziewczyna oblała się rumieńcem Ja wtrąciłem

- To proszę za jednym zamachem odliczyc dla mnie drugie pięcdziesiąt Pani rozumie jedziemy na wakacje w góry na tydzien Nie ma to jak świeże górskie powietrze Czego to człowiek nie dokona!

Kioskareczka zniknęła szybko pod ladą po części aby przygotować pakunki, ale także aby ukryć skonfundowanie Spojrzałem na Bartka I on z trudem powstrzymywał się od wybuchnięcia śmiechem Zapłacilismy po symboliczne 75 złotych i udalismy się do samochodu zostawiając dziewczynę z jej zawstydzeniem i niecierpliwymi klientami

Następna godzina zeszła nam na bezczynnym czekaniu aż w dziewczynach wypali się szał wydawania pieniędzy Ponieważ rzucaliśmy się w oczy jako turysci, miejscowe koniki proponowały nam różnego rodzaju transakcje, między innymi nabycie walut wszystkich krajów tranzytowych oraz kart pornograficznych, które miały ponoc osiągnąc u sąsiadów niebotyczne ceny

Na koniec nasze panie pojawiły się szczęsliwe z powodu udanych zakupów i moglismy wrócić na granicę Od czasu opuszczenia granicy upłynęły jakieś trzy godziny więc raczej nie spodziewałem się zastania przyczepy na dawnym miejscu

ANDRZEJ SOSNKOWSKI

Ciąg dalszy za tydzień

ZAPRASZAMY DO KORZYSTANIA Z BEZPŁATNYCH IMPREZ I PROGRAMÓW W WASZYCH BIBLIOTEKACH

BIBLIOTEKA PUBLICZNA MIASTA TORONTO MA 29 ODDZIAŁÓW, KTÓRE POSIADAJĄ KOLEKCJE RÓŻNOJĘZYCZNYCH KSIĄŻEK, PISM, PŁYT, FILMÓW, KASET MAGNETOFONOWYCH DLA ZAPEWNIENIA WAM ROZRYWKI I INFORMACJI.

OTO NIEKTÓRE NASZE PROGRAMY:

DYSKUSJE O KSIĄŻKACH
POKAZY FILMOWE
LEKCJE JĘZYKÓW
WYSTAWY
POKAZY TEATRÓW LALEK DLA DZIECI
ORAZ DOSTĘP DO FOTOKOPIAREK

NAJWIĘKSZA KOLEKCJA POLSKICH KSIĄŻEK ZNAJDUJE SIĘ W NASTĘPUJĄCYCH BIBLIOTEKACH:

HIGH PARK, 228 RONCESVALLES AVE.
PARKDALE, 1303 QUEEN STR.W.

ANNETTE,
145 ANNETTE ST.

RUNNEMEDE,
2178 BLOOR STR.W.

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL ADDISON ON BAY LIMITED

PONTIAC, BUICK, CADILLAC

Szeroki wybór nowych i używanych samochodów Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję na (Parts & Labour)

GENERAL MOTORS

10.9%

pożyczka na samochód

Specjalizuję się w otrzymaniu pożyczki na samochod dla nowo przybyłych

Minimalna wpłata
Niskie miesięczne spłaty

Po kupno zgłaszajcie się do naszego polskiego przedstawiciela.

Specjalne ceny dla Rodaków oferuje tylko

ARNOLD PENK

(Wyróżniony przez GM jako „Senior master salesman")
PO WSZELKIE INFORMACJE NA TEMAT SAMOCHODÓW LUB UBEZPIECZEŃ PROSZĘ DZWONIĆ **964-3211** LUB DO DOMU W KAŻDYCH GODZINACH **731 0757** ZOSTAWIAJĄC NAZWISKO I NUMER TELEFONU

832 BAY ST., TORONTO (przy College St.)

Nieruchomości, interesy, apartamenty

Najlepsza okazja

KOWALCHUK

Real Estate Ltd — Toronto,Ont
333 - Roncesvalles Ave — M6R 2M6

Sklep mięsny wraz z wędzarnią sprzedający wyroby mięsne i delikatesowe

Sugerowana cena 22 tys dolarów

Mamy także kilka budynków na Roncesvalles z trzema sklepami i apartamentami Duży ruch

Na Roncesvalles niedaleko Westminster 3 piętrowy budynek z 5 kuchniami - cena 154 000

WE WSZYSTKICH SPRAWACH PROSZĘ KONTAKTOWAĆ SIĘ Z **P KOWALCHUKIEM**

Tel 537-1287

JAK POMÓC RODZINIE W KRAJU PRZEŻYĆ ROK ZA 282$ CAN.

Wyślij błam karakułowy

olbrzymi wybór - czarne, brązowe, miodowe, popielate, srebrne

Firma:

de Vaand Enterprise Ltd.

Suite 302
14925 - 100th Avenue
Surrey, British Columbia, V3R -IJ6

Informacje od 4 po południu czasu Vancouver
tel (604) 581-8432
Terminy 2-4 tygodni Cenniki wysyłamy

SWÓJ DO SWEGO PO RZETELNĄ OBSŁUGĘ

YANKA REALTY INC.

151 Roncesvalles Ave
Tel 537-4156

KUPNO, SPRZEDAŻ DOMÓW I INTERESÓW

Uwaga Polonia -
pomożcie nowoprzybyłym, ktorzy pragną sami pracować na własne utrzymanie

WIOSENNE PORZĄDKI DOMOWE

- mycie okien
- malowanie i tapetowanie wnętrz
- cyklinowanie i lakierowanie podłóg
- prace porządkowe wokół domu
- kopanie ogródków warzywnych
- przycinanie zywopłotow itd

Wykonujemy fachowo, szybko, solidnie i tanio

Zgłoszenia tel 242-4914 w godzinach 9 00 do 6 00 p p

PRAWO I TY

Mecenas January

Karta Praw i prawo cywilne

W poprzednim numerze *Echa Tygodnia* zakończyliśmy wskazówki o tym, jak bronić się w sądzie bez adwokata i zaczęliśmy nowy temat **Karta Praw i prawo cywilne** Stwierdziliśmy, że duża część prawa cywilnego w Kanadzie to prawo zwyczajowe, powstałe na podstawie decyzji podejmowanych w ciągu stuleci przez sądy - w odróżnieniu od prawa zawartego w ustawach uchwalanych przez ciała ustawodawcze Omówiliśmy też sekcję 26 kanadyjskiej Karty Praw, która utrzymuje w mocy wiele praw zwyczajowych

Kolej dziś na sekcję 52/1/ Karty Praw

"Konstytucja Kanady jest najwyższym prawem Kanady i wszelkie prawa niezgodne z postanowieniami Konstytucji są nieważne w takim stopniu, w jakim są rozbieżne z Konstytucją" *(Section 52/1/ The Constitution of Canada is the supreme law of Canada, and any law that is inconsistent with the provisions of the Constitution is, to the extent of the inconsisteny, of no force or effect")*

Do czasu uchwalenia konstytucji nie było jasne, czy osoba aresztowana ma prawo do usług adwokata zaraz po aresztowaniu Prawo zwyczajowe nie dawało w tej mierze wyraźnych wskazówek Sekcja 10/b/ Karty Praw daje osobie aresztowanej prawo do zaangażowania adwokata bez zwłoki Sekcja 52/1/ Karty Praw sprawia, że postanowienie to, dające prawo usług adwokackich niezwłocznie po aresztowaniu, zastępuje obecnie niejasne stanowisko prawa zwyczajowego w tej materii

"Reasonable Limits" - Sekcja Sekcja 1

Trzeba pamiętać, że prawa i wolności określone w Karcie, wpływające na prawo cywilne, podlegają ograniczeniom, wymienionym w sekcji 1

Oto tekst sekcji 1 "Kanadyjska Karta Praw i Wolności gwarantuje prawa i wolności w niej wymienione i podlegające tylko takim rozsądnym ograniczeniom przepisanym przez prawo jakie mogą być jasno uzasadnione w wolnym i demokratycznym społeczeństwie" *(Section 1 The Canadian Charter of Rights and Freedoms guarantees the rigths and freedoms set out in it subject only to such reasonable limits prescribed by law as can be demonstrably justified in a free and democratic society)*

Zastosowanie tej sekcji do prawa cywilnego będzie znacznie trudniejsze, niż zastosowanie jej do prawa karnego Prawo karne jest bowiem stosunkowo zwięzłą dziedziną i jego postanowienia są często ujęte w formie kodeksu Porównania między krajami w dziedzinie prawa karnego są więc łatwiejsze Prawo cywilne jest jednak o wiele obszerniejszą dziedziną, składa się zarówno z ustaw jak i z prawa zwyczajowego Może się okazać, że trzeba będzie ogromu pracy i wielkich nakładów finansowych, by przeprowadzić badania wykazujące, jakie są "rozsądne ograniczenia" w innych wolnych i demokratycznych społeczeństwach

Podstawowe wolności

Sekcja 2 Karty Praw, zatytułowana "Podstawowe wolności", wymienia niektóre podstawowe wolności przyznane przez Kartę Inne wolności, powszechnie uznawane za podstawowe, wymienione są w różnych punktach Karty Oto one

1 Sekcja 3 zawarta w sekcji "Prawa demokratyczne" daje **prawo do głosowania w wyborach federalnych lub prowincjonalnych oraz prawo do kandydowania na urzędy**

2 Za jedną z podstawowych wolności można uznać **prawo do swobodnego poruszania się** Sekcja 6 daje **swobodę poruszania się na terenie Kanady i prawo do swobodnego przekraczania granicy - w obie strony**

3 Sekcje 7, 8 i 9, zawarte w sekcji "Legal Rights" odnoszą się do **życia, wolności i bezpieczeństwa jednostki, zabezpieczają przed nie uzasadnioną rewizją i konfiskatą, dają prawo do tego, by nie być arbitralnie poddawanym zatrzymaniu lub uwięzieniu** Są więc postanowieniami Karty dotyczącymi podstawowych praw jednostki

4 Sekcja 15, zawarta w sekcji zatytułowanej "Equality Rights" dotyczy **równości obywateli Obejmuje podstawowe prawo do tego, by nie być poddawanym dyskryminacji na podstawie rasy, płci, wieku, itd** Podobnie, sekcja 28 mówi, że **postanowienia Karty Praw w *jednakowym stopniu odnoszą* się do osób płci męskiej i żeńskiej**

Warto przypomnieć, że niektóre państwa totalitarne, szczycące się konstytucjami i ustawami gwarantującymi w szerokim zakresie podstawowe prawa swych obywateli, w rzeczywistości obdzierają tych obywateli z wszelkich praw i czynią z nich niewolników machiny państwowej Przykładem może być słynna konstytucja stalinowska, uchwalona w latach 1930-tych

Prawa pozostają na papierze, gdy nie ma społecznych mechanizmów gwarantujących, że będą one bezstronnie interpretowane i stosowane Władza, która sama stanowi prawa, interpretuje je i sama wciela je w życie, przekreśla podstawowe prawa człowieka i czyni z nich pośmiewisko

W następnym numerze Echa Tygodnia bardziej szczegółowo zajmiemy się podstawowymi prawami człowieka w Kanadzie

Potrzebny
technik budowlany z praktyką kanadyjską
w robotach remontowych i budowlanych
Znajomość wyceny robót, technologii wykonastwa i materiałów budowlanych dostępnych na rynku
Wymagana biegła znajomość języka angielskiego i polskiego
Zgłoszenia 242 4914 w godz 9 00 do 6 00 p p

HENRY CARTAGE and MOVING
Właściciel HENRYK PODSIEDLIK
Wszelkie przewozy towaru i przeprowadzki
Usługi ubezpieczone
Tel 278-4480

Adres redakcji
84 90th Ave LaSalle, Que.,
H8R 2Z4
12453 Pavillon, Pierrefonds,,
Que , H8Z 1M6
Korespondenci Tel 336-8136,
271-4002, 683-2576
Ogłoszenia i prenumeraty
tel 481-1094, 525-8646

WIADOMOŚCI Z ŻYCIA POLONII MONTREALSKIEJ

Sprawozdanie Prezesa Oddziału Koła Armii Krajowej w Montrealu, za okres od 17 kwietnia 1982 r. do 24 kwietnia 1983 r.

Po ostatnim Walnym Zebraniu Oddziału, Zarząd Koła ukonstytuował się następująco J Basik - prezes, J Gonerko - v-prezes, R Urbanski - v-prezes, J Korzeniowski - sekretarz, Z Lachendro - skarbnik, M Kiełczewska - ref inwalidzki, członkowie Zarządu J Ursyn-Niemcewicz i W Stępien
Komisja Rewizyjna Z Skowronska, T Koyer, W Siemieński
W grudniu ub roku zmarł Kol Tadeusz Nizio, brał On czynny udział przy organizowaniu imprez dochodowych, z których dochód przeznaczony był w całosci na pomoc inwalidzką
Natomiast w lutym br odszedł od nas Kol Jan Korzeniowski, sekretarz Oddziału, Kol Korzeniowski do ostatnich dni swego życia pracował bardzo wydatnie dla dobra Koła, doprowadził do idealnego porządku sekretariat, uporządkował listę naszych gości uczęszczających na nasze imprezy, troszczył się bardzo o naszych podopiecznych
Do Oddziału zostały przyjęte dwie osoby Kol Wanda LIPERT z 27 Dyw Wołynskiej, Kol Antoni POTOCKI z 1-go Pułku Strzelców Podhalanskich
Obecny stan Oddziału wynosi 95 osób (Montreal 59 osób)
W sierpniu ubiegłego roku odbyło się spotkanie kolezenskie w Rawdon, połączone z piknikiem SPK, obecnych około 40 osób, miła kolezenska atmosfera
W dniu 3 pazdziernika w Misji Św Wojciech odprawione zostało nabozenstwo za dusze poległych i zmarłych Żołnierzy Armii Krajowej, w którym wzięli udział Przedstawiciele Polonii i ich Poczty Sztandarowe, po nabożeństwie odbyła się tradycyjna lampka wina
Prezes Oddziału brał udział w posiedzeniu Rady Naczelnej Koła AK w Londynie w dniu 16 pazdziernika Głównym ematem obrad było powołanie przez Radę Fundacji Armii Krajowej Biorąc pod uwagę wykuszenie się naszych szeregów, co wpływa na zmniejszanie się funduszy zasilających działalność komórek Armii Krajowej takich jak Studium Polski Podziemnej, zachodzi potrzeba utworzenia stałego funduszu, który przez długie lat mógłby finansowac istnienie i działalnośc agend Armii Krajowej
Na Walnym Zjezdzie Kongresu, Oddział nasz reprezentowany był przez kolegów J Basika i J Gonerko
V-prezes Kol J Gonerko zorganizował Mszę Sw i spotkanie koleżeńskie z ks Czajkowskim, Kapelanem Armii Krajowej z Powstania Warszawskiego
Zarząd i członkowie Koła brali czynny udział w zbiórce ulicznej na pomoc dla "Solidarności"
Organizacja loterii Polskiej Fundacji Społeczno-Kulturalnej w Montrealu na pomoc dla nowo przybyłych emigrantów, spoczywała w 90% na barkach Kolegów z naszego Oddziału, dochód z loterii wyniósł ponad 22 tysiące dolarów, członkowie Oddziału sprzedali biletów na sumę 3075 00 dolarów, nie mała zasługa w tym sukcesie Kol Kol z poza Montrealu
Trzeba stwierdzić, że członkowie Oddziału biorą bardzo czynny udział we wszystkich akcjach skierowanych przeciwko WRON, w każdej demonstracji najwięcej uczestników (biorąc pod uwagę organizacje Polonijne) to członkowie AK
Podczas ostatniej kadencji Zarządu przekazaliśmy 30-tu naszym podopiecznym w Polsce ponad 1000 00 dolarów
Pod redakcją Kol W Romanowskiego, Zarząd wydał jeden Biuletyn, który ukazał się przed Bozem Narodzeniem ub roku
Zarząd Oddziału rozesłał listy do członków z zapytaniem czy są skłonni zaofiarowac pomoc finansową w wypadku sponsorowania syna Akowca przebywającego w Niemczech p Karlikowskiego, wobec pozytywnej odpowiedzi większości Koleżanek i Kolegów oraz zadeklarowania pomocy finansowej, Zarząd poczynił starania w tym kierunku (Kol J Skrodzki zaofiarował mieszkanie)
Największą bolączką Zarządu to brak zainteresowania Kol Kol zabawą Sylwestrową, z której dochód jest przeznaczony całkowicie na pomoc dla naszych podopiecznych
Ponieważ Victoria Hall nie jest więcej wynajmowana, musielismy przeniesc nasz Bal na inne miejsce, otrzymalismy sale za minimalną opłatą w koszarach "LE REGIMENT DE MAISONNEUVE", sala wymagająca wiele pracy aby mogła być przystosowana do wymagan naszych gości, sytuacja kryzysowa w Kanadzie i nowe miejsce odbiło się na frekwencji, mielismy mniej, tylko 223 osoby w tym ponad 30-ci nowo przybyłych do Kanady, którzy otrzymali bilety wstępu za minimalną opłatą, dochód z imprezy $1400 00 Dobra orkiestra i wygodna duża sala mimo kilku nieprzewidzianych mankamentów pozostawiła u gosci dobre wrażenie
Chciałbym serdecznie podziękować tym wszystkim, którzy przyczynili się do powodzenia tej imprezy, Kol H Gonerko za przygotowanie smacznego barszczu, Pani W Godlewskiej, Kol J Trzcinskiej i R Basikowej za zrobienie kilkuset pasztecików do barszczu, dziękuję także Nowo przybyłym do Kanady za pomoc w dekorowaniu i przygotowaniu sali
Koncząc sprawozdanie z działalności Oddziału, pragnę podziękować członkom Zarządu za harmonijną i koleżeńską współpracę, oraz tym wszystkim Koleżankom i Kolegom, którzy choc w drobnej mierze przyczynili się do prac Zarządu

Jan Basik

WALNE ZEBRANIE POLSKIEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI

W niedzielę 27 marca b r odbyło się Walne Zebranie Polskiej Kasy Oszczędności które dokonało wyboru na wakujące miejsca w Zarządzie i Komisjach do Zarządu zostali wybrani Z Mazur, S Munik, J Basik, T Rzewucki, W Stepien, do Komisji Pożyczkowej J Bogacki, Komisji Rewizyjnej M Bielicka
Na Zebraniu Instalacyjnym w dniu 30 marca Zarząd Kasy ukonstytuował się następująco prezes Z Mazur, wiceprezes J Basik, sekretarz T Rzewucki członkowie Zarządu K Kobyliński, A Lenarciak, S Munik, ks Z Saliński W Stepien A Tobolewski
Komisja Rewizyjna przewodnicząca M Bielicka, sekretarz B Libiszowska, członek Komisji J Kudłaciak
Komisja Pożyczkowa przewodniczący A Milewski, sekretarz J Bogacki członek Komisji J Swierczek zast członka Komisji E Karasek
Kierownik Kasy Z Lachendro
Dokładne sprawozdanie z Walnego Zebrania Kasy Oszczędności podamy w późniejszym terminie

J Basik

KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA "POLKA"

Oferuje największy wybór
słowniki angielskie ogólne i specjalistyczne, francuskie, włoskie, hiszpańskie i inne, książki do nauki języków, książki kucharskie, dla młodzieży i bajki dla dzieci, o tematyce religijnej, historycznej a takze karty świąteczne i imieninowe z tekstami polskimi oraz wiele innych ciekawych pozycji
MONTREAL P Q
P O Box 647
N D G H4A 3R1 Canada
Tel (514) 489-0396

SŁOWNIKI
POLSKIE, ANGIELSKIE, FRANCUSKIE, WŁOSKIE, HISZPANSKIE, NIEMIECKIE, ROSYJSKIE, TANIO
w Montrealu, mozna zamawiać dzwoniąc pod numer
253-5198 wiecz

Wykonujemy
remonty zewnętrzne i wewnętrzne budynków - elewacje, kominki, malowanie, roboty stolarskie i inne.
Tel 481-1094 po 6 00 pm

Téléphon
259-2551
INSTITUT CANADIEN POLONAIS DU BIEN ETRE INC
POLSKO KANADYJSKI INSTYTUT DOBROCZYNNOSCI
5655 est ue Bélang Mon al Québec H1T 1G2

Do Prezesów Polskich Grup Społeczno-Gospodarczych w Prowincji Quebec

Polsko-Kanadyjski Instytut Dobroczynnosci w porozumieniu z Kongresem Polinii (Quebec) aprasza Polskie Organizacje i Parafie na zebranie ktore odbedzie się we wtorek dnia 26 kwietnia 1983 o godz 8 00 pm w sali Intytutu przy 5655 Belanger E

Celem zebra ia jest wybor dwoch kandydatów na członków Rady Administracyjnej Ins vtutu na przeciąg 3 lat (kadencja 1983 86) którzu zostaną przedstawieni do nominacji przez Ministerstwo Opieki Społ cznej prowincji Quebec

Prawo głosu przysługuje tylko prezesom organizacji polonijnych i proboszczom parafi lub ich delegatom którzy mają upowaznienie na piśmie

Kazda organizacja do wyborów moze przedstawić swojego kandyda a który powinien byc obecni na zebraniu aby dac swoją zgode

Podczas wyborów prezes organizacji lub jego delegat ma prawo tylko do JEDNEGO głosu

Ze zgłoszonych kandydatów ogół wybierze dwóch którzy bedą przedstawieni do nominacji przez ministerstwo

Anna Brychcy
Anna Brychcy
Dyrektor Generalny

Uprzejmie zawiadamiamy szanownych czytelników o zwiększonej ilości punktów zajmujących się sprzedazą "Echa" w Montrealu
Mozna je obecnie kupować w następujących miejscach

1 Kościół Sw Trójcy - przed sumą
2. Kościół M B Częstochowskiej - przed sumą.
3 Kościół Sw Wojciecha po sumie
4 Sklep z gazetami 3511 Boul St Lorent
5 Sklep z gazetami - 12-48 Peel, k.Ste-Catherine
6 Kiosk z gazetami - Ave des Pins, k Boul St Lorent.
7 Sklep spożywczy - 2657 rue Rouen, wł p.Jałowy
8 Sklep spozywczy 3561 rue Belair, wł p Grocholski
9 Sklep spozywczy,Marian 4355 Boul St Lorent
10 Boulangerie-Syrenka - 4371 rue Belanger, wł p Mitrowski
11 Alfred Delicatessen - 1766 rue Centre, wł p Chruścicki
12 Sklep spozywczy - 1903 rue Jolicoeur
13 Fruiterie Ludmila - 65 90 Ave Ville la Salle

We wszystkich sprawach dotyczących kupna i sprzedazy gazety, można się kontaktować z p Tadeuszem Kruszewskim - Tel 481-10-94 i p. Krystynem Piętką - Tel 525-86-49

ZDROWIE

Nadciśnienie tętnicze - to jeden z głównych czynników zwiększających ryzyko choroby wieńcowej i zawału serca, sprzyja ono także powstawaniu udarów mózgowych i innych powikłań naczyniowych Rozwija się zwykle u ludzi w okresie ich pełnej aktywności życiowej i zawodowej, a jego ujemne następstwa prowadzą często do inwalidztwa Przyjąwszy za 100% pacjentów z chorobą nadciśnieniową - 60% z nich wie o swojej chorobie, natomiast 40% nie wie o tym, że ma nadciśnienie tętnicze Nie ma wątpliwości, nie chodzi do lekarza Czasem pierwszym sygnałem choroby jest groźny zawał serca lub wylew krwi do mózgu Z wymienionych 60% tych, którzy wiedzą - 30% nie leczy się zupełnie, natomiast z następnych 30% pacjentów leczących nadciśnienie - 15% leczy się tak jak należy

CO TO ZNACZY?

Mówiąc o nadciśnieniu warto krótko przypomnieć, co rozumiemy przez pojęcie ciśnienia krwi W uproszczeniu można je wyrazić jako siłę działającą na ścianę naczyń, która utrzymuje przepływ krwi w układzie krwionośnym i sprawia, że krew dopływa do tkanek ustroju zapewniając ich właściwe odżywienie Siła ta powstaje w czasie skurczów serca, dzięki którym krew zostaje przepompowana do tętnic Lekarz dokonujący pomiaru ciśnienia krwi określa je za pomocą dwóch liczb Wyższa z nich odpowiada ciśnieniu, które panuje w tętnicach w czasie skurczu serca, a więc kiedy serce kurcząc się wyrzuca krew do układu tętniczego Dlatego jest ono określane jako ciśnienie skurczowe Niższa wartość przedstawia ciśnienie, które panuje w naczyniach krwionośnych w czasie, kiedy serce znajduje się w rozkurczu i wypełnia się krwią Jest to ciśnienie rozkurczowe Ciśnienie krwi jest wyrażane w milimetrach słupa rtęci A więc, jeżeli pacjent się dowie, że jego ciśnienie wynosi 120/80 mm Hg, to pierwsza z tych wartości odpowiada ciśnieniu skurczowemu, a druga rozkurczowemu

NORMY

Według norm Komitetu Ekspertów Światowej Organizacji Zdrowia za ciśnienie prawidłowe uznaje się ciśnienie skurczowe do 140 mmHg oraz ciśnienie rozkurczowe do 90 mm Hg, a za nadciśnienie - ciśnienie skurczowe równe lub wyższe od 160 mm Hg i rozkurczowe równe lub wyższe od 95 mm Hg Wartości ciśnienia nie objęte tymi granicami, stanowią strefę pośrednią, która u osób do 40 roku życia uważana jest za strefę zagrożenia ewentualnym wytworzeniem się nadciśnienia tętniczego

Przy ocenie aktualnego ciśnienia krwi trzeba pamiętać, że ciśnienie tętnicze nawet u ludzi zdrowych może ulegać znacznym wahaniom i jednorazowe stwierdzenie podwyższonego ciśnienia na ogół nie upoważnia do rozpoznawania nadciśnienia tętniczego

Dzieje się to dlatego, że różne czynniki, jak emocje, stresy psychiczne, duży wysiłek fizyczny, przebywanie w chłodnym pomieszczeniu, mogą spowodować przejściowy wzrost ciśnienia Kiedy bodźce te przestają działać, ciśnienie szybko wraca do wartości prawidłowych

DLACZEGO?

Przeważającą większość około 85% chorych z nadciśnieniem tętniczym stanowią chorzy z tzw nadciśnieniem pierwotnym, którego przyczyna pozostaje wciąż nie wyjaśniona Jedynie u około 10-20% chorych można wykryć przyczynę nadciśnienia W tej grupie chorych nadciśnienie może być spowodowane chorobami nerek, schorzeniami niektórych gruczołów wewnętrznego wydzielania, czy też wadami rozwojowymi dużych tętnic

W powstawaniu nadciśnienia ważną rolę odgrywa czynnik dziedziczny Wskazuje na to częste rodzinne występowanie nadciśnienia Wiele spostrzeżeń wskazuje także na znaczenie układu nerwowego w rozwoju nadciśnienia Zwraca uwagę fakt częstego występowania choroby u osób znajdujących się w stanie długotrwałego napięcia nerwowego oraz pod wpływem silnych urazów psychicznych Istnieją przekonywujące - aczkolwiek nie udowodnione - teorie, że nadciśnienie pierwotne jest wynikiem przewlekłego stresu psychicznego Również w warunkach doświadczalnych stwierdzono, że długotrwałe działanie szkodliwych bodźców na ośrodkowy układ nerwowy może prowadzić do nadciśnienia

Pewne fakty wskazują, że nadmiar soli w pożywieniu może sprzyjać powstawaniu nadciśnienia u ludzi Niektóre badania potwierdziły zależność występowania schorzenia od zawartości soli w pożywieniu Stwierdzono mianowicie, że nadciśnienie tętnicze występuje często wśród spożywającej dużo soli ludności północnej Japonii Z kolei nadciśnienie stwierdza się bardzo rzadko wśród niektórych plemion afrykańskich, których pożywienie jest prawie pozbawione soli

Jednym z czynników sprzyjających powstawaniu nadciśnienia jest otyłość W tkance tłuszczowej powstaje sieć nowych drobnych naczyń potrzebnych do jej odżywiania, w związku z czym serce musi wykonać większą pracę, ażeby doprowadzić krew do nowo powstałej tkanki tłuszczowej

Podwyższone ciśnienie krwi wywołuje szereg niekorzystnych zmian w sercu i naczyniach krwionośnych, upośledza czynność mózgu i nerek, wpływa ujemnie na stan naczyń siatkówki oka Serce przepompowuje krew do tętnic, w których panuje wysokie ciśnienie, co sprawia, że musi wykonać większą pracę Ażeby temu podołać, serce uruchamia mechanizm wyrównawczy zwiększając swoją masę mięśniową Jednakże nadmierne obciążenie serca pracą może po pewnym czasie doprowadzić do jego niewydolności Wysokie ciśnienie działa także niekorzystnie na ścianę tętnic powodując zgrubienie, a także przyspieszając powstanie w nich zmian miażdżycowych Rozległość i stopień zaawansowania zmian w naczyniach w dużej mierze zależy od wysokości ciśnienia i czasu trwania choroby Im wyższe ciśnienie i im dłużej trwa, tym zmiany w sercu i w naczyniach są bardziej nasilone Istotne znaczenie dla zapobiegania szkodliwym następstwom nadciśnienia ma jego wczesne wykrycie Na ogół nie jest to zadanie łatwe, gdyż nadciśnienie przez długie lata może przebiegać skrycie, nie sprawiając pacjentowi żadnych dolegliwości

ZASADY PROFILAKTYKI

- **Stosowanie na co dzień zasad higieny psychicznej Umiejętność odprężania i racjonalnego wypoczynku po okresach stresów i napięć nerwowych Szczególnie skutecznie oddziałuje na znerwicowanych pacjentów aktywny wypoczynek i uprawianie hobby**
- **Dbanie o prawidłową wagę ciała Stwierdzono, że u osób otyłych nadciśnienie występuje częściej i daje liczniejsze komplikacje**
- **Bezwzględne niepalenie papierosów i abstynencja alkoholowa Palenie zaburza regulację ciśnienia krwi, pogłębia miażdżycę i powoduje wielokrotnie częściej niebezpieczne komplikacje Alkohol przyspiesza czynność serca i przez to podnosi ciśnienie krwi Amerykańskie badania statystyczne udowodniły, że czym więcej "drinków" dziennie ktoś wypija, tym częściej powstaje u niego nadciśnienie**
- **W razie istniejącego nadciśnienia - leczenie u lekarza Kontrola ciśnienia według jego zaleceń, ograniczenie zbyt dużych wysiłków fizycznych, stosowanie diety z ograniczeniem soli kuchennej (1-2 g na dobę) i płynów (1 litr na dobę) Spożywanie tłuszczów pochodzenia roślinnego**

Warto o tym wszystkim pamiętać w trosce o własne zdrowie

opr GRAŻYNA SŁONSKA

Jakie masz ciśnienie?

Schemat masowych kontroli nadciśnienia tętniczego zalecany przez American Heard Association wygląda następująco

Badanie ciśnienia I

- Poniżej 140/90 ciśnienie prawidłowe Zaleca się pacjentowi zgłoszenie za 5 do 10 lat
- Równe lub powyżej 140/90 ciśnienie podwyższone Należy zbadać je po raz drugi

Badanie ciśnienia II

- Równe lub nieco powyżej 140/90 Jeżeli pacjent jest po 40-ce zaleca się kontrolę za rok jeżeli pacjent jest młodszy, skierowany jest do kontroli lekarskiej
- Równe lub nieco powyżej 150/90 Osoby starsze są skierowane do grup czynnego poradnictwa młodszych skierowuje się na leczenie
- Równe lub powyżej 180/95 Skierowanie na leczenie do przychodni nadciśnieniowej

Dentystyczne protezy
G RYTWINSKI D T
z 25-letnim doświadczeniem
479 Roncesvalles Ave Toronto
(przy Dundas)
Tel 531-8545

GENERAL MOTORS
GM PONTIAC
BUICK

SZEROKI WYBOR
NOWYCH
I UZYWANYCH SAMOCHODOW
FACHOWA OBSŁUGA
W JĘZYKU POLSKIM

12-miesięczny okres gwarancji

JERZY SZOZDA

OLD MILL PONTIAC-BUICK LTD.

2500 BLOOR ST. W., TORONTO, ONT.
TEL. 766-2443

Copernicus Meat Prod.
79 Ronceswalles Av.
Tel 536 - 4054
Posiadamy świeże mięso wykrojone na życzenie
Szynki, boczki balerony, kiełbasy na sposób polski oraz wiele innych wędlin i delikatesów —
ogórki kiszone, kapustę z beczki, śledzie, pierogi

T S. Pakulski

Brama Kumarys Education Research Foundation prowadzi 7-dniowe kursy koncentracji, medytacji i filozofii Bezpłatnie
Chętnych zapraszamy do spędzenia przyjemnie czasu, w bardzo miłej, sympatycznej atmosferze
Tel Toronto, 5-10 wieczór, 537 3034 lub 654-1203

UDZIELĘ
LEKCJI GRY NA PIANINIE
Tel)416) 544-4935 ***HALINA***

poradnia zaufanie

Bezrobotny emigrant

ani Marta T pisze

rzyjechalismy tu rok temu ąz ma pracę tymczasową, ora mu się wkrotce konczy Ja stem w domu z dwojgiem ieci Mąz nie może dostac racy Ostatnio załamał się, bo e dostał pracy, na ktorą ardzo liczył i ktora była zupełe pewna Okazało się, ze jest overqualified" Wpadł w rozacz, zupełnie nie mozna z nim zmawiac Atmosfera w domu st okropna Przestał szukać racy Jestem przerażona

asza odpowiedź

To, co przezywają Panstwo raz w domu jest udziałem wiei polskich rodzin nowo przybych Jak wielu? Trudno powieziec Sytuacje takie są najczęsiej skrzętnie skrywane przed kiem przypadkowego widza i najomych W kraju, gdzie UKCES jest podstawową iarą wartosci człowieka, ktos, *to przeżywa trudności, ma kłoo*ty z radzeniem sobie z rzeciwnościami losu nie chce chodzic za nieudacznika A rzynajmniej tak mu się ydaje I samopoczucie pogarza mu się jeszcze bardziej Juz ysli, ze nigdy nie będzie lepiej e do konca zycia skazany ędzie na upokorzenie i poniierkę Może dopiero dzieci le kiedy to nastąpi?

A stąd juz tylko jeden krok o pogrązenia się w czarnych yslach i czarnej rozpaczy

IIT PRAWDZIWEGO IĘŻCZYZNY

Jedną z przyczyn depresji, w tórej znajduje się obecnie Pani iąz jest najprawdopodobniej rzesladujący go MIT PRAWDZIWEGO MĘŻCZYZNY

Mężczyzna musi - jak głosi w zakorzeniony w niektórych rodowiskach mit

- byc silny, zdrowy i wytrwały
- dzielnie i bez obaw znosić rzeciwności losu,
- byc energiczny i zaradny,
- powinien umieć zapewnić odzinie bezpieczenstwo i stabizację finansową

Wszystkie symptomy ieradzenia sobie z tak nakreśloną rolą męską, pobudzają pozucie winy "jestem słaby, nie potrafię być odpowiedzialny za odzinę, cos się ze mną niedobego dzieje, jestem nic nie wart" Poczucie winy jest zaś objawem osiowym każdej depresji

"Prawdziwy" mężczyzna nie bierze pod uwagę tego, że sytuacja, w której on się aktualnie znajduje jest **obiektywnie** trudna, że jest nowy, nie zna stosunków, ma kłopoty z językiem, że panuje bezrobocie Że Kanadyjczyk, będący w podobnej do niego sytuacji "wysiadłby" psychicznie na pewno prędzej

"Prawdziwy" mężczyzna nie bierze pod uwagę oczywistej prawdy, ze kazdy emigrant przezywa w początkowej fazie swojego pobytu kolosalne trudnosci Ale za to pozniej jest lepiej On widzi wokół ludzi ustabilizowanych, z samochodami, domkami, spędzających wakacje z dziecmi na Florydzie Czuje się winny, ze on nie potrafi zapewnic swojej rodzinie nawet perspektyw takiego standartu Perspektyw bezpieczenstwa

Cóż więc pozostaje "prawdziwemu mężczyznie"?

ROZPACZ

"Prawdziwy mężczyzna" oddaje się rozpaczy Pogrązony w czarnych myslach przestaje zauważac, że

1) zadna sytuacja nie jest wieczna, a wszystko się zmienia,

2) swoim nastarojem wywołuje atmosferę smutku i przygnębienia, która negatywnie oddziaływa na jego zonę i dzieci, sprawia, że cała rodzina zaczyna nabierac przekonania, że "sytuacja jest bez wyjscia"

A stąd juz tylko jeden krok do apatii i rezygnacji z jakichkolwiek działan jesli i tak się nic nie da zrobic, to po co cokolwiek zaczynac (przekonanie to obezwładnia zresztą, wielu naszych rodaków, gdy tylko zaczynają nadmiernie brać pod uwagę tzw kryteria geopolityczne)

Czasami może dochodzić do gwałtownych wyładowan agresywnych męża w stosunku do żony (i ojca w stosunku do dzieci), gdy nie może on rozładować swoich napięć wobec rzeczywistych "sprawców nieszczęścia" Konieczność nadmiernej samokontroli i potrzeba bycia ugrzecznionym w pracy nawet wtedy, gdy nie ma się na to najmniejszej ochoty, sprawia, że w domu Przy lada pretekscie (dzieci były niegrzeczne, zdenerwowana żona przesoliła zupę) - wybucha, rozładowując całą nagromadzoną w sobie rozpacz i frustrację Żona i dzieci przezornie przeto starają się "chodzic na palcach"

Pewien znany psychiatra powiedział, ze najlepsze rokowanie ze wszystkich zaburzen psychicznych mają jego zdaniem depresje Po prostu dlatego, ze w naturze ich leży tymczasowosc Depresja ZAWSZE przemija, taka jest jej natura I to nie ważne, że człowiekowi pogrążonemu w depresji wydaje się, ze już nigdy z niej nie wyjdzie, ze to już zbliża się śmierc, katastrofa, konczy się swiat Jemu się tylko tak WYDAJE Sam to przyzna za kilka miesięcy, kiedy wszystko to już będzie poza nim Byc może (zakładają to niektóre koncepcje nerwic) będzie on juz wtedy dojrzalszy będzie umiał zwalczyc następny cykl depresyjny szybciej i skuteczniej

A czymze tak naprawdę jest ROZPACZ? Jaka jest jej główna przyczyna? Rozpacz wywołana jest zawsze przez ABSOLUTYZACJĘ JEDNEJ WARTOŚCI, której istnienie jest zagrozone

"Prawdziwy mężczyzna" rozpacza, bo nie moze znalezc pracy Praca jest dla niego podstawową wartoscią zycia Nie widzi innych Swoim zachowaniem sprawia przykrosc rodzinie Ale rodzina nie jest dla niego w tej chwili wazna Widzi tylko i wyłącznie pracę Gdyby widział także rodzinę, moze pomyslałby, że nie stałoby się nic takiego wielkiego i korona z głowy by mu nie spadła, gdyby pozwolił szukac pracy zonie

Proszę nie podejrzewać mnie o feminizm, wiem, że matki nikt dzieciom (szczególnie małym) nie zastąpi, ale czy dla perspektywicznego dobra rodziny, TYMCZASOWO nie byłoby lepiej, gdyby to ONA znalazła pracę, a on zajął się domem, **językiem angielskim i szukaniem** pracy dla siebie

Trzeba po prostu zupełnie "na zimno" kalkulowac kto ma więcej szans na znalezienie pracy ona - inżynier czy on - prawnik lub nauczyciel polskiego? Trzeba odwazyc się zburzyc przywiezione z Polski schematy, schematy podtrzymywane przez obserwację rzeczywistosci kanadyjskiej

Syndrom bezrobotnego emigranta

Prasa kanadyjska publikuje mnóstwo materiałów na temat bezrobocia Także na temat psychologicznych konsekwencji przymusowego pozostawania bez pracy Obniżone poczucie własnej wartosci obniżona samoocena, niewiara we własne siły, poczucie winy, bezradnosc, apatia, rezygnacja, bierność, izolacja To cały "syndrom bezrobotnego"

Czy ktoś kiedykolwiek opisał SYNDROM BEZROBOTNEGO EMIGRANTA? Gdy do tych wszystkich konsekwencji psychologicznych "normalnego" bezrobotnego żyjącego we własnym przecież kraju z rozwiniętym systemem ubezpieczeń społecznych na małym bo małym, ale stałym zasiłku, dołączą się konsekwencje psychologiczne BYCIA EMIGRANTEM? Poczucie zagubienia w nowym świecie, trudnosci adaptacyjne, brak krewnych i znajomych, chroniczne poczucie zagrożenia związane z odpowiedzialnością za rodzinę (co będzie z moją rodziną, jeśli cos ze mną się stanie?), lęk przed utratą środków do życia

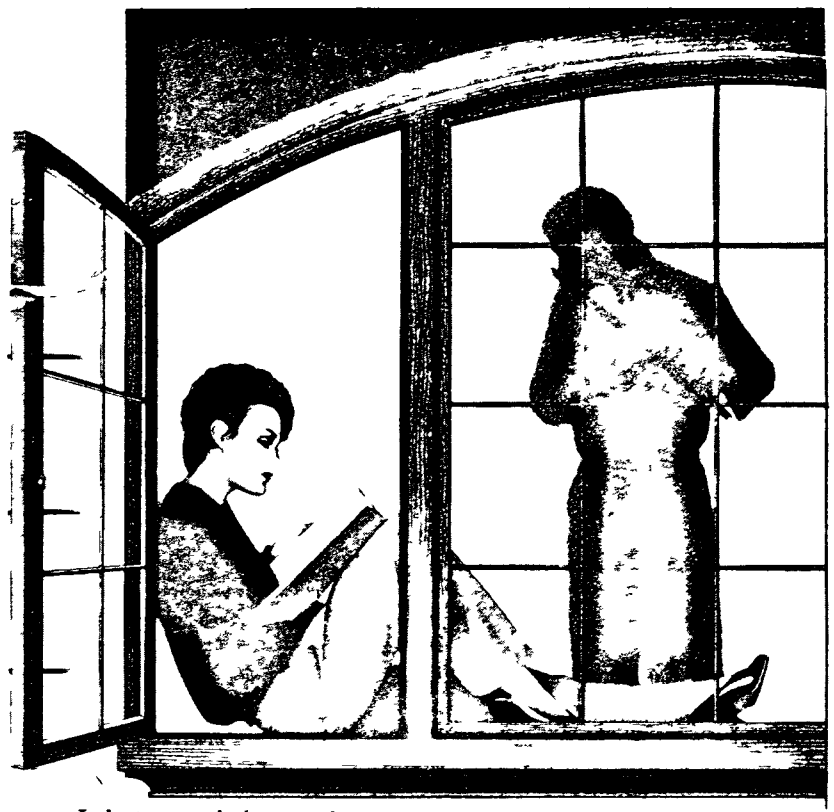

Lęki te prześladują większość młodych emigrantów przybywających do nowego kraju osiedlenia W początkowym okresie, zajęcie walką o przetrwanie, szukaniem pracy, mieszkania i taniej żywności nie zawsze dają one o sobie znać w sposób otwarty Atakują podstępnie i powoli Pierwsze symptomy zaczynają pojawiać się po kilku lub kilkunastu miesiącach, jeśli sytuacja nowo przybyłego nie ulega ustabilizowaniu, a on sam znajduje się pod ciągłym ciśnieniem stresu i napięcia wewnętrznego Wybuchowość, drażliwość, niepokój, kłopoty ze snem, problemy z sercem, ciśnieniem, układem trawienia To koszty emigracji

Równocześnie o ile każdy Kanadyjczyk może skorzystać z porady psychiatry i psychologa, o tyle nowo przybyły, który pomocy takiej potrzebować może o wiele bardziej niż ktos osiadły tu od wielu lat, od pomocy takiej jest właściwie odcięty Powód brak jakichkolwiek służb psychologicznych i psychiatrycznych w języku polskim. Są w Toronto i w całej Kanadzie psychiatrzy i psychologowie znający język polski Kto jednak pomyśli o tym, jak ułatwić im dostęp do potrzebujących ich polskich pacjentów?

Dr ZOFIA BOŃCZA

CREDIT UNION ŚW.STANISŁAWA I ŚW.KAZIMIERZA

oferuje swoim członkom w szerokim asortymencie

POŻYCZKI

na wyjątkowo dogodnych warunkach

HIPOTEKI

ZAMKNIĘTE 11 1/4%
O ZMIENNYM OPROCENTOWANIU 11%
OTWARTE 12 1/2%

Wszystkie ubezpieczone na życie do sumy $30,000 00, bez dodatkowych kosztów

POŻYCZKI PERSONALNE 14%

Ubezpieczone do $10,000 00

CIĄGŁY KREDYT 14%

Pragniesz mieć dom, domek letniskowy samochód, jacht, nowe meble, wyjechać nawycieczkę zagraniczną, a nie masz odłożonej gotówki

SKORZYSTAJ Z NASZEJ OFERTY

Koszt najniższy z możliwych
Porównaj z ofertami innych,
a przekonasz się, że najtaniej jest
w twojej Credit Union

POŻYCZKI

220 Roncesvalles Ave , Tel 537-2181
2987 Bloor St W , Tel 236-1225
12 Denison Ave , Tel 863-0996

NIE TYLKO DLA KOBIET

UWAGA WIELKA OKAZJA

JEDYNA KANADYJSKA FIRMA POSIADAJĄCA WŁASNY TRANSPORT NA TERENIE CAŁEJ POLSKI — DZIAŁAJĄCY NA PODSTAWIE ZEZWOLENIA WYDANEGO PRZEZ MINISTERSTWO ŁĄCZNOŚCI W WARSZAWIE

CANEXPOL IMPORT EXPORT LTD.

Dostawa tylko ekspresowa bez dodatkowych opłat i za potwierdzeniem odbioru
Waga nie ograniczona

1 PACZKI LOTNICZE od 3-8 dni (minimum 4 kg) Koszt $3 65 za 1 kg
2 PACZKI MORSKIE do 12 dni od daty odprawy celnej w Warszawie Koszt $0 95 za 1 kg

CANEXPOL IMPORT EXPORT TORONTO, ONTARIO
1570-2 BLOOR STREET WEST TEL 534-2023

INFORMUJEMY WSZYSTKICH ZAINTERESOWANYCH, ŻE ZADNA FIRMA WYSYŁKOWA PACZEK NA TERENIE CAŁEJ KANADY NIE DYSPONUJE WŁASNYMI SRODKAMI TRANSPORTOWYMI W POLSCE I NIE POSIADA NA TAKĄ DZAŁALNOSĆ UPRAWNIEŃ

Na miejscu mogą panstwo dokonac zakupu artykułow zywnościowych a szczegolnie produktow mięsnych z własnej produkcji po cenach hurtowych Produkujemy 100 roznych gatunkow wędlin prowadzimy sprzedaz wyrobow wędliniarskich i garmazeryjnych, swiezego mięsa i innych delikatesow oraz produktow z Polski Wszystkie produkty przeznaczone na wysyłkę zamykamy w prozni (vacuum) Produkcja prowadzona jest przez najlepszych rzeźnikow byłej firmy "SCAN" oraz pod nadzorem własciciela tej firmy

SPECJALNE CENY od 17 kwietnia do 7 maja

		Cena detaliczna	Cena specjalna
1	*SZYNKI BLACKFOREST i VIRGINIA [1 lb]*	$4 59	$3 29
2	*PARÓWKI [1 lb]*	$2 89	$1 79
3	*PASZTETOWA [1 lb]*	$2 69	$1 29
4	*KIEŁBASA WIEJSKA [1 lb]*	$3 99	$2 69
5	*KISZKA CZARNA i BIAŁA [1 lb]*	$2 39	$1 69
6	*PASZTETY DROBNO i GRUBO MIELONE [1 lb]*	$2 99	$1 79
7	*KIEŁBASA MYŚLIWSKA PARZONA [1 lb]*	$3 49	$2 49
8	*SERY HAVARTI, GERMAN EDAM, GERMAN TYLŻYC*	$4 29	$3 29
9	*BIGOS POLSKI R T E [1 lb]*	$1 49	$ 99
10	*PIEROGI Z MIĘSEM, Z KAPUSTĄ oraz Z SEREM I ZIEMNIAKAMI [Ruskie] [1 tuzin]*	$2 99	$2 19
11	*GOŁĄBKI R T E [1 KONTEJNER 4 sztuki]*	$4 20	$2 80
12	*MIESZANKA CZEKOLADOWA "WEDEL"*	$2 99	$2 19
13	*ŚLIWKI W CZEKOLADZIE [1 lb]*	$5 99	$4 99
14	*ANDRUTY CZEKOLADOWE PRINCE POLO [1 sztuka 2 oz]*	$ 49	$ 34
15	*ANDRUTY CZEKOLADOWE PRINCE-POLO [1 PUDEŁKO 20 sztuk]*	$9 80	$6 50
16	*CUKIERKI KRÓWKI MLECZNE i CZEKOLADOWE [1lb]*	$1 99	$1 39
17	*CUKIERKI WEDEL' NADZIEWANE, MARMOLADOWE, CZARNA PORZECZKA, NIODOWE, MIĘTOWE, OWOCOWE [1 lb]*	$1 99	$1 39
18	*CZEKOLADA MLECZNA "WEDEL" [100 g]*	$1 19	$ 79
19	*CZEKOLADA MLECZNA Z ORZECHAMI [150 g]*	$2 69	$1 79
20	*PIERNIKI CZEKOLADOWE "KATARZYNKI" [1 paczka]*	$ 35	$ 25

URODA

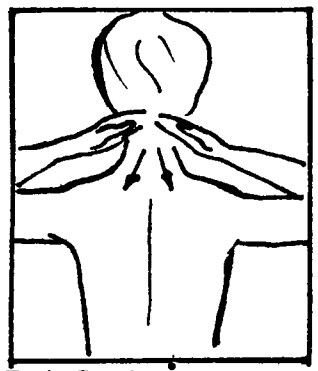

AUTOMASAŻ

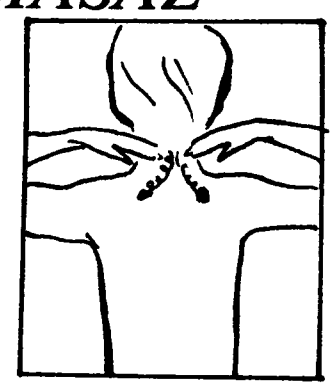

Szyja Rozpoczynasz od głaskania szyi z przodu Masaz wykonujesz na zmianę jedną i drugą ręką

Układasz dłon na brzegu dolnej szczęki, obejmując ją odwiedzionym kciukiem z jednej strony, palcem wskazującym z drugiej (układ dłoni przeciwstawny) Teraz przesuwasz dłon w dół do obojczyka W tym momencie drugą dłon układasz w pozycji wyjsciowej i wykonujesz ruch głaskania Cykl powtarzasz kilka razy

Głaskanie tylnej części szyi i karku wykonujesz kantami dłoni, które zsuwasz powoli w dół i nieco w bok

Masaz bocznych mięsni szyi polega na ugniataniu ich

Prawy mięsien obejmujesz palcami lewej dłoni (ułożonymi przeciwstawnie) Masaż zaczynasz od góry i drobnymi ruchami schodzisz w dół

Tak samo masujesz lewy mięsien palcami prawej dłoni

Kark Mięsnie karku rozcierasz opuszkami palców obu dłoni równocześnie, ruchami kolistymi, w kierunku od góry w dół

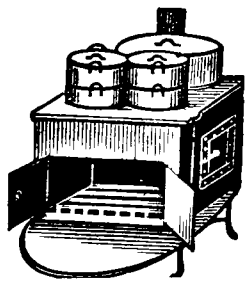

Pomidory zapiekane z jajami

6 jaj, 6 dużych pomidorów, 150 g tartego żółtego sera, 100 g masła, sól, pieprz, tymianek

Ugotowac jaja na twardo w osolonej wodzie (10 min) Pomidory sparzyc wrzątkiem, obrać ze skóry i pokrajac na plastry Posolic i położyć na sicie, aby obciekły

Jaja pokrajać w plasterki Żaroodporne naczynie wysmarowac masłem, ułożyc warstwę pomidorów, posypać przyprawami, następnie warstwę jajek - posypując je serem i kładąc kawałeczki masła Układac tak warstwami, ostatnią posypać obficie serem Zapiekać w piekarniku około 25 min

SASZETKA

Dzis proponujemy zrobienie prostej i efektownej saszetki na łyżeczki, która może się przydać w domu i na letniej wycieczce W oryginale została ona wykonana z dośc grubej przędzy w kolorach czerwonym, żółtym, zielonym i granatowym

Szydełko tak dobrano, że 6 oczek i 3 rzędy dawały kwadrat o boku 3 cm

Układ kolorów 8 rzędów-czerwony, 2 rzędy-żółty, 1 rząd-zielony, 2 rzędy-granatowy, 1 rząd -zielony, 2 rzędy żółty, 8 rzędów-czerwony

Wykonanie

Łancuszek - 80 oczek

1 rząd Nawinąc nitkę na szydełko, wkłuć w trzecie oczko łancuszka, wyciągnąc oczko, ominąć jedno oczko łańcuszka, nawinąć nitkę, wkłuc szydełko w następne oczko łańcuszka, wyciągnąć oczko, nawinąc nitkę, przeciągnąc przez 5 oczek na szydełku, 1 oczko łańcuszka

*Nawinąć nitkę, wkłuc szydełko w to samo oczko łancuszka wyciągnąć oczko, ominąc 1 o łancuszka, nawinąć nitkę, wkłuc w następne oczko łancuszka, wyciągnąc oczko, nawinąć nitkę i przeciągnąć przez 5 oczek na szydełku, 1 o łancuszka *Powtarzac *-* Zakonczyć słupkiem w ostatnie oczko

2 rząd 2 o łańcuszka narzucić nitkę, wkłuc pod pierwsze oczko poprzedniego rzędu, wyciągnąc oczko, narzucić nitkę, wkłuć szydełko między dwie grupy oczek poprzedniego rzędu, wyciągnąć oczko, narzucić nitkę, przeciągnąć przez 5 oczek, 1 o łanc *narzucic nitkę, wkłuć szydełko w to samo miejsce, wyciągnąć oczko, narzucic nitkę, wkłuć szydełko w przestrzeń między następną grupą oczek poprzedniego rzędu, wyciągnąc oczko, narzucic nitkę i przeciągnąć przez 5 oczek, 1 o łańc * Powtarzac *-* Zakonczyć rząd jednym słupkiem

Powtarzac 2 rząd zmieniając kolory Kiedy zrobimy 24 rzędy urywamy nitkę Składamy robotę tak aby uzyskać potrzebny kształt saszetki Łączymy oczkami ścisłymi boki i obrabiamy klapkę Pozostaje jeszcze przeszyc pionowo saszetkę w 5 miejscach, tak aby każda łyżeczka miała własną kieszonkę

MODA

NIE TYLKO DLA KOBIET

SKÓRZANE KURTKI

Na swiecie robią furorę kurtki z miękko układającej się skóry
Na przykład paryski projektant A Alaia proponuje bardzo obszerną czarną kurtkę z w zestawieniu z wąską czarną spódnicą Obie rzeczy są gęsto nabite błyszczącymi ćwiekami
Istotne są różnice pomiędzy kurtkami w stylu "punk" o prosto wszytych ramionach, a reglanowo rozwiązanymi okryciami francuskich i włoskich domów mody

Do czarnych skórzanych kurtek noszone są wąskie spódnice i spodnie ze skóry lub z czarnego welwetu
Akcesoria towarzyszące skórze to mechanistyczna bizuteria z białego metalu, czarne rękawiczki, torebki-mieszki, czarne buty z wywiniętymi cholewami, rock-end rollowe pantofle lub tenisówki
Boutiki Nowego Jorku lansują również kurtki i buty w kolorze stalowo-szarym

POLSKA APTEKA
ROTHBARTA
Wlaścicielka IRENA BUKLIS POLECA
DUŻY ASORTYMENT LEKÓW, POSIADA OBFITY WYBÓR ZIÓŁ LECZNICZYCH, PROWADZI WYSYŁKĘ DO POLSKI, (WOLNA OD CŁA), REALIZUJE WSZELKIE RECEPTY BLUE CROSS, GREEN SHIELD, ITP
PONADTO POLECAMY KOSMETYKI, WYBIELACZ DO TWARZY, KREMY I MAŚCIE I KARTKI NA KAŻDĄ OKAZJĘ
WSZYSTKICH KLIENTÓW ZAPRASZAMY DO NOWO OTWARTEGO LOKALU PRZY
115 Roncesvalles Ave , Toronto Ont Tel 537-0335

ANKA & PETER/photographers
2374 Bloor Street West, Toronto, m6s 1p5

769 4488
ZDJĘCIA I PORTRETY NA RÓŻNE OKAZJE

Astra Meat Market
Właściciel E. Rembacz
Na składzie świeże mięsa — własnego wyrobu wędliny oraz importowane towary spożywcze
2238 Bloor St West — Toronto
, Tel 763-1093

jolanta interiors — POLSKA FIRMA
SPECJALIZUJĄCA SIĘ W ARCHITEKTURZE WNĘTRZ UDZIELI CI PORADY JAK URZĄDZIĆ GUSTOWNIE I WYGODNIE TWOJE MIESZKANIE LUB DOM
polecamy
- "PIONOWE" i POZIOME ZASŁONY
- OZDOBNE LAMPY
- DYWANY i CHODNIKI
  ZESTAWY PORCELANOWE
- SZTUCCE
- WYROBY SZKLANE I KRYSZTAŁY
- NOWOCZESNĄ BIZUTERIĘ

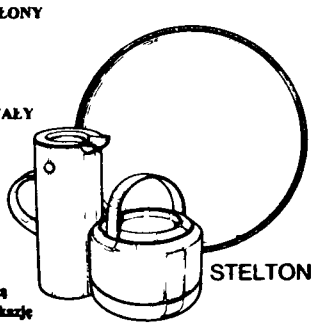

POSIADAMY BOGATY WYBOR TOWAROW IMPORTOWANYCH
Szeroki asortyment prezentów na każdą okazję
2368 Bloor Street W Toronto Ont M6S 1P5 Tel 762 9638

INTERNATIONAL CAMERA REPAIRS
3351 *Bloor St West-koło Islington*
TORONTO ONT M8X 1E9
Tel 239 1882
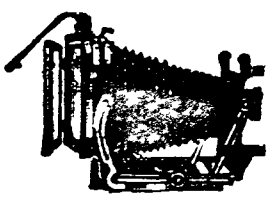
KUPNO,SPRZEDAŻ, WYMIANA I NAPRAWA APARATÓW FOTOGRAFICZNYCH RÓŻNEGO TYPU
Wlaściciel Stan NYCZ

KSIĘGOWY
(BOOKKEEPER)
POLECA SWOJE USŁUGI
Prowadzenie książek rachunkowych (Bookkeeping) dla
- SKLEPÓW - HURTOWNI
- RESTAURACJI — DROBNYCH USŁUG

Pracujemy szybko i dokładnie
MAREK BULICKI Tel 248-6332

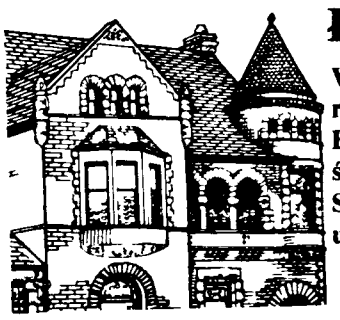
Ładne pokoje
W polsko-amerykanskiej rodzinie
Blisko komunikacji, blisko śródmieścia Toronto
Spokojna, zacieniona drzewami ulica
Tel 531-5523
Echo Tygodnia

MY THREE SONS RESTAURANT
153 Roncesvalles Ave
Tel. 536-6119

DANIA POLSKIE I KANADYJSKIE
PIEROGI ZUPY DOMOWE
W KAZDĄ SOBOTĘ - FLACZKI
ZAPRASZAMY

HOROSKOP TYGODNIA 24.04. - 30.04.

ANNA KEPLER

BARAN (Aries) 21 03 20 04

Jestes coraz bardziej zainteresowany przeprowadzeniem takich zmian w swoich zawodowych czynnosciach w rezultacie których uzyskasz większe możliwos ci finansowe Ale nie będzie to takie łatwe jak ci się wydaje w tej chwili Prawdopodobnie masz przyjaciela który irytuje cię często, ale w tym wypadku jego fachowe rady będą najbardziej rozsądne i pomocne w twoich pla nach Nie wydawaj jednak już teraz pieniędzy, których jeszcze nie zarobiłeś W nadchodzącym okresie możesz miec szanse otrzymania pożyczki na dobrych warunkach

Wygląda na to, że jedna z rozmów z partnerem może doprowadzić do gwałtownej polemiki której będziecie pózniej oboje żałowac Z dziecmi nie powinno byc jakichś spraw

Osoba wolna jest trochę zaskoczona pewnymi cechami których dawniej nie dostrzegała w tym kims wybranym i jedynym Ale nadal znajdujesz się pod urokiem

BYK (Taurus) 21 04 21 05

Wchodzisz w bardzo przychylny okres dla wielu twoich spraw Umowy które miałes podpisac finalizuj teraz Postaraj spotkac się z osobami które mają jakikolwiek wpływ na twoją zawodową działalność Własnie w nad chodzących dniach łatwiej ci przyjdzie przekonac ich do swych zamierzen i uzyskac potrzebne poparcie Prawdopodobnie spot ka cię jakas finansowa niespodzianka lub awans Przed jednym cię przestrzegam nie rozdrabniaj się na wiele spraw ale załatwiaj najważniejsze

Swoim nadmiernym uporem powodujesz że coraz częsciej nie możesz dogadac się z partnerem Do tego dochodzi jeszcze jakas sprawa jednego z dzieci w której też nie mozecie znalezc wspólnego rozwiązania Jakie takie unormowanie tego wszystkiego przy niesie interwencja kogos bliskiego z rodziny

Osoba wolna swoje marzenia zaczyna brac za rzeczywistosc i z tej strony może czekac cię rozczarowanie

BLIŹNIAKI (Gemini) 22 05 21 06

Zaczynasz rozmyslac nad tym co do tej pory zrobiłes czy wykonałes to jak najlepiej i co jeszcze pozostało do zrobienia Na zewnątrz zachowujesz normalną pogodę ducha i usmiechasz się do wszystkich ale wydaje ci się że w swym otoczeniu masz kogos kto za twymi plecami próbuje ci zaszkodzic Ten twój niepokój potrwa jeszcze jakiś czas lecz po pewnym czasie przekonasz się że złe słowa nie wyrządziły ci większej krzywdy że jestes ceniony przez kolegów i przez przełożonych

Do partnera również zaczynasz odnosic się podejrzliwie i często białe wydaje ci się czarnym I w tym wypadku czas pokaże jak bardzo się mylisz w niektórych ocenach Dziecko chciałoby byc bardziej zauważane przez ciebie a tymczasem są takie dni kiedy nawet nie usmiechniesz się do niego

Osoba wolna może z koncem tygodnia zdobyc się na wyznanie uczuc do tej pory ukrywanych nawet przed tym kims wybranym

RAK (Cancer) 22 06 23 07

Odkrywasz ze twój zawód kryje w sobie o wiele ciekawsze mozliwosci jak przypuszczałes Dzieje się tak częsciowo dzięki ludziom których spotykasz w czasie swych codziennych czynnosci Ze swymi nowymi pomysłami i propozycjami nie lękaj się udac do zwierzchników bowiem w tej chwili mozesz uzyskac ich poparcie i pomoc A realizacja tego co zamyśliłeś w zasadniczy sposób wpłynie na polepszenie twojej zawodowej sytuacji i przyszłe dochody Tylko nie przespij nadarzającej się szansy w pomyslnym dla ciebie okresie

Zamierzasz jak najlepiej postępowac z partnerem ale mimo tych dobrych chęci własnie ty jestes powodem nerwowosci i niepokojów w waszym związku Albo wszystkiego nie dopowiesz do konca albo stajesz się uszczypliwy Z koncem tygodnia potraktuj bardzo poważnie kłopoty jednego z dzieci

Osoba wolna została zafascynowana kims z innego srodowiska

LEW (Leo) 24 07 23 08

Coraz częsciej zaczynasz przebywac w innym srodowisku w którym dostrzegasz wiele możliwosci dla swej zawodowej działalnosci i w ktorym czujesz się doskonale Twoje pomysły znajdują zywy oddzwięk To całkiem nowe zainteresowanie może stac się dalszym szczeblem w twojej karierze pod warunkiem że pozyskasz pomoc wpływowych osób własnie z tego innego srodowiska Uprzedzam cię ze w tej chwili jestes uważnie obserwowany i twoje losy jeszcze wazą się na szali oceny W kazdym razie stajesz się bardzo popularny

Od jakiegos czasu w swoim związku nie potrafisz zachowac psychicznej rownowagi Partner chciałby ci pomoc ale jego doradcze słowa często przyjmujesz jako wymówki pod twoim adresem W podejsciu do dzieci też cechuje cię niecierpliwosc

Osoba wolna nie stroni od romansu ktory uwaza za przelotny Tymczasem moze to byc początkiem drogi długiej i raczej słonecznej

PANNA (Virgo) 24 08 23 09

Dla wielu osób spod znaku Panny nadchodzi okres jakich zasadniczych zmian związanych dalekimi podrozami ze zmianą miejsca zamieszkania a nawet sposobu bycia Na szczęscie w twoim charakterze tkwi ostroznosc przed decyzjami w jednej chwili Musisz wszystko przemyslic i wywazyc I tak będzie również w tym przypadku Zaakceptujesz tylko te zmiany które w twoim mniemaniu będą korzystne dla ciebie i rodziny Z koncem tygodnia powinna cię spotkac jakas miła niespodzianka

Unikaj sprzeczek z partnerem ktory w najblizszym czasie moze miec sporo kłopotów z własną rodziną i będzie potrzebował twojej pomocy Stawiając duze wymagania dzieciom nie szafujesz zbytnio dobrym słowem

Osoba wolna chciałaby z jednej strony zachowac duzą niezalez nosc a z drugiej strony jeszcze bardziej zacieśnic dotychczasowe związki z partnerem

Może okres pełen wydarzen powoduje iz nie opuszcza cię prawie nerwowe napięcie

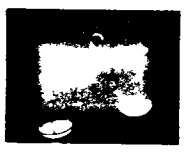

WAGA (Libra) 24 09 23 10

W ostatnim czasie zbyt często bulwersujesz swych znajomych którym wydawało się że cię znają doskonale Wypowiadasz poglądy całkiem różne od tych które głosiłes do tej pory Grono twoich przyjaciół zaczyna się z tego powodu zmieniac Ale jeden z tej starej gwardii zjawi się u ciebie z tak interesującą propozycją że przyjmiesz ją z miejsca Natomiast w wypłynięciu na szerokie wody pomoże ci ktos z twoich bliskich W najbliższym czasie powinny się poprawic twoje finansowe sprawy Nie zapomnij jednak o oszczędnościowych rygorach

Twoja domowa atmosfera ociepliła się i zrozumiałes jak wiele w związku zależy od twojego postępowania Ale mimo dobrego porozumienia z partnerem nadal traktujesz go troszeczkę patrząc z góry Jakaś sprawa jednego z dzieci sprawi ci zmartwienie i kłopoty

Romantyczna przygoda nie była wcale porywem chwili i z dnia na dzien twoje związki z partnerem stają się bardziej trwałe

SKORPION (Scorpio) 24 10 22 11

W dynamiczny sposób przeprowadzasz swoje zawodowe sprawy i zadnej okazji nie pozwalasz się wymknąc Jednak nadchodzący okres nie będzie najbardziej pomyslny do przeprowadzania jakichs ostatecznych decyzji Wszelkie podpisywanie umów radziłabym trochę przesunąć w terminie na pozniej Jeden z twoich współpracowników którego obdarzasz zaufaniem powinien ci pomóc w rozwiązaniu dośc trudnego problemu jaki pojawi się gdzies w połowie tygodnia Sam za emocjonalnie podejdziesz do tej sprawy, natomiast jego spojrzenie i rozumowanie pozwoli ci zachowac trzezwosc i rozwagę

Tak twoje nastroje jak i partnera ulegają częstym zmianom To staje się powodem ostrzejszych spięc i zadraznien ale na całe szczęscie bardzo szybko dochodzicie do zgody

Osoba wolna czuje silne uczuciowe zaangażowanie ale równoczesnie nie może znalezc sposobu na zatrzymanie przy sobie tego wybranego, który zaczyna się oddalac

STRZELEC (Sagittarius) 23 11 21 12

Nie znajdujesz się w najlepszym nastroju do codziennej obowiązkowej pracy Masz ochotę trochę pofolgowac sobie Nie radzę tego czynic Masz zaległosci które musisz szybko nadrobic gdyz w przeciwnym wypadku możesz się spotkac z surową krytyką swych poczynan Współpracownicy chętnie ci pomogą ale jezeli równiez sam nie będziesz się lenił Natomiast w wypadku gdy sam jestes pracodawcą będziesz od swych ludzi oczekiwał o wiele więcej niz są w stanie wykonac

Twoj partner wyprowadza cię z równowagi stawiając siebie na pierwszym miejscu Przynajmniej ty tak uwazasz nie dostrzegając wcale że raczej partner chciałby ciągnąc w parze z tobą rodzinny wóz Tak samo zresztą oceniasz dzieci przejaskrawiając kazde "nie w ich postępowaniu

Osoba wolna może poznac kogos kto będzie znaczył wiele w jej życiu

Męczy cię nie tyle mnogośc zajęc ile ich monotonia W jakims stopniu moze to się odbic na twoim zdrowiu Koniecznie zafunduj sobie jakies marzenia

KOZIOROŻEC CAPRICORN) 22 12 20 01

Wykonujesz tylko tyle co musisz Nic więcej A gdyby nie poczucie obowiązku to oddałbys się jakims nadzwyczajnym radosciom życia Ten stan potrwa jeszcze przez najblizszy tydzien Prawdopodobnie będziesz miał spotkanie ze swym przełożonym ktore będzie ostrogą dla twojej inicjatywy Zapali się zielone swiatło dla twoich planów z których realizacją juz prawie się pożegnałes Istnieje jednak obawa że jeden z kolegów w pracy zacznie ci skutecznie obrzydzac życie Nie daj się poniesc nerwom

Partner zaczyna odczuwac iż myslami zbyt często przebywasz poza domem Musisz pamiętac że każda wyrozumiałosc ma swoje granice Ale w związku powinno szybko się rozchmurzyc A wiele zawdzięczac będziecie dzieku, ktore was łączy najsilniej

Wolna osoba może się spotkac z drobną intrygą która nie pozostanie bez wpływu na jej trwający romans

Więcej odprężenia na codzien i nie traktuj wszystkich spraw w jednakowym wymiarze W ich załatwianiu nie polegaj wyłącznie na sobie

WODNIK (Aquarius) 21 01 19 02

Twoje zawodowe i służbowe obowiązki mogą doprowadzic do jakichs nieporozumien z pracodawcą a jesli ty nim jestes to z pracownikami Musisz bardzo uważać na wypowiadane słowa Kazde z nich będzie w pewnym sensie brane pod lupę Nagromadziło się też trochę zawodowych zobowiązan z którymi coraz trudniej ci się samemu uporac W tym wypadku powinienes zwrócic się o pomoc do kogos z bliskiej rodziny Natomiast finalizowanie wszelkich spraw finansowych odłóz nieco aby jeszcze raz wszystko zbadac i zanalizowac

Z partnerem coraz częsciej dyskutujecie o zawodowych sprawach tymczasem wiele spraw domowych czeka nadal na uporządkowanie i rozwiązanie Jakas starsza osoba z rodziny wymagac będzie większej opieki

Wolna osoba wie czego chce i jakimi metodami moze do tego dojsc Ale w swych planach nie bierze pod uwagę drugiej strony

W swoich obowiązkach musisz ustanowic jakies granice poza które nie będziesz wykraczał, bo inaczej zwali się na ciebie wielosc spraw ze wszelkimi kłopotami

RYBY (Pisces) 20 02 20 03

Przed tobą byc moze jakas podróz a w jej konsekwencji zawodowe zmiany Ale jest to tylko prawdopodobienstwo i właściwie od ciebie będzie zalezec wszystko co nastąpi Bardzo lubisz wdawać się w dyskusje na wszelkiego rodzaju tematy lecz w obecnej chwili unikaj rozmów o swym najblizszym otoczeniu Wydaje ci się ze swą przyszłosc widzisz jasno że okresliłes wyraznie swoje dązenia Rzeczywistosc jednak wniesie wiele poprawek do tego

Razem z partnerem nie potrafiecie znalezc wspólnego odprężenia w domowych sprawach i rozmowach Co raz to jedno z was wyskakuje z jakims urojonym problemem Nie zauwazasz emocji ktore powodują krokami twojego dziecka i stąd twoje czasami błędne rozeznanie

Osoba wolna pragnie wprowadzic pewne zmiany do współzycia z partnerem lecz obawia się jak zostaną przyjęte przez drugą stronę Raczej dobrze

Więcej odprężenia po zawodowych czynnosciach Przydałoby się jakies hobby Zwróć większą uwagę na przestrzeganie diety

Przyjmę
pracę domową, sprzątanie, pranie, gotowanie Toronto
TEL 266 - 1741
Pani EWA

Szukam mieszkania dla małzenstwa z dziećmi w bloku, do $ 400
TEL 261 - 7619

Sprzedam meble
TEL 276 - 9362

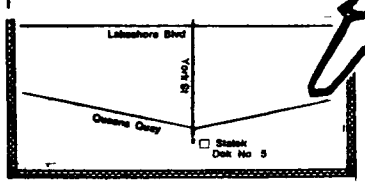

KLUB CRACOVIA i POLSKI KLUB ŻEGLARSKI
zapraszają na
bal kapitański - "MAJÓWKĘ"
NA STATKU "WAYWARD PRINCESS"
sobota, 30 kwietnia 1983 r. - 7 wiecz - 1 rano
Wstęp $28 00 od osoby - w cenie biletu "wycieczka" - rejs po jeziorze Ontario - dancing - gorąca kolacja - zimny bufet - deser - kawa
Grają dwa doskonałe zespoły muzyczne
● ILLUSION - zespół włoski,
● QUO VADIS - zespół polski
Przedsprzedaż biletów wraz z rezerwacją stolików prowadzą
SOLARSKI PHARMACY - 149 Roncesvalles Ave
RESTAURANT-CAFE POLONEZ 195 Roncesvalles Ave
UNIVERSAL BEAUTY SALON 99 Roncesvalles Ave
Wszelkie informacje K Stefański tel 429-5446
H.J Nowak tel 767-2222

KOMIS
Polecamy odwiedzic nasz "KOMIS" wielobranzowy
Przyjmujemy rzeczy do sprzedazy i sprzedajemy po cenach przystępnych dla kazdego ● Potrzebujesz pieniędzy na nowe ubranie lub zmienić wygląd Twojego mieszkania? "KOMIS" idzie CI z pomocą Na pewno posiadasz nowe lub mało uzywane rzeczy, z którymi nie wiesz co zrobic Przynies do "KOMISU" Masz odzież damską, męską, dziecięcą, suknie slubne i balowe, obuwie, futra, wyroby jubilerskie, kryształy, porcelanę, dywany, firany, wartosciowe obrazy, ręczne wyroby — my Ci sprzedamy
WSTĄP DO "KOMISU" A PRZEKONASZ SIĘ
305 Roncesvalles Ave. Tel. 531-8872

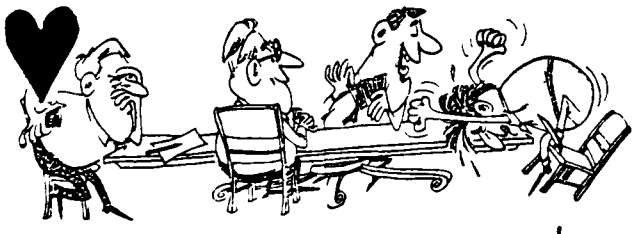

BRYDŻ

CZY MUSIAŁEŚ LEŻEĆ ?

ODCINEK 19

REDAGUJE JERZY BEŁDOWSKI

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW ♠ PIK ♡ KIER ◇ KARO + TREFL BA = BEZ ATU
K' = KONTRA RK' = REKONTRA --- A=AS K=KRÓL Q=DAMA J=WALET X=BLOTKA
P = PÓŁNOC Z = ZACHÓD W = WSCHÓD D = DEKLARANT (ROZGRYWAJACY)

PROBLEM NR 14

♠ Kxx
♡ AKxx
◇ QJx
+ KJx

♠ AQJxx
♡ xx
◇ xxx
+ A10x

KONTRAKT 4 pik

WYJSCIE Król karo

Liczmy lewy przegrywające 2 w karach, jedna w trefl Świetnie! KLAWO !

W drugiej lewie Z gra Asa karo i karo po raz trzeci Gracz W przebił, przeciwnicy mają domek Oj, teraz to juz nie klawo Mamy jeszcze w zapasie impas trefl ale w którą stronę? Jesli umiesz liczyc do trzynastu to będziesz wiedział

Z TECZKI " ETYKIETA BRYDŻOWA "

Nie wolno licytować przy pomocy intonacji, gestem, długim rozmyślaniem lub szybką reakcją Nalezy licytowac tonem jednostajnym i umiarkowanym

ROZWIĄZANIE PROBLEMU NR 13

Tego rodzaju sytuacja trafia się dość często w rozgrywkach B A Musimy oddac wrogom rękę raz pikiem i chyba takze treflem Jeśli gracz W posiada obie kluczowe karty to nie ma niebezpieczeństwa Będzie on za kazdym razem odwracał kier jeden raz przeczekamy a trzecie zagranie weźmiemy Asem i wyczerpiemy kiery u gracza W

Jeśli natomiast gracz Z posiada Asa pik to po przegraniu impasu trefl wejdzie do ręki tym Asem i nas położy Nalezy więc w takich wypadkach najpierw zagrać pik aby tego niebezpiecznego Asa wytrącic

A przy okazji wyrobimy brakujące nam do 3 B A lewy na piki!

LICYTACJA / d c /

Nie warto sobie łamać głowy nad znalezieniem idealnego rozwiązania tego problemu Mając nadzieję, ze partner posiada Asa lub Damę mozna wycenic Króla na 4 punkty, itd Jeden punkt tu czy tam nie gra duzej roli wobec faktu, ze wazniejszą rzeczą jest rozróżnienie "dobrych" punktów od mniej dobrych Popatrzmy na takie oto ręce

A ♠ QJxx ♡ QJx ◇ QJx + QJx
B ♠ Axxx ♡ Axx ◇ Axx + xxx

Obydwie są warte 12 punktów A jednak ręka A jest bardziej wartościowa przy rozgrywce w B A natomiast ręka B przy grach kolorowych i przy szlemikach

Jak to mawiał magik na jarmarku " Proszę Panstwa - tu nie ma oszukaństwa" Nie istnieje na świecie system oceniania siły rąk ze 100% pewnością Gdyby miał kiedyś zaistniec to stałaby się wielka szkoda gdyz brydz przestałby być tą uroczą gimnastyką umysłową opartą na dedukcjach, założeniach, przypuszczeniach, zamyslaniach i zwymyślaniach, a stałby się gałęzią ścisłej matematyki 2 + 2 = 4 My brydzyści wiemy lepiej U nas 2+2 jest czasem 5 a czasem 3 Bywa tez, ze cztery pik jest 4 pik ale bywa takze, ze cztery pik jest 4 pik bez dwuch

Dlatego jestysmy tacy specjalni, dlatego nalezy nas szanować!

KRZYŻÓWKA NR 28

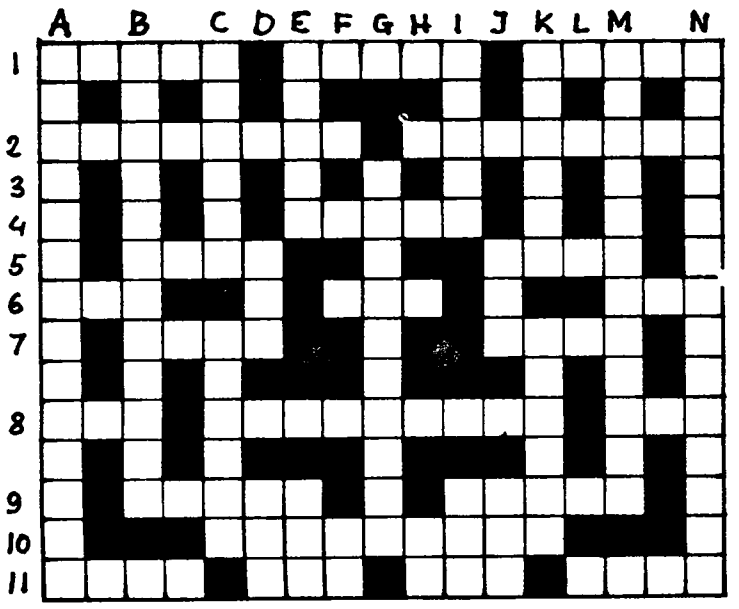

Poziomo

1-A podobizna ludzka, często karykaturalna, wykonana z róznych materiałów
1-E baskijskie nakrycie głowy
1-K zemsta, rewanż
2-A człowiek uzależniony od narkotyków
2-H mała miotła
4-E początkujący praktykant w nauce czy sztuce
5-B powstrzymywanie się od spozywania potraw mięsnych
5-J podstawowe elementy dziedziczenie tworzące chromosom
6-A nowa postac czegos, w złozeniach występuje jako przedrostek
6-F generał, bohater polsko-węgierski
6-M dwumasztowiec o ozaglowaniu gaflowym z przednim masztem wyzszym
7-B Pakt Północno-Atlantycki
7-J pora roku
8-A zbudował biblijną arkę
8-C wiersz ku czci osoby zmarłej, napis nagrobkowy
8-M w meczu tenisowym
9-B marszruta
9-I rodzaj piór ptasich
10-C starożytne miasto fenickie toczące z Rzymem wojny punickie
11-A czarnoleskie drzewo
11-D najniższy stopien podoficerski w marynarce wojennej
11-H polski skuter
11-L ptak drapieżny polujący w nocy

Pionowo

1-A Istambuł przed opanowaniem go przez Turków
1-B reporter przebywający za granicą lub w terenie
1-C piękny młodzieniec, kochanek Afrodyty
1-E furta, wrota
1-I popularny taniec lat 60-tych
1-K częsc tnąca
1-M bohater II części "Trylogii"
1-N przeszczepienie
3-G przenikanie, wnikanie lub docieranie w celach badawczych
5-D drugorzędne w obrazie
5-J strzelony w czasie meczu
7-C rosyjski i ukrainski zywy taniec drobiony z przytupywaniem
7-K działo
9-D popularny skrót imienia Samuel
9-E papuga z charakterystycznym czubkiem z piór
9-I bajkowe uosobienie przebiegłosci
9-J trzecia osoba liczby pojedynczej
10-F pistolet produkcji sowieckiej
10-H tradycyjna gra japonska prowadzona białymi i czarnymi kamykami

KRZYŻÓWKA NR 27

ROZWIĄZANIE

listy

List z Polski

Moi Drodzy!

Taka nieregularnosc w korespondencji z naszej strony w obecnej sytuacji nie jest czyms nienaturalnym Nie wiadomo co myslec i co należy pisac Jestesmy przyglądamy się sobie nawzajem i dostępnemu nam światu i mimo czterdziestki jestem nieco zdziwiony tym wszystkim W najczarniejszych chwilach nie przypuszczałem iż sprawy i wydarzenia przybiorą obecny obrót Przecież pamięta się co nieco z poprzednich dziesięcioleci lecz wtedy młodosc i naiwnosc przysłaniała pewne znaczące elementy życia społecznego lecz dzis trzezwa ocena i refleksja nakazuje nam myslec o obecnej egzystencji i o tym by jakos z rodziną przetrwać i dać radę obecnym wymogom zycia Jak mogę miec jeszcze jakies marzenia i gdybym je miał jak one miałyby wyglądac? Najgorsze jest to że nie ma okreslonego sprawcy choć są skutki Jednak pociesza i mnie i żonę jedna mysl przynajmniej Wy moi Drodzy nie podzielacie podobnego losu Takie wyznanie może wydawac się Wam co najmniej nieszczere gdyż w podobnych przypadkach chcemy by wszyscy inni podzielali naszą biedę tak jakby tej biedy przez to ubyło Lecz jakowąs pomoc w podobnych przypadkach można otrzymać z poza tonącego okrętu

Zabiegam jak mogę by wr szcie otrzymać po 11 latach mieszkanie w B choc przeraża mnie przeprowadzka i związane z tym koszty Mam nadzieję że na opłacenie czynszu i jedzenie zarobię Lecz nie wiem czy w rzemiośle ponieważ interesy są zapowietrzone i stoją źle gdyż coraz bardziej brakuje materiałów i sprzętu

Ludzie zaczynają ograniczać wydatki na trzeciorzędne potrzeby przybyło również wielu konkurentów Wielu ucieka do rzemiosła lecz zwiększające się podatki mogą nas wrócić do gospodarki panstwowej Najlepsi i najobrotniejsi przetrwają Niedopuszczam myśli o powrocie do pracy w przedsiębiorstwie uspołecznionym

Mielismy moi Drodzy obiecany dłuższy list o Was (od Was) Potrzebny jest taki list każde od Was wiadomosci ciągły dopływ swieżych szczegółow nawet jedno zdanie jedno słówko To reperuje naszego ducha pobudza krążenie nadziei To w ogólnej apatii która nas pogrąża jest wydarzeniem i błogą chwilą przeżycia czegosc innego Jak przybycie co najmniej biskupa dla wierzącego

Roman

Szanowny Panie Redaktorze!

Jedna tylko uwaga nasuwa mi się w związku z ciekawym artykułem B Podorskiego Polska fala nieszczęscia (nr 25 z 24 III br) Idzie mi o okresle nie jako jedynego rozpaczliwego i ostatecznego gestu protestu wyjazdów z kraju latem i jesienią 1981 a więc w czasie mimo bezustannych napięć i swiadomosci że balansujemy nad przepaścią na cienkiej linie pełnego rozkwitu Solidarności i jej walki o miejsce w panstwie Nie przypisywał bym podtekstów politycznych decyzjom ludzi którzy opuszczali wówczas polskie granice bo i po co? Każdy człowiek w normalnym tj nietotalitarnym państwie ma prawo wybierać kraj w jakim chce życ i przesądzać w jakim żyć nie chce choćby ze względu na jego założenia ustarojowe Kilkanascie solidarnosciowych miesięcy stworzyło w PRL warunki co nieco zbliżone do normalnych ludzie skorzystali więc z szansy realizacji swoich pragnień i nie ma ich za to ani co chwalic ani potępiać

Byc może że uznali oni utopijność (choc wahał bym się z użyciem tego okreslenia nawet dziś skoro Solidarnosć istnieje w podziemiu) wiary w to ze uda się zrealizowac postanowienia zawarte w porozumieniach gdańskich zreformować gospodarkę uznali za kruche podstawy istnienia wielomilionowej organizacji społecznej walczącej o nadanie tzw socjalizmowi ludzkiej twarzy Lecz wszelkie oceny sytuacji jakie Autor przytacza są ocenami ex post spopularyzowanymi już po grudniu i zrodzonymi z trzezwych analiz na Zachodzie Pamiętamy że prowokację bydgoską Solidarność okreslała jako prowokację przeciwko rządowi Jaruzelskiego i sądzę że raczej to niż fakt iż było zrobiona nieudolnie przesądziło o jej fiasku Sprawa Narożniaka (ani ewentualność zimowej interwencji ZSRR) doprawdy nie były powodem do powszechnego lęku ani do czarnowidztwa Solidarność własnie w tym czasie rosła liczebnie powstawały nowe organizacje w zakładach pracy

Jak Solidarność wierzyła w to że uda jej się istniec i zwyciężyć świadczy fakt kompletnego nieprzygotowania na stan wojenny niezabezpieczone dokumenty i rejestry nazwisk w biurach regionow brak drugiego rzutu działaczy na wypadek aresztowan itp Warto też wziąć pod uwagę to jak Solidarność oceniała protest w postaci wyjazdu z kraju już po grudniu kiedy to WRONa proponowała czołówce działaczy paszporty emigracyjne uważała że nie nalezy ich przyjmować Po co więc dopisywaniem patetycznych intencji wyrządzać niedzwiedzią przysługę całej rzeszy przywoitych ludzi, którzy podjęli decyzję o emigracji nie uważając się przytem za Rejtanów? Czemu zaś ludzi tych było tak wielu tłumaczy dowcipuszek zrodzony na parę ładnych lat przed ruszeniem fali wyjazdów w latach 80-81 Otóż socjalizm wschodniego chowu daje odczucia analogiczne jak przebywanie na łódce na jeziorze Wigry w burzliwy dzien widoki owszem piękne, tylko do brzegu daleko i na wymioty zbiera a wysiąsc nie mozna Kiedy otworzyła się mozliwosc wysiadania ci którzy pragnęli żeglowac po innych niż Wigry jeziorach wysiedli I to wszystko

Karol Nowak

Redaguje
LESZEK
MECH

STRONA BOLKA I LOLKA

"POLONIA REVIEW"
Polski Program Telewizyjny
We środy o 8 wieczorem, w piątki o 7 30 wiecz. i w soboty o 11 rano na kanale 10 (Maclean-Hunter w dzielnicy Parkdale)
Przynosi aktualne wiadomosci z Polski i z zycia Polonii kanadyjskiej *"Polonia Review"* jest niezaleznym polskim programem niepodległosciowym

"Pani Jadwiga"
Polski program radiowy
ze stacji CHWO 1250 w Oakville
od godziny 1 do 2 w kazdą sobotę
Reklamy i ogłoszenia handlowe oraz wszelkie komunikaty
przyjmuje się telefonicznie - 691-8789

Echo Ojczyzny
codzienny polski program radiowy
nadawany od godziny 11 05
od poniedziałku do piątku włącznie
ze stacji CHIN FM 100 7
tel 531-9991
Prowadzi Karola Kęsik
Muzyka,
wiadomości z Polski, z Kanady i ze świata, komentarze
Przyjmujemy reklamy i ogłoszenia handlowe i wszelkie komunikaty

JUŻ DWA RAZY W TYGODNIU
PROGRAM RADIOWY *POLONEZ*
W SOBOTY 3:30 - 4:30 p.m. 1250 AM CHWO
W NIEDZIELE 10:30 - 11:30 a.m. 1190AM CJMR
MAREK J GOŁDYN
PRODUCENT
ADRES REDAKCJI POLONEZA
2120 BLOOR St W
TORONTO, ONT M6S 1M8
TEL (416) 762-7401
PIERWSZA SOBOTNIA AUDYCJA
9 KWIETNIA 1983

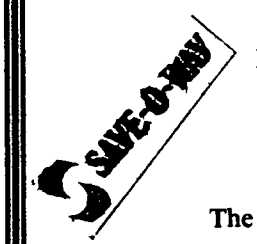

THUNDER BAY
PACZKI DO POLSKI
MORSKIE $ 1 80
LOTNICZE $ 4 15
The Right Fit 126 N May Street
Tel 622 - 2571

TYLKO PRZEZ NAS
wyczyszczone dywany i obicia mebli mogą w pełni państwa zadowolić
Robimy szybko i solidnie najnowszą metodą "Steam-brush"
Ceny konkurencyjne
Oszacowanie bezpłatne Minimalny koszt zamówienia $ 30
TEL 532 - 1880
537 - 5089

Eurolux
ZAKŁADANIE NOWYCH INSTALACJI
WYMIANA USZKODZONEJ
ELEKTRYCZNE URZĄDZENIA
PRZEMYSŁOWE I DOMOWE
SPECJALNOŚĆ
OŚWIETLENIE OGRODÓW
(LANDSCAPING LIGHT)
Tel 497-8441

Królowa Zima

Na białej równinie sanie Królowej Zimy z każdą chwilą, z każdym metrem zbliżały się do uciekających

— Znowu nad dopędzają! - wykrzyknął ostrzegawczo Bolek

— Do lasu niedaleko - wysapał niedzwiedz

— Nie zdążymy - stwierdził Bolek i szturchnął łokciem przyjaciela - Lolku, masz jeszcze cos czarodziejskiego?

— Zielony listek od starego jelenia

— Zaklęcia nie zapomniałeś?

— Pamiętam

"Listeczku, listeczku, czarodziejską siłą spraw by się dookoła wszystko odmieniło'

Zielony listek zawirował w powietrzu

— Ojejku! - głos szambelana był pełen przerażenia - Wiosna! Wiosna na ziemi!

— Teraz? W styczniu? To niemozliwe! - Królowa Zima wychyliła się z san i oczom nie dowierza Drzewa wypuściły listki Na strumieniu lód pękał z trzaskiem Ptaki spiewały wesołą melodię

— Pani, słonce przedziera się przez chmury - wyjęczał szambelan - Zginiemy!

— Woznico, zawracaj na północ! - rozkazała królowa

W mgnieniu oka sanie zawróciły i pomknęły z powrotem W topniejącym śniegu szybko znikała koleina płóz

— Hurrraaa! - Chłopcy padli sobie w ramiona - Ucieka! Ucieka Królowa Zima!

— Ufff - odetchnął z ulgą niedzwiedz - Zmachałem się okrutnie Pędziłem na złamanie karku - Pociągnął nosem - Chłopcy, czujecie? Zapach lasu

— Czy napewno zima nie wróci - szepnął Lolek - Nie mam juz niczego więcej

— Słowo niedzwiedzia, ze nie wróci Nastała wiosna Czuję to przez skorę

— Gratuluję! - Bolek z uznaniem poklepał po ramieniu przyjaciela - Nigdy cię nie podejrzewałem o takie zdolnosci Chuchniesz, dmuchniesz i czarami sypiesz jak z rękawa

— Znowu ze mnie zartujesz - obruszył się Lolek

— Skądze! - zaprzeczył Bolek i mrugnął do niedzwiedzia - Jeszcze zamieniłbys mnie w kroplę wody i popłynąłbym z powrotem do północnego morza

Brunatny mis zachichotał głosno Lolek popatrzył na przyjaciela i rozesmiał się pogodnie

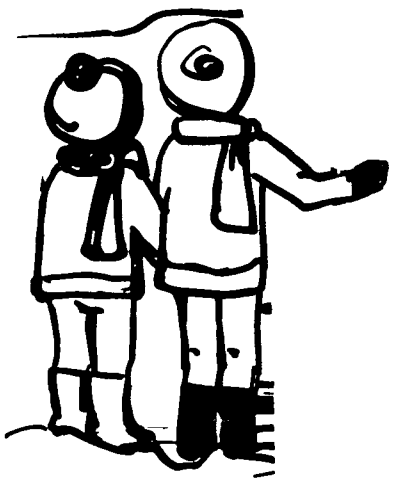

— Wszystko dobre co konczy się dobrze - odezwał się niedzwiedz - No, chłopcy, nasze drogi rozchodzą się Przed wieczorem powinniscie byc w domu Bolek wyciągnął rękę

— Daj łapę, misiu, niech ci ją uscisnę Pamiętaj, że gdybys potrzebował pomocy to wystarczy tylko nas zawołac

Brunatny niedzwiedz długo spoglądał za oddalającymi się chłopcami Polubił obu smyków Bolek i Lolek równiez przystawali co chwilę A kiedy wreszcie dotarli do domu i sen zmorzył chłopcow, znowu spotkali się z Królową Zimą

Koniec

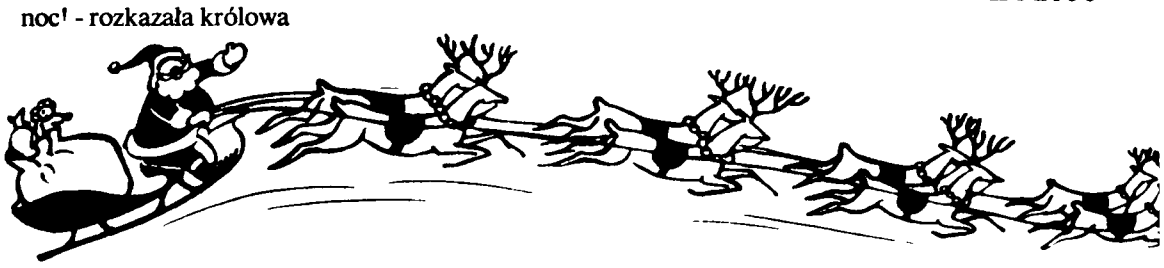

ŻARCIK

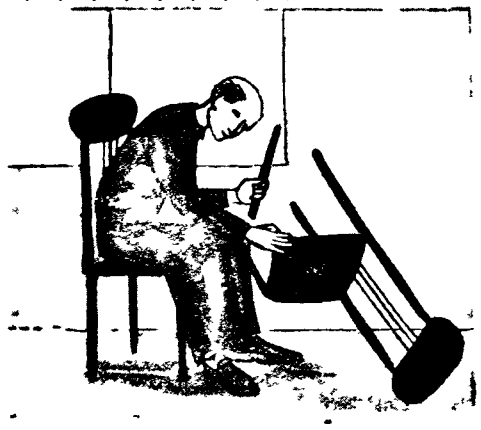

- Trzeba ją przybić — powiedział tatus
- Jak to „przybić"? — zdziwiła się mama — Trzeba ją przyszyć!
— Przyszyć jej nie mozna Mozna ją przykleić

Wiosna w Toronto

Wiosnę w Toronto po raz drugi
obserwuję z dziwnym uczuciem,
w kalendarzu to okres długi,
równiutkie trzy miesiące,
lecz w Toronto wiosenne słonce
swieci o wiele, wiele krócej
Tu co roku wiosenna pora
i dowody od lat są na to
nagle zaczyna się przedwczoraj
a pojutrze mamy już lato
Ci, co chodzą do szkoły lub pracy,
mogą nawet wiosny nie zobaczyć
Problem staje się dosc zawiły,
kiedy nie wie nikt na sto procent,
czy dopiero, czy są, czy już były
wiosenne noce?
Pewien uczony od pór roku,
ktorego sądy wielce cenię,
najpierw rzekł bym rozejrzał się
wokół,
potem dał takie wyjaśnienie
- Czy to wiezowce, czy to trawa,
amerykanskie tempo sprawia,
że tutaj wszystko szybko rosnie,
tu nie ma czasu na przedwiosnie! -
Innymi słowy, drogie dzieci,
gdzie indziej wiosna chodzi pieszo,
lecz tu, gdzie wszyscy tak się spieszą,
wiosna jak odrzutowiec leci

SPORT SPORT SPORT

PIŁKA NOŻNA

Mistrz Swiata zastopowany w Bukareszcie

Marzenia Włochów o zakwalifikowanie się do finałowych rozgrywek o mistrzostwa Europy w przyszłym roku we Francji stają się coraz mniej realne Druzyna mistrza swiata przegrła w sobotę 16 kwietnia w Bukareszcie z Rumunią 0 1 (pierwszy mecz zakonczył się rezultatem 0 0) Bramkę dla Rumunow zdobył w 25 minucie gry Boloni

Włosi, ktorzy rozegrali do tej pory cztery mecze (w 5 grupie eliminacyjnej) zdołali uzyskac zaledwie 3 punkty

W innym spotkaniu 5 grupy eliminacyjnej Czechosłowacja wygrała z Cyprem 6 0

Polacy idą w slady Włochów

Spotkanie eliminacyjne w grupie 2 pomiędzy narodowymi jedednastkami Polski i Finlandi, zakonczyło się nieoczekiwanie rezulatem remisowym, ktory mocno podwaza szanse białoczerwonych do zdobycia mistrzostwa grupy i awansu do finałowych rozgrywek o mistrzostwo Europy

W obecnej sytuacji nawet wygranie wszystkich pojedynków przez Polaków nie gwarantuje im zajęcia pierwszego miejsca w grupie

Piłkarzom polskim pozostały do rozegrania dwa mecze z ZSRR i rewanzowy pojedynek z Portugalią

Duze znaczenie będą miały wyniki spotkan Portugalia - ZSRR, najkorzystniej dla druzyny polskiej byłoby gdyby zakonczyły się rezultatem nierozstrzygniętym Juz wkrotce bo 27 4 odbędzie się pojedynek ZSRR-Portugalia

Po rozegranych ostatnio (marzec, kwiecien) spotkaniach eliminacyjnych o mistrzostwo Europy sytuacja w poszczególnych grupach wygląda następująco

Grupa 1

Belgia - Szwajcaria	3 0
Szkocja - NRD	2 0
Szwajcaria - Szkocja	2 0
Belgia - Szkocja	3 2
NRD - Belgia	1 2
Szkocja - Szwajcaria	2 2

1 Belgia	6	8-3
2 Szkocja	3	6-7
3 Szwajcaria	3	4-5
4 NRD	0	1-4

Grupa 2

Finlandia - Polska	2 3
Finlandia - Portugalia	0 2
Portugalia - Polska	2 1
ZSRR - Finlandia	2 0
Polska - Finalandia	1 1

1 Portugalia	4	4-1
2 Polska	3	5-5
3 ZSRR	2	2-0
4 Finlandia	1	3-8

Grupa 3

Dania - Anglia	2.2
Luksemburg-Grecja	0 2
Łuksemburg-Dania	1 2
Grecja - Anglia	0 3
Anglia-Luksemburg	9 0
Luksemburg-Węgry	2 6
Anglia - Grecja	0 0

1 Anglia	6	14-2
2 Dania	3	4-3
3 Grecja	3	2-3
4 Węgry	2	6-2
5 Luksemburg	0	3-19

Grupa 4

Walia - Norwegia	1 0
Norwegia - Jugosławia	3 1
Bułgaria - Norwegia	2 2
Bułgaria - Jugosławia	0 1
Jugosławia - Walia	4 4

1 Walia	3	5-4
2 Norwegia	3	5-4
3 Jugosławia	3	6-7
4 Bułgaria	1	2-3

Grupa 5

CSRS - Szwecja	2 2
Włochy - CSRS	***2 2***
Cypr - Szwecja	0 1
Włochy - Rumunia	0 0
Cypr - Włochy	1 1
Cypr - CSRS	1 1
Rumunia - Włochy	1 0
CSRS - Cypr	6 0

1 Rumunia	7	6-1
2 CSRS	5	11-5
3 Włochy	3	3-4
4 Szwecja	3	3-4
5 Cypr	2	3-12

Grupa 6

Austria - Albania	5 o
Austria - Irlandia Płn	2 0
Turcja - Albania	1 0
Irlandia Płn - RFN	1 0
Austria - Turcja	4 0
Albania-Irlandia Płn	0 0
Albania - RFN	1 2
Irlandia Płn - Turcja	2 0

1 Austria	6	11-0
2 Irlandia Płn	5	3-2
3 RFN	2	2-1
4 Turcja	2	1-6
5 Albania	1	1-8

Grupa 7

Malta - Islandia	2 1
Islandia - Holandia	1 1
Holandia - Irlandia	2 1
Irlandia - Islandia	2 0
Hiszpania - Islandia	1 0
Irlandia - Hiszpania	3 3
Malta - Holandia	0 6
Hiszpania - Holandia	1 0
Malta - Irlandia	0 1

1 Holandia	5	9-3
2 Hiszpania	5	5-3
3 Irlandia	5	7-5
4 Malta	2	2-8
5 Islandia	1	2-6

Czy Jozef Młynarczyk (widoczny na zdjęciu po prawej) będzie ostatnią za porą nie do przebycia dla Rossiego Platiniego i Bonka przekonamy się już wkrotce w rewanżowym meczu Widzewa z Juventusem

Portowcy ze Szczecina rewelacją ostatnich spotkań piłkarskich

Czwarta i piąta kolejka spotkan ekstraklasy nie przyniosła zmiany lidera Odnotowac nalezy zwyzkę formy piłkarzy **Pogoni,** Ktorzy po wygraniu gładko 3 0 u siebie z Wisłą, zainkasowali dwa punkty w Warszawie zwyciężając **Legię** 3 2

Stal Mielec po porażce u siebie z liderem, zmniejszyła znacznie swoje szanse na utrzymanie się w lidze

A oto wyniki 4 i 5 kolejki rundy wiosennej i tabela

● Sląsk - Legia	1.1
● Szombierki - Ruch	1 1
● Cracovia - Lech	0 2
● Pogon - Wisła	3 0
● Gwardia - Bałtyk	1 0
● Zagłębie - Stal	0 0
● Gornik - Katowice	0 2
● Widzew - ŁKS	3 1

* * *

● Bałtyk - Zagłębie	0 0
● Katowice - Sląsk	2 1
● Lech - Gwardia	3 2
● Legia - Pogoń	2 3
● ŁKS - Cracovia	1 1
● Stal - Ruch	0 1
● Szombierki - Górnik	3 2
● Wisła - Widzew	1 1

Tabela

1 Ruch Chorzów	25	25-13
2 Lech Poznan	24	29-21
3 Pogon Szczecin	23	29-19
4 Widzew Łódz	22	27-22
5 ŁKS Łodz	22	28-27
6 Legia Warszawa	21	30-25
7 Wisła Kraków	21	24-23
8 Sląsk Wrocław	20	23-20
9 Szombierki Bytom	20	23-24
10 Zagłębie Sosnowiec	20	21-24
11 GKS Katowice	19	20-20
12 Bałtyk Gdynia	19	17-19
13 Gornik Zabrze	18	21-29
14 Cracovia Kraków	16	12-21
15 Gwardia Warszawa	16	21-32
16 Stal Mielec	12	15-26

* Widzew Łódz i Stal Mielec rozegrają zaległe spotkanie 30 kwietnia

* * *

Zachodnioniemiecki trener piłkarski Max MARKEL wypowiedział sfię w tygodniku Bild na temat problemow swego specyficznego zawodu Oto fragmenty jego zwierzen

W Chinach co minutę rodzi się 38 dzieci i jesli nawet zmiany na stanowiskach trenerów w klubach pierwszoligowych nie następują tak często, tempo i tak jest zawrotne Jak się to odbywa? Mogę cos na ten temat powiedziec bo kilka razy to przeżyłem

Faza pierwsza Kiedy zaczyna... pracę wszystko jest w porządku Ci którym na tym zależy spodziewac się nawet mogą czerwonego dywanu kawioru i szampana Szefowie klubu pytają cię gdzie chcesz mieszkac gdzie twoja żona pragnie robic zakupy itp

Faza druga Starasz się nawiązać z zawodnikami bliższy ludzki kontakt, grasz rolę ojca usiłujesz znalezc z nimi wspólny język Mówisz im **słuchajcie chłopaki jestem tylko byłym graczem** ktory chce podzielic się z wami swoim doswiadczeniem" Na początku to pomaga atmosfera jest wspaniała, wszystkim zależy jeszcze na zbudowaniu czegos nowego wspólnymi siłami

Faza trzecia Drużyna gra dobrze Ale uwaga! To musi się kiedyś skończyć Gracze są znudzeni zaczynają miec dosc piłki zarabiają za mało, boisko jest w fatalnym stanie a stek w restauracji zawsze zbyt twardy

Oczywiscie jeden 'ptaszek" spiewa głośniej od reszty usuwasz go więc nieco w cien co chyba jest sprawiedliwe? Niestety twoja decyzja staje się tematem dyskusji musisz ją uzgodnic, konsultowac Kiedy chcesz wprowadzic do zespołu nowych graczy to już rewolucja Wszyscy są przeciwko tobie Wyrzucają cię za drzwi i jedynym który mówi ci "do widzenia jest stróż stadionu Tylko on nie brał udziału w bankiecie powitalnym

* * *

Były trener piłkarskiej reprezentacji Anglii **Ron Greenwood,** zostanie doradcą do spraw sportowych w australijskim związku piłki nożnej Do jego obowiązków będzie nalezało m in przygotowanie reprezentacji Australii do najbliższych spotkan międzynarodowych Ciekawe że przeciwnikami Australijczyków mają byc własnie Anglicy Mecze odbędą się 12 czerwca w Sydney, 15 czerwca w Brisbane i 19 czerwca w Melbourne

* * *

John Toshack nadal dobrze "głowkuje"

Toshack, znany do niedawna piłkarz Liverpoolu, reprezentant Walii, słynący z doskonałych strzałów głową, prowadzi obecnie jako trener zespoł Swansea

Za niesportowe zachowanie został jednak ukarany zakazem zajmowania miejsca trenera na ławce druzyny tuz przy płycie boiska do konca roku Stary piłkarski lis znalazł jednak fortel Poniewaz ma wazną licencję zawodniczą wstawia siebie do składu jako rezerwowego piłkarza i nadal z ławki udziela wskazówek swym podopiecznym

HOKEJ NA LODZIE

Mistrzostwa Swiata rozpoczęte

W Dortmundzie (RFN) rozpoczęły się w sobotę 16 kwietnia mistrzostwa Swiata grupy A w hokeju na lodzie

W inauguracyjnych spotkaniach Kanada wygrała z Włochami 6 0 Sowieci po cięzkiej walce pokonali NRD 3 0

Czechosłowacja wyszła zwycięsko w pojedynku z Finlandią 4 2, a druzyna Szwecji uporała się łatwo z zespołem gospodarzy 5 1

W drugiej kolejce spotkan (niedziela 17 4) padły wyniki

Szwecja - Kanada	3 2
CSRS - NRD	6 1
ZSRR - Finlandia	3 0
RFN - Włochy	4 0

Trzecia kolejka spotkań rozegrana 19 4 przyniosła następujące rezultaty

ZSRR - Canada	8 2
NRD - Włochy	3 1
CSRS - Szwecja	4 1
RFN - Finlandia	4 3

Tabela

1 ZSRR	6	14-2
2 CSRS	6	14-4
3 Szwecja	4	9-7
4 RFN	4	9-8
5 Kanada	2	10-11
6 NRD	2	4-10
7 Finlandia	0	5-11
8 Włochy	0	1-13

* * *

Rozegrane zostały ostatnio zaległe mecze w polskiej ekstraklasie hokejowej Wkrótce liga wystartuje do rozegrania pięciu ostatnich kolejek spotkan

A oto wyniki zaległych spotkań

Zagłębie - Cracovia
12 2 (1 1, 6 1, 5 0)
Katowice - Cracovia
8 7 (3 3, 3 4, 2 0)

Tabela

1 Zagłębie	53	9	247-90
2 Tychy	38	24	150-103
3 Polonia	38	24	132-86
4 Naprzód	38	24	157-114
5 Podhale	37	25	151-97
6 Katowice	33	29	146-151
7 ŁKS	25	37	85-135
8 Budowlani	19	43	98-197
9 Cracovia	15	47	136-247
10 Stoczniowiec	14	48	97-179

JERZY R SŁONSKI

SPORT SPORT

TENIS

Bassett w finale turnieju tenisowego

Młodziutka Kanadyjka **Carlin Bassett** odniosła największy sukces w swojej dotychczasowej krótkiej karierze zawodowej tenisistki docierając do finału turnieju WTA rozegranego w Amelia Island Floryda
W meczach półfinałowych spotkały się
Bassett - Rinaldi (USA) 6 2,6 2
Evert Lloyd (USA) -
Mandlikova (CSRS) 6 1, 6 4

Po zaciętym pojedynku w finale turnieju 15-letnia Bassett musiała uznać wyższość renomowanej Amerykanki
Wynik spotkania 6 3, 2 6, 7 5 dla Evert Lloyd
Zwyciężczyni pojedynku zainkasowała premię 32 tys dolarów, zaś Bassett otrzymała 16 tys dolarów

* * *

Mats Wilander został zwycięzcą turnieju "Złotej Rakiety" rozegranego w Aix-En-Provence (Francja)
Pokonał on w finałowej walce Sergio Casala (Hiszpania) w dwóch setach 6 3, 6 2
W półfinałowych pojedynkach Wilander pokonał swego rodaka Joachima Nystroma 2 6, 7 5, 6 3, a Casal wyszedł zwycięsko w spotkaniu z rozstawionym Nr 2 Francuzem Henri Leconte 3 6, 6 3, 6 4

* * *

Ivan Lendl pokonał w finałowym pojedynku turnieju WCT w Hilton Head Island Guillermo Vilasa 6 2, 6 1, 6 0
W połfinałach, Vilas wygrał z Tomasem Smidem (Czech) 7 6, 6 3, 6 4, zas Lendl zwyciężył Briana Teachera 6 3, 6 3, 6 1
Lendl za wygranie turnieju otrzymał kwotę 125 tys dolarow

SPORT SAMOCHODOWY

Le Castellet (Francja) - **Alain Prost** wygrał z dużą przewagą nad pozostałymi rywalami wyścig samochodowy Formuły 1 - Grand Prix Francji
Jadący na Renault Prost przekroczył linię mety z podniesionymi rękami na znak triumfu
Wyprzedził on Nelsona Piqueta z Brazylii na Brabhamie o 30 sek i Eddie Cheever'a z USA na Renault o 40 sek
Piquet, który zdobył 6 pkt za zajęcie drugiego miejsca wyszedł na prowadzenie w klasyfikacji generalnej - zgromadził on dotąd 15 pkt i wyprzedza Austryjaka Niki Laudę, dotychczasowego lidera, która ma na swym koncie 10 pkt
Grand Prix Francji nie cieszył się w tym roku zbyt duzym powodzeniem, wyścigi oglądało zaledwie 30 tys widzów, w ubiegłym roku 70 tys

Wyniki wyścigu
1 **Alain Prost, Renault (Francja)**
2. **Nelson Piquet, Brabham (Brazylia)**
3 **Eddie Cheever, Renault (USA)**
4 **Patrick Tambay, Ferrari (Francja)**
5 **Keke Rosberg, Williams (Finlandia)**
6. **Jacques Laffite, Williams (Francja)**
7 **Rene Arnoux, Ferrari (Francja)**
8 **Michele Alboreto, Tyrrell (Włochy)**
9 **Jean Pierre Jarier, Ligier (Francja)**
10 **Marc Surer, Arrow (Szwajcaria)**

Klasyfikacja punktowa

1	**Nelson Piquet Brabham**	**15 pkt**
2	**Niki Lauda, McLaren**	**10**
3	**Alain Prost, Renault**	**9**
	John Watson, McLaren	**- 9**
5	**Jacques Laffite, Williams**	**7**
6	**Patrick Tambay, Ferrari**	**- 5**

KOLARSTWO

Hennie Kuiper z Holandii wygrał trudny wyścig kolarski Paryż -Roubaix wyprzedzając Belga Gilberta Duclos - Lassalle i Włocha Francisco Mosera
Tylko 32 kolarzy z ogólnej liczby 193 ukonczyło wyscig, między innymi wycofał się Bernard Hinault i Holender Jan Raas
Hinault wygrał w ubiegłym tygodniu wyścig w Belgii, podczas gdy Raas odniósł zwycięstwo w wyścigu dookoła Flandrii trzy tygodnie temu
W klasyfikacji punktowej Raas przewodzi stawce - 130 pkt i wyprzedza Irlandczyka Seana Kelly - 70 pkt oraz Kuipera - 65 pkt

LEKKOATLETYKA

W stolicy Anglii Londynie rozegrano w niedzielę 17 kwietnia biegi maratońskie w konkurencji kobiet i mężczyzn
Wsrod pan, zwyciężczyni **Grete Waitz** z Norwegii wyrownała najlepszy rezultat osiągnięty przez kobiety na tym dystansie - 2 25,29
W konkurencji mężczyzn, pierwszy na mecie Anglik **Mike Gratton** uzyskał bardzo dobry rezultat 2 09,43

A oto wyniki maratonu

Kobiety
1 Grete Waitz (Norwegia)
2 Mary O'Connor (N Zelandia
3 Glynis Penny (Anglia)
4 K Szabo (Węgry)
5 Jillian Colwell (Australia)

Mężczyzni
1 Mike Gratton (Anglia)
2 Gerry Helme (Anglia)
3 Henrik Jorgensen (Dania)
4 Kebede Balcha (Etiopia)
5 Jim Dingwall (Szkocja)

* * *

Byc może już wkrótce będziemy swiadkami biegów maratońskich o Puchar Swiata Planuje się rozgrywanie biegów w Europie, Australii, Japonii i Ameryce
Organizatorzy zdopingowani popularnoscią biegów maratonskich zwęszyli w tym dobry interes, przewiduje się, że zawodnicy tej klasy co Alberto Salazar czy Robert de Castella mogą zarobic na jednym biegu po 500 tys dolarów

Dalszy ciąg str 23

"Niech twoja rodzina wybierze to co potrzebuje
Nowa oferta, którą proponuje Państwu

POLIMEX - TO TWOJA FIRMA

PACZKI MORSKIE 68 c funt ($ 1 50 kg)
PACZKI LOTNICZE 1 77 c funt ($ 3 90 kg)

Paczki są dostarczane do domu adresata
(paczki lotnicze w duzych miastach - odbiór z magazynu)

Wysyłamy paczki własne klientów
paczki do wyboru z katalogu z Niemiec Zach ,
zamrażalniki, lodówki, itp
Odbieramy paczki z domów klienta (Toronto, Mississauga, Brampton, Oakvile) opłata TYLKO $ 1

PRZYJDŹ LUB ZADZWOŃ
2053 Dundas St W tel 537-7914
poniedziałek - piątek 10AM - 7 PM
sobota 10 AM - 4 PM
Posiadamy Przedstawicieli w całym Ontario

Wiosenna wyprzedaz po cenach hurtowych
Duży wybór obrazów olejnych, krajobrazów, miasta, tematyka morska

8 x 10 - $ 9 95
20 x 24 - $ 39 00
24 x 36 - $ 49 00
24 x 48 - $ 59 00
Duzy wybór ram od $ 15 00
Oprawiamy zdjęcia, obrazy i wyszywanki

2340 Dundas Str West
The "Crossways" naprzeciw Dundas Subway
Otwarte codziennie od godz 10 00 - 7 00 wieczór

- LIST WITH US
over
- 360 Homes sold
Tel
532 4441
24-Hour Service

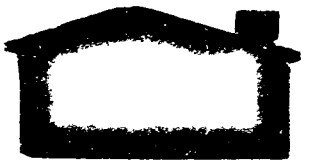

SOLD
SOLD
SOLD
SOLD

FIRMA **HIGH PARK-REALTOR**
Jest Twoją dynamiczną realnosciową firmą
40-ENERGICZNYCH AGENTOW
wraz z Kierownictwem
dziękuje Panstwu za poparcie

HIGH-PARK - Realtor
217 - Roncesvalles Ave
(Naprzeciw Credit Union)

U W A G A
Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)
CREDIT UNION LTD.
2150 BLOOR ST. W.
(Wejście od wschodniej części budynku)
TEL. 762-9523

Konta depozytowe	**7½ %**	**rocznie**
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt $5000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	**6½ %**	**rocznie**
3-miesięczne certyfikaty	**8½ %**	**rocznie**
6-miesięczne certyfikaty	**7½ %**	**rocznie**
1-roczne certyfikaty	**8 %**	**rocznie**
3-letnie certyfikaty	**8½ %**	**rocznie**
RRSP i RHOSP	**10 %**	**rocznie**
Pozyczki personalne	**14½ %**	**rocznie**
Hipoteki	**13 %**	**rocznie**

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
CODZIENNIE od 12 do 2.30 po poł i od 7.30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2.30 po poł oraz SOBOTY od 10 do 12 30
Członkostwo w jakiejkolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union